

Časopis Mensy České republiky

mensa

Číslo 5, ročník XX, říjen 2012



Pozdravy
ze Stockholmu

Kariérní
podpora
v novém

Bystřílina



Rozhovor s Renatou Landgráfovou



Nadace OKD již potřetí podpořila soutěž Logická olympiáda. Mensa se prezentovala na Hornických slavnostech v Karviné, foto Petr Vantuch.

Z
M
N
S
V
N
Í
E
F
T
O
L
E
G
A
S
O
T
O
R
E

Pozdravujeme z výročního setkání evropských Mens ve Stockholmu, foto: Tomáš Kubeš



Hry a soutěže



Přátelé (hlavní lobby)



Po stopách Vikingů



Zajímavé přednášky

TIRÁŽ

Časopis	4
Na titulní straně	4
Mensa	4
Jak přispívat do časopisu?	4
Inzerce v časopise Mensa	4
Oprava a omluva	4

ÚVOD

Úvodník – O Mense a lidech	5
Profesionálové	6
Slovo předsedy	7

ZPRÁVY

Mensa má rekordní počet členů!	8
Logická olympiáda	8
Ověření členství v novém	8
Krátce z RM	9
Členské příspěvky na rok 2013	10
Novinky při platbě členských příspěvků	11
O čem se hovoří na intranetu?	11
Zemřel otec jaderného výzkumu v Česku	11
Srdečně v Mense vítáme 80 nových členů	12
Mensa v médiích	13
Nový vzhled intranetu	13
Zasílejte nominace kandidátů do mezinárodních voleb	14

POZVÁNKY

MS Zlín v Dobré čajovně	14
Pozvánka na Deskohraní, 6.–14. 10.	14
Srbsko a Budapešť, 24.–28. 10.	15
Víkend SIGů, 10.–11. 11.	15
Konference Mensa pro rozvoj nadání	16
New Years Eve in Berlin	16
Tradiční bowling MS Hradec Králové	17
Předvánoční lyžování, 8.–15. 12.	17

KARIÉRA

Restart projektu Kariérní podpora	18
Služby pro členy Mensy	19
Zaměstnavatelnost mensanů a mensanek	20
Současný stav trhu práce	21

VĚDA

Přílišná přemýšlivost - přílišné pití?	22
Jak se změní III. pilíř?	24

NADÁNÍ A VZDĚLÁNÍ

Pavel Hait	26
Přijímací proces na Cambridge University	27

Stipendia pro 50 studentů	29
Projekty Mensa gymnázia	30

ROZHOVOR

Kam až paměť sahá	31
Mgr. Renata Landgráfová, Ph.D.	31

REAKCE NA AKCE

Olomouc se baví bowlingem	35
Výlet do Kozlova	36
Setkání evropských Mens ve Stockholmu	37
O Mense, Legolandu a automobilech Saab	41
SIG Šach a 1. kbelský turnaj v rapid šachu	43
Betátný cachtání na Prýglu	44
Minigolf v Ostravě	44
Cyklovýlet Lukov	45
Sportovní desetiboj a grilování v Prostějově	48
Výtvarný SIG – červencové autorské čtení	49
Návštěva vily Tugendhat	50
Koupání na Brněnské přehradě	50

LITERATURA A KULTURA

Cizinka	52
Nezměň se na bič, ani na rohožku	53

BYSTRÝLNA

Zpráva o průběhu 2. mistrovství světa v Toguz kumalaku	54
Balanc	55
Zakódovaný součet	55
Šipky	58
Dekasudoku	56
Test	57
Korál	55

MENSA INTERNATIONAL JOURNAL

BYSTRÝLNA - ŘEŠENÍ

Balanc	76
Šipky	76
Korál	76
Dekasudoku	77
Zakódovaný součet	77
Test	77

NÁZORY MENSANŮ

Změna významu slova ekologie	78
------------------------------	----

Časopis mensa

Časopis Mensy ČR – Mensa – je dvouměsíčník. Číslo 5/2012 (říjen) vychází 1. 10. v nákladu 4 500 výtisků. Uzávěrka výročního prosincového čísla je ve středu 7. 11.

Časopis připravuje redakce časopisu Mensa, za zveřejnění nebo nezveřejnění příspěvků odpovídají vedoucí jednotlivých rubrik, za sestavení časopisu šéfredaktor. Kontakty naleznete na posledních stranách časopisu. Příspěvky, připomínky a dotazy, prosím, zasílejte na adresu redakce@mensa.cz. Redakce si vyhrazuje právo články v případě potřeby upravit nebo zkrátit.

Články v časopise představují díla, názory, myšlenky nebo nabídky jednotlivých autorů a nemusejí vyjadřovat postoje jiných mensanů ani orgánů Mensy ČR, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah tohoto časopisu může být volně přebírán všemi ostatními publikacemi Mensy za předpokladu uvedení zdroje, není-li výslovně uvedeno jinak. Obsah publikovaný na <http://casopis.mensa.cz/> je šířen pod licencí Creative Commons.

Aktuální číslo časopisu je k dispozici v elektronické podobě na webu Mensy <http://www.mensa.cz/>, archiv všech čísel, včetně časopisů MIL a něh kterých slovenských, naleznete na intranetu Mensy <https://intranet.mensa.cz/>. Časopis je zasílán všem členům Mensy ČR, nečlenové si jej mohou předplatit za 150 Kč ročně. Změny adresy a dotazy na předplatné, prosím, zasílejte na adresu sekretar@ka@mensa.cz.

Vydavatel

Mensa ČR, Španielova 1111, 163 00 Praha 6

Tisk

PRINTO, spol. s r. o., Gen. Sochora 1379, 708 00 Ostrava, <http://www.printo.cz/>

ISSN:

1211-8877

©Mensa České republiky, 2012

Printed in the Czech Republic

Na titulní straně

V popředí: Renata Landgráfová, na obraze František Lexa (5. 4. 1876 – 13. 2. 1960), zakladatel české egyptologie, foto Miroslav Ottmar, upravil Ivo Kučera.

Mensa

Mensa je celosvětová nezisková organizace založená v roce 1946 v Oxfordu. Nyní má ve více než 100 zemích světa přes 130 000 členů. Členem se může stát každý, kdo dosáhne v testu inteligence schváleném mezinárodním dozorčím psychologem výsledku mezi horními dvěma procenty populace. Mensa na území ČR byla založena na jaře 1989 PhDr. Hanou Drábkovou (oficiální registrace proběhla 21. 3. 1991, IČ: 45248591). Mensa ČR je nezisková organizace a k 1. 10. registrovala 2 659 členů.

Cílem Mensy je zkoumat a rozvíjet lidskou inteligenci ve prospěch lidstva, podporovat výzkum vlastností, znaků a využití inteligence a vytvářet stimulující intelektuální, přátelské a společenské prostředí pro své členy. Mensa ČR věnuje zvláštní pozornost podpoře rozvoje talentu a nadání dětí. Více se dozvíte na <http://www.mensa.cz/>.

Jak přispívat do časopisu?

Přispívat mohou všichni členové a v opodstatněných případech i nečlenové Mensy. Příspěvky, prosím, zasílejte na adresu redakce@mensa.cz. Podrobné informace naleznete na adrese <http://goo.gl/tJ05f>.

Inzerce v časopise Mensa

Řádková inzerce členů Mensy ČR je zdarma. Podrobná pravidla naleznete na adrese <http://goo.gl/sv3k0>. Informace o placené inzerci naleznete na adrese <http://goo.gl/LgBcA>, s dotazy se, prosím, obraťte na šéfredaktora Tomáše Kubeše, tomas.kubes@mensa.cz.

Oprava a omluva

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

V srpnovém časopise (Mensa 4/2012) byl nadpis článku Vladimíra Kutálka na straně 22 chybně zkrácen na „Mám vstoupit do II. pilíře penze?“ Správné znění mělo být „Mám vstoupit do II. pilíře důchodového systému?“, za chybu se omlouváme.



Úvodník – O Mense a lidech

Největším bohatstvím Mensy jsou její členové a to nejzajímavější, co „v Mense“ můžete zažít, je právě setkání s nimi. Proto se usilovně snažím, abychom v každém časopise odkryli alespoň malý kousek té úžasné pestré a poutavé „mozaiky“, jež je naší členskou základnou. Po delší odmlce se proto v tomto časopise opět objevují medailonky a díky nadšení a práci Martiny Bártové také úžasný rozhovor s naší členkou a egyptoložkou Renatou Landgráfovou. Zprostředkovaně můžete poznat členy také v reakcích na mensovní akce, jichž se do tohoto čísla sešlo neuvěřitelné množství a ve kterých se mezi řádky dočtete, jak neuvěřitelná plejáda zájmů, oborů a názorů je v naší Mense zastoupena. Nebojte se otočit list a ponořit do časopisu, nebojte se vydat se na některou z akcí – poznáte přátelské lidi, se kterými bude radost „pokecat“.

Z časopisu se však samozřejmě nevytratil ani tradiční obsah, opět přinášíme i zajímavé vědecké články a oblíbenou Bystřilnu plnou netradičních úloh a také rozsáhlé informace o vzkříšeném projektu Kariérní podpora. Pokud vše půjde podle plánu, najdete „v Mense“ nejenom přátele (a někteří i partnery), ale i zajímavou práci, v níž budete moci uplatnit své nadání – což přináší otázku, zda budete v životě vůbec někdy potřebovat něco víc než Mensu...

S přáním příjemného a inspirativního čtení

Tomáš Kubeš, šéfredaktor
tomas.kubes@mensa.cz

Profesionálové – doc. Ing. Radovan Soušek, Ph.D.



K Mense jsem se dostal studentským způsobem. Ráno, když končila celonoční kolejná akce, prohlásil jeden z kamarádů: „Nejdeme spát, jdeme se otestovat.“ Dodnes nikdo z nás neví, jak by výsledky dopadly za jiných okolností...

Původně je strojevedoucím elektrické trake, což bylo za socialismu prestižní povolání. Neztotožnil se s výrokem: „Mladej, do 35 budeš foukat trakčáky (údržba lokomotiv, občas velmi špinavá práce), až pak budeš lokomotivu mít,“ a Československé státní dráhy jej tak nepřímo nasměrovaly na Vysokou školu dopravy a spojů v Žilině. Od kolegy, kterého si vážil, posléze dostal nabídku doktorátu na Dopravní fakultě v Pardubicích (nástupnická fakulta v ČR po federální VŠDS Žilina). Zabýval se problematikou dopravy a krizových situací. Po smrti kolegy, který jej přivedl z praxe na akademickou půdu, se habilitoval, aby zůstal v oboru a aby splnil slib, který dal. Byla to v určitém ohledu odvaha, zarputilost a také „mladická drzost“, byť i tehdy odborně podložená. Prosadil si své i vůči velké nelibosti některých nadřízených, což mu dávali léta pocítit, a pochopil, že metody minulého režimu na akademické půdě nezmizely. Měl štěstí na osobnosti, které jej podporovaly, ovlivňovaly a umožnily růst. Jak říká, jejich medailonky by tomuto místu slušely více.

Působí jako docent na dopravních fakultách Univerzity Pardubice a ČVUT v Praze, kde se věnuje problematice dopravy a krizovému řízení z hlediska státu a v dopravě, což lze laicky defino-

vat asi tak, že to je „důležitá pojistka“ (organizace, materiální, technická, lidská ...) v zabezpečení základních funkcí státu/dopravy za každé situace, kdy nevíme, zdali to vše budeme potřebovat pro úspěšné zvládnutí krizových situací, minimalizaci škod či zabránění jejich eskalaci. Úroveň přípravy na tyto události také nepřímo vypovídá o úrovni a vyspělosti státu, tato opatření stojí peníze a jsou velmi často jedny z prvních, které lze snadno škrtat, protože teď zrovna nic mimořádného nehrozí a „dlouho“ nic mimořádného nebylo. Ale když to přijde... Tyto jevy obvykle nechodí po jednom.

Snaží se propojovat teorii a praxi. Obhazuje dopravu jako důležitý aplikační obor pro společnost, která ji odsouvá do nedůstojných pozic. Její význam si uvědomujeme např. v okamžiku nefunkčnosti dopravního systému za krizových situací. Povodně nejednou ukázaly, jak je společnost na dopravě závislá, a přesto ji v číselníku oborů výzkumu několik let nenajdeme. Přitom i podle EU patří doprava spolu s energetikou a bankovníctvím mezi nejdůležitější sektory pro fungování společnosti.

Absolvoval několik studijních pobytů a má srovnání se zahraničními univerzitami a pracovišti od Sydney po Berkeley. Jak poznal, v oblasti dopravního školství se nemáme za co stydět. Získal mezinárodní nadhled a možnost navštívit zajímavá místa světa a prožívat různé cestovatelské, kulturní a sportovní zážitky. Přesto rád žije „vesnickým“ životem v domě, který vlastnoručně postavil, mezi stromy a bez internetu.

Studium na Dopravní fakultě Jana Pernera Univerzity Pardubice

Fakulta je koncipována jako fakulta multidisciplinárního charakteru dopravně ekonomického, technologického a technického zaměření v dopravě a spojích. Doprava a spoje propojují všechny sektory národního hospodářství, proto mají absolventi velmi široké uplatnění. Více informací o možnostech studia naleznete na: <http://www.upce.cz/dfjp>.

Časopis Mensa může odebírat kdokoli (i nečlen) na území ČR za 150 Kč ročně. Se zájmem o předplatné se, prosím, obraťte na sekretářku: hana.kalusova@mensa.cz.



Slovo předsedy

Ještě málem nestihlo skončit léto a už máme za sebou podzimní setkání ve Zbraslavicích, spoustu sportovních akcí a výletů a také několik zajímavých exkurzí. Čeká nás řada akcí místních skupin a SIGů, ale také konference o rozvoji nadání v Prostějově a víkend SIGů v Praze. Logická olympiáda pokračuje nominacemi koly a všechny místní skupiny už se těší na kola krajská. Mensa ČR má rok za rokem rostoucí počet členů a především rostoucí počet aktivních členů a zapojených dobrovolníků. Inu, snažme se, ať se něco nepokazí.

Rád bych se na tomto místě zamyslel nad mezinárodností Mensy a nad tím, co z toho pro nás vlastně vyplývá. Mensa samotná je zahraniční myšlenka, která k nám byla takto přivezena včetně názvu, značky a základního rámce fungování. Od té doby se tu ovšem 22 let vyvíjí do značné míry samostatně a až v posledních letech se pokoušíme více mezinárodně integrovat. Podařilo se vyslat Tomáše Kubeše v rámci LEP programu na setkání Mensy US a stále více našich členů vyjíždí na EMAG (celoevropské setkání) a také využívá SIGHT programu. Jiné zahraniční Mensy jsou pro nás cenným zdrojem různých nápadů a zkušeností a stejně tak můžeme sloužit my jim. Důležitou pomocí může ale Mensa v zahraničí být především těm členům, kteří se na delší či kratší dobu v cizině ocitnou. V naprosto novém prostředí jsou téměř vždy místními skupinami Mensy přijati velmi vstřícně a otevřeně a Mensa jim tak může být novým zázemím v novém místě. Každému z Vás si ale dovoluji doporučit – vyjedete-li do zahraničí, využijte program SIGHT, který je přímo zaměřen na to, aby Vám v místě našel členy Mensy, kteří jsou Vám ochotni pomoci a mají zájem se s Vámi seznámit, provést Vás po městě, popřípadě Vás i nechat přenocovat a umožnit Vám poznat svoji zemi blíže než běžný turistický program. A stejně tak můžete nabídnout podobné služby cizincům přijíždějícím do ČR, stačí si v intranetu zvolit příjem SIGHT zpráv a poptávek. U mezinárodnosti Mensy platí totéž, co u jiných aktivit – máte možnosti, které se Vám nabízejí, ale záleží jen na Vás, zda a jak je využijete. Já jsem rád, že mám dnes díky Mense řadu přátel a známých po celém světě.

Tomáš Blumenstein
tblumen@mensa.cz, 603 726 030

Blumenstein

Mensa má rekordní počet členů!

Hana Kalusová, hana.kalusova@mensa.cz

Mensa ČR dosáhla v tomto roce rekordního počtu členů: 2 622 k 5. září 2012. To je hlavní důvod, proč vznikla nová administrativní pozice – administrace členské základny, kterou od 1. září 2012 zastává Zuzana Poláková. Možná jste se s tímto jménem již setkali, Zuzka již od začátku roku pomáhala s komunikací se členy a několik let je SIGHT koordinátorkou.

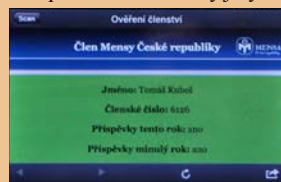
Zuzka bude mít na starosti především komunikaci se členy, a tedy ráda odpoví z emailu sekretářka@mensa.cz na všechny Vaše dotazy týkající se dvojazyčných potvrzení, výsledků testů, členských příspěvků, změn poštovních či emailových adres, obnovení nebo ukončení členství a jakýchkoli dalších, které na Mensu budete mít. Také je stále SIGHT koordinátorkou, takže i Vaše dotazy na sight@mensa.cz týkající se tohoto programu pro cestovatele ze/do zahraničí ráda zodpoví.

Ověření členství v novém

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

Spolu s Vitem Švachoučkem jsme připravili novou verzi ověřovací stránky, která nejenže vypadá hezky, ale domluví se šesti jazyky (krom češtiny také anglicky, německy, francouzsky, rusky a švédsky – což bylo na EMAGu důkladně prověřeno). Stránka rozpozná jazyk na základě preferencí nastavených v prohlížeči; pokud

se automatické rozpoznání nepovede nebo vhodný jazyk stránka nezná, nabídne ruční volbu jazyka. Vítovi srdečně děkuji za implementaci rozpoznávacího algoritmu a přípravu jazykových mutací. Ami Wright potom za kontrolu a korekturu anglické verze.



Zuzana Poláková, zuzana.polakova@mensa.cz;
www.logickaolympiada.cz

Registrace do Logické olympiády byla ukončena 30. září. Na začátku září, v době uzávěrky časopisu, máme zaregistrovaných 1 330 učitelů a zatím 2 400 soutěžících. Jsem opravdu zvědavá, jestli překonáme loňský historický rekord v počtu soutěžících 32 300. Nominální kola proběhnou on-line během října. Letos jsou prodloužena na týden pro každou kategorii, aby si stihlo zasoutěžit co nejvíce zájemců.

Generálními partnery Logické olympiády 2012 jsou Nadace THE KELLNER FAMILY FOUNDATION a OPEN GATE – gymnázium a základní škola. Logická olympiáda 2012 je realizována s podporou Nadace OKD.



The Kellner
Family
Foundation



Velmi vítáme pomocníky při krajských kolech, která proběhnou ve všech 14 krajích v pátek 2. listopadu 2012 a jsou prezenční. V každém krajském kole bude soutěžit cca 150 dětí, takže každý jeden dobrovolník významně sníží stres a uleví krajskému koordinátorovi. Potřebujeme mnohé funkce – registraci přichozích dětí, dozor v sále při písemných testech a velmi populární opravování všech testů. V každém kraji je organizace jiná, někde se soutěží dopoledne, někde odpoledne, někde je „show“ kolo, kdy je potřeba už na místě vyhlásit vítěze a je tedy potřeba testy opravovat co nejrychleji. Všechny podrobnosti zjistíte od koordinátorů v jednotlivých krajích. Ráda bych poprosila o pomoc ve všech krajích, nejvíce ovšem potřebujeme dobrovolníky z Libereckého a Ústeckého kraje. Prosím, přihlaste se krajským koordinátorům ve Vašem kraji, případně přímo mně.

Krátce z RM

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz

Srpnové zasedání Rady Mensy bylo opravdu dlouhé (8 hod.) a bylo schváleno několik velmi významných věcí.

Rada schválila dva nové způsoby úhrady členských příspěvků – platit je budete moci nově buď bankovní kartou (po přihlášení na intranet v záložce Platba), nebo si zadat inkaso. Pro motivaci členů platit inkasem byla vypsána soutěž: ze všech členských příspěvků zaplacených do 28. 2. 2013 formou stálého inkasního příkazu budou vylosováni tři výherci cen – deskových her a hlavolamů. RM stanovila výši členských příspěvků na rok 2013, zůstává ve stejné výši jako v tomto roce. Platit členské příspěvky na rok 2013 můžete již nyní. Instrukce najdete v tomto časopise a také na webu Mensy zde: <http://www.mensa.cz/mensa/clenska-prispevky/>.

Diskutována byla otázka intranetu, především skutečnosti, že velmi velké procento členů nemá nastaveno odebírání zpráv z MS a SIGů. Tím přicházejí o informace o mensovním dění v jejich regionu a nabývají dojmu, že „u nich se nic neděje“. Proto se RM shodla na několika vhodných opatřeních k podpoře správného nastavení příjmů konferencí na intranetu.

Široká debata byla také nad tématem výtěžnosti pozitivně otestovaných – tedy kolik lidí po úspěšném absolvování testů vstoupí do Mensy. V této souvislosti se RM rozhodla pro administrativní změny, které zrychlí proces vstupu, např. k zaslání výsledku testu nebo přihlášky již bude možné využít e-mail.

E k o n o m k a
Hana Studenská předložila RM hospodaření za první pololetí 2012. Vzhledem k rekordnímu počtu členů je výsledek hospodaření

za první pololetí opravdu povzbudivý. Nemůžeme však usnout na vavřínech, a proto RM velmi dlouho diskutovala o různých možnostech rozvoje Mensy, popř. o rozvojových projektech. Shoda panovala v názoru, že růst Mensy v posledních pár letech ovlivnilo několik klíčových dobrovolníků, kteří denně trávili několik hodin dobrovolnickou prací pro Mensu.

Za všechny bych chtěl vypíchnout Zuzanu Polákovou, která se na začátku tohoto roku pustila do systematického oslovování členů a vyhledávání ztracených kontaktů, což úzce souvisí se současným rekordním počtem členů a celkovým zkvalitněním komunikace s nimi. Tato práce je ovšem administrativního charakteru a nelze ji dlouhodobě dělat jako dobrovolnickou, a proto se RM rozhodla najmout druhou administrativní pracovníci pro práci se členskou základnou, právě Zuzanu Polákovou.

RM se samozřejmě věnovala i spoustě jiných bodů, celý zápis z jednání najdete na intranetu pod záložkou Zápisy z RM.

Příští zasedání RM se uskuteční v rámci podzimního celostátního setkání v sobotu 29. 9. od 21:00 h. Další potom v rámci víkendu SIGů 10. 11. v Praze. Všichni členové jsou srdečně zváni.

Jednání Rady Mensy jsou přístupná všem členům. Zápisy z jednání naleznete na adrese <https://intranet.mensa.cz/index.php?men=men14.2.0.0>.



Zasedání Rady Mensy u pingpongového stolu u Blumensteinů v garáži, foto: Pavel Terber

Členské příspěvky na rok 2013

Sekretářka, sekretarka@mensa.cz

Výše ročních členských příspěvků na rok 2013
Členské příspěvky je třeba uhradit vždy **nejpozději do konce února** příslušného roku, na který jsou placeny, tj. do 28. 2. 2013.

- **600 Kč** základní členský příspěvek včetně předplatného časopisu
- **300 Kč** snížený členský příspěvek pro členy Dětské Mensy, studenty do 26 let a seniory včetně předplatného časopisu
- **800 Kč** rodinný členský příspěvek včetně předplatného jednoho časopisu
- **150 Kč** předplatné časopisu pro nečleny
- **250 Kč** doplatek za zaslání časopisu na adresu v zahraničí
- **5 000 Kč** zlaté roční členství (výhody viz níže)
- **100 000 Kč** doživotní členství

Stanovená výše členského příspěvku je výši minimální, pokud byste chtěli podpořit aktivity a projekty Mensy, můžete zaplatit více. Prosím, uveďte tuto informaci ve zprávě pro příjemce.

Zlaté roční členství a doživotní členství

Zlaté roční členství je určeno pro ty z Vás, kteří chtějí aktivně podpořit Mensu a její projekty především v oblasti nadaných dětí. Většina našich projektů pracuje s rozpočty v řádu tisíců korun, a proto volbou tohoto typu členství dáte Mense možnost významně posílit své aktivity. Jako poděkování Vám Mensa ČR zašle speciální ručně tištěný pamětní list a Vaše jméno uvede v seznamu svých sponzorů. Navíc budete moci zdarma získat 100 ks mensovních vizitek, dva lístky na valnou hromadu a libovolnou emailovou adresu v doméně @mensa.cz se zvýšenou kapacitou schránky. Zlaté členství platí jako roční rodinný členský příspěvek a v případě registrace nebo reregistrace také jako registrační poplatek. Toto členství může být též ne tradičním dárkem.

Pokud je pro Vás poslání Mensy opravdu důležité, můžete se stát členy na celý život. Získáte tak speciální místo v naší historii a především dáte Mense ČR možnost výrazně investovat do budoucnosti a rozvoje nadaných dětí. Výše tohoto příspěvku představuje například třetinu rozpočtu celonárodní Logické olympiády nebo trojnásobek částky

potřebné k založení jednoho klubu nadaných dětí. Doživotní členství nabízí stejné výhody jako zlaté členství, avšak platí pouze jako členský příspěvek pro jednu osobu.

Jak uhradit členský příspěvek?

1. Inkasem – pohodlně a snadno

Ve své bance (osobně nebo přes internetové bankovníctví) vyplňte souhlas s inkasem – účet příjemce: 5500450000/4000, variabilní symbol: Vaše členské číslo, částka: dle typu členství. O zřízení inkasa, prosím, Mensu informujte emailem na hana.kalusova@mensa.cz (zašlete číslo svého účtu, VS a nastavenou částku), zavedení inkasa potvrdíme. Ze všech členských příspěvků zaplacených do 28. 2. 2013 formou stálého inkasního příkazu budou vylosováni tři výherci cen (deskové hry).



2. Bankovním převodem na účet Mensy u LBBW Bank CZ

číslo účtu: 5500450000/4000
konstantní symbol (KS): 0308
variabilní symbol (VS): Vaše členské číslo
(naleznete jej na členském průkazu nebo Vám jej zašle sekretářka – sekretarka@mensa.cz).

3. Poštovní poukázkou typu A

Údaje stejné jako při platbě na účet.

4. Další způsoby úhrady

Další způsoby úhrady členských příspěvků najdete na webu Mensy: <http://www.mensa.cz/mensa/clena-ske-prispevky/>.

Poštovní adresa Mensy ČR:
Španielova 1111, 163 00 Praha 6 – Řepy
Email: sekretarka@mensa.cz

Novinky při platbě členských příspěvků

Sekretářka, sekretarka@mensa.cz

- **Možnost platby inkasem** – Platíte příspěvky jednoduše a bez námahy; bez nutnosti na ně myslet – povolte si platbu příspěvků inkasem! Při zavedení inkasa a zaplacení příspěvků do 28. 2. 2013 můžete vyhrát hezkou deskovou hru.
- **Zasílání časopisu Mensy ČR do zahraničí** – Zasílání časopisu Mensy ČR na adresu v zahraničí je možné za dodatečný poplatek 250 Kč/rok. Samotné předplatné je již zahrnuto v členských příspěvcích, při platbě tedy přičtete 250 Kč.

O čem se hovoří na intranetu?

Redakce, redakce@mensa.cz

Následující témata byla probírána na intranetu v polovině září. Přihlaste se i Vy a zapojte se do diskuse. Nevíte jak? K přihlášení slouží členské číslo, které naleznete na svém členském průkazu, a heslo, které Vám přišlo při vstupu do Mensy emailem. Pokud si jej nepamätujete, nové získáte na stránce https://intranet.mensa.cz/show.php?pg=lost_pwd.

- Problémy a jejich příčiny (23 příspěvků)
- Leváci/praváci? (9 příspěvků)
- SIG Zbraně (44 příspěvků)
- Nové položky v osobním profilu (4 příspěvky)
- Umělá inteligence (3 příspěvky)

- Nechtěné myšlenky – diskuse k anketě (20 příspěvků)
- Umělý mozek do r. 2035? (24 příspěvků)
- SIG Astronomie? (6 příspěvků)
- Agrosymby (SIG Konspirace) (36 příspěvků)
- Problémy s cizími jazyky? (8 příspěvků)
- Porušování autorského práva (43 příspěvků)
- Kde se scházejí Středočeši? (8 příspěvků)

Pokud se Vám v diskusním fóru nezobrazí tlačítko „Odpovědět“, klikněte na název diskuse nahore. Stránka se nahraje znovu a korektně. O chybě víme, ale bohužel nevíme, jak ji opravit – člověk, který integroval diskusní modul phpBB do intranetu, již pomáhat nemůže a zatím se nenašel nikdo další, kdo by se dokázal v kódu zorientovat.

Zemřel otec jaderného výzkumu v České republice

Redakce, redakce@mensa.cz

Ve věku 93 let zemřel v červenci 2012 zakladatel českého jaderného výzkumu, profesor Čestmír Šimáně.

Profesor Šimáně byl vynikajícím specialistou v oboru reaktorové fyziky, konstrukce detektorů jaderného záření a urychlovačů částic, význačný odborník v jaderných vědách a technice.

Byl prvním ředitelem Ústavu jaderné fyziky České akademie věd v Řeži, na jehož vybudování má velký podíl.

Profesor Čestmír Šimáně byl v roce 2011 nominován na Čestné uznání Mensy České republiky, přijal naše pozvání na vyhlášení tohoto ocenění na Valné hromadě Mensy ČR v Praze v červnu 2011 a z rukou Ing. Tomáše Blumensteina převzal diplom Mensy ČR. Měli jsme možnost osobně se s panem profesorem setkat a vyslechnout jeho moudrá slova v projevu, který k zúčastněným přednesl.



Foto: Luděk Kovář

Srdečně v Mense vítáme 80 nových členů

Redakce, redakce@mensa.cz

Následující členové vstoupili do Mensy od 16. 7. do 13. 9. V seznamu se objeví pouze ti, kteří zaslali přihlášku, zaplatili příspěvek i registrační poplatek a souhlasili s uvedením v časopise.

Jméno	Příjmení	Obec			
Martin	Boháč	Praha 4 – Krč	Karel	Podaril	Kladno
Marie	Černoušková		Lada	Polešovská	
Martin	Dohnal	Rožnov pod Radhoštěm	Vítězslav	Pospíšil	Brno
Igor	Dostál	Fryšták	Dagmar	Pospíšilová	Brno
Jindřich	Dvořák		Martin	Potůček	
Beata	Franková	Albrechtice u Č.Těšína	Patrik	Prachár	
Vojtěch	Fučík		Daniel	Pravda	
Michal	Hanuš		Nora	Prokešová	
Tomáš	Heger		Markéta	Protivánková	Omice
Dagmar	Hegerová	Náchod	Matěj	Pur	Liberec 6
Jana	Holubářová		Josef	Riesner	
Jakub	Hraba		Tamara	Rybníkářová	Bučovice
Daniela	Hradilová		Ondřej	Semerád	Praha
Matyáš	Chovančík		Vojtěch	Schröpfer	
Petra	Jahodová	Brno	František	Schröpfer	
Kim	Kandráč	Havířov	Jana	Schröpferová	
Tomáš	Kolibáč		Ivan	Siuzev	
Jan	Kondula	Ostrava	Kateřina	Sornasová	
Sára	Kopencová		Jana	Sotáková	Blansko
Milan	Koptyš		Adam	Štalmach	Pustá Polom
Alžběta	Králová		Lenka	Tesařová	
Leoš	Kukačka		Marie	Textorisová	
Olga	Kulíková		Tereza	Tížková	Bílavec
Kateřina	Kunclová		Bára	Tížková	
Kateřina	Kunešová	Praha 7	Tomáš	Tlustoš	Praha 4
Josef	Lhotský		Daniel	Tobola	Praha 1
Josef	Lomský	Praha 9 – Libeň	Jana	Tomašítková	
Ivan	Luhový	Dubnica n. Váhom	Tereza	Uhrová	
Clara	Madureira	Lobao de Carvalho	Martin	Vajnar	
Michal	Macháček	Praha 9	Ondřej	Vaněček	
Vojtěch	Mohelník		Adam	Varga	
Radek	Moravec	Žďár nad Sázavou	Barbora	Vašková	
Stanislav	Nechutný		Lucie	Večerníková	Chrástava
Petr	Novák		Jan	Veškrna	
Radek	Novotný		Vít	Vondrovic	
Tomáš	Novotný		Anna	Weberová	
Alexandra	Obracajová		Ondřej	Wolf	
Helena	Ondrášová		Kamil	Zakout	
Alžběta	Plašovská		Soňa	Zbytovská	Brno – Žabovřesky
Barbora	Plašovská		Jakub	Zelinka	

Mensa v médiích

Připravil Čestmír Kalus, webmaster@mensa.cz, odkazy zkrátil Martin Švorc, martin.svorc@centrum.cz

Všimli jste si článku o Mense nebo inteligenci? Prosím, zašlete odkaz na adresu redakce@mensa.cz.

Logická olympiáda

24. 8. 2012, regiony.impuls.cz, Mensa vyhlásila další ročník dětské Logické olympiády, <http://jdem.cz/v6dx6>
 24. 8. 2012, karlovarskenovinky.cz, Startuje 5. ročník Logické olympiády, <http://jdem.cz/v6dy8>
 25. 8. 2012, nejlepsi-adresa.cz, Talentované děti se utkají na 5. ročníku Logické olympiády, <http://jdem.cz/v6dz2>
 28. 8. 2012, rozhlas.cz, Pátý ročník Logické olympiády 2012 je v plném proudu, <http://jdem.cz/v6d24>
 28. 8. 2012, nejlepsi-adresa.cz, Logická olympiáda prověří přemýšlivé děti i na Hradecku, hlásit se mohou do konce září, <http://jdem.cz/v6d39>
 29. 8. 2012, prvnizpravy.cz, Královéhradecký kraj podpořil Logickou olympiádu, <http://jdem.cz/v6d44>
 29. 8. 2012, kralovehradeckenovinky.cz, <http://jdem.cz/v6d53>
 30. 8. 2012, vysocina-news.cz, Logickou olympiádu letos podpořila nadace manželů Kellnerových, <http://jdem.cz/v6d68>
 30. 8. 2012, hradecky.denik.cz, Chytré děti mají na olympiádě šanci ukázat své logické myšlení, <http://jdem.cz/v6d75>
 30. 8. 2012, rychnovsky.denik.cz, Chytré děti mohou na olympiádě ukázat logické myšlení, <http://jdem.cz/v6d83>
 3. 9. 2012, opavsky.denik.cz, Opavsko: Mensa i letos dává příležitost chytrým dětem, <http://jdem.cz/v6d92>
 4. 9. 2012, parlamentnilisty.cz, Logickou olympiádu letos podpořila nadace manželů Kellnerových, <http://jdem.cz/v6ea9>

Inteligence

1. 7. 2012, national-geographic.cz, Člověk má 8 druhů inteligence. Jak jste na tom vy?, <http://jdem.cz/v6eb2>
 16. 7. 2012, tn.nova.cz, Ženy poprvé za 100 let trumflý muže v IQ testech, <http://jdem.cz/v6ec7>
 17. 7. 2012, magazin.ceskenoviny.cz, Podle testů IQ jsou nyní ženy inteligentnější než muži, <http://jdem.cz/v6ed2>
 17. 7. 2012, aktualne.centrum.cz, Test: Ženy jsou chytrější než muži. Tady je zdůvodnění, <http://jdem.cz/v6ee2>
 23. 7. 2012, prozeny.blesk.cz, Skvělá zpráva: Ženy mají poprvé v historii vyšší IQ než muži!, <http://jdem.cz/v6ef8>
 28. 8. 2012, rozhlas.cz, Pravidelné kouření marihuany snižuje IQ. Ukázal to téměř 40letý výzkum, <http://jdem.cz/v6eg2>
 28. 8. 2012, ceskatelevize.cz, Hulit v mládí se nevyplatí, díky marihuaně budete hloupější, <http://jdem.cz/v6eh4>
 29. 8. 2012, techet.cz, Studie: Marihuana škodí hlavně mladým, může jim trvale snížit IQ, <http://jdem.cz/v6ej4>
 31. 8. 2012, reflex.cz, Chytrý jako chobotnice? Šest zvířat s vysokou inteligencí a jejich umění na videu, <http://jdem.cz/v6ek7>

Nadané děti

2. 7. 2012: VUT v Brně, Vědomostní matematický workshop: <http://jdem.cz/v6em2>
 3. 9. 2012, zlin.cz, Bude to malinový školní rok. A těšíme se na dobré skutky, <http://jdem.cz/v6en7>

Všem, kteří zaslali odkazy na články do redakce, děkujeme.

Nový vzhled intranetu

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

S pomocí Petra Michalíka, který provedl první krok čištění a validace kódu, a Eriky Törökové, která vytvořila nádherné neuronové pozadí, jsme připravili nový úžasný vzhled přihlašovací stránky intranetu. Oběma za jejich práci velice děkujeme.

Do budoucna bychom chtěli takto „přelíci“ celý intranet. Prosím, najde se někdo další, kdo by měl zájem s úpravou pomoci? Napište na intranet@mensa.cz.



Zasílejte nominace kandidátů do mezinárodních voleb

Redakce, redakce@mensa.cz

V souladu s článkem X stanov Mensy International mezinárodní volební komise (IEC) vyzývá k zaslání nominací na tyto mezinárodně volené funkce:

- mezinárodní předseda,
- mezinárodní radní pro administrativní záležitosti,
- mezinárodní radní pro rozvoj,

Do konce roku se bude MS Zlín pravidelně scházet v Dobré čajovně

Lenka Stodůlková, lenka.stodulkova@mensa.cz

Ráda bych oznámila změnu místa pravidelných setkání místní skupiny Zlín. Jelikož se mi z čajovny Lilith neozývají, bude se MS Zlín do konce roku setkávat místo v Lilith v Dobré čajovně o 480 popisných čísel blíže k Vizovicím, a to na třídě Tomáše Bati 3225 ve Zlíně. Čajovna je kousínek od zastávky autobusu č. 49 Bří. Jaroňků, za restaurací Myslivna.

Pozvánka na Deskohraní, 6.–14. 10.

Hana Kotinová, hana.kotinova@mensa.cz

V pravidelném podzimním termínu, v letošním roce konkrétně 6.–14. října, proběhne v pražském Tyršově domě již 12. ročník festivalu Deskohraní. Jak název napovídá, jde o festival zaměřený na deskové hry. Těch je k vidění a vyzkoušení přes tři sta. Můžete si zahrát opravdu cokoli, co najdete na regálech, a pokud se Vám zalíbí hra, kterou neznáte, jsou Vám k dispozici hermani neboli osoby her znalé, které Vás zvolenou hru naučí. Duše soutěživé se mohou zúčastnit některého z přibližně 80 turnajů. Ať už Vás lákají spíše hry tradiční (dáma, Scrabble), moderní (Dominion, Osadníci z Katanu, Ubon-go, Agricola, Bang, Dixit) nebo naprosté novinky (Infarkt, Duch v koupelně), určitě najdete tu svoji. Přijďte si tedy zahrát. Bližší info viz www.deskohrani.cz.



Ludotéka v zajetí hráčů, zdroj: www.deskohrani.cz

• mezinárodní ekonom.
Každá národní Mensa může nominovat jednu nebo více osob na jakoukoli nebo všechny uvedené pozice. Všechny nominace musí být zaslány nejpozději do 28. ledna 2013. Další informace podává Tomáš Blumenstein: tblumen@mensa.cz.

Chápu, že anketu ohledně místa setkávání vyhrála kdysi Zelenáčova šopa, avšak zde se často konají koncerty a asi bychom se stejně museli scházet někde jinde. Navíc mi pan vedoucí na dotaz vůbec neodpověděl. V Dobré čajovně je vždy zaručena otevírací doba a předpokládám, že s komunikací také nebude problém. Pokud by bylo nutné či žádoucí, je možno odsouhlasit složení zálohy 500 Kč na konzumaci a tím si zajistit pronájem orientálního salonku. Tato záloha je nevratná a je stanovena jako minimální útrata. Jakýkoli podnět na pravidelné schůzky pošlete prosím na adresu lenka.stodulkova@mensa.cz.

Mensovní nadace pro vzdělání a výzkum (více na <http://merf.mensa.cz/>) vydává časopis Mensa Research Journal zaměřený na výzkum v oblasti inteligence a nadání. Obsahy jednotlivých vydání naleznete na adrese <http://www.mensafoundation.org/mrj>, výtisky je možné zapůjčit u předsedy Mensy (predseda@mensa.cz).

Srbsko a Budapešť, 24.–28. 10.

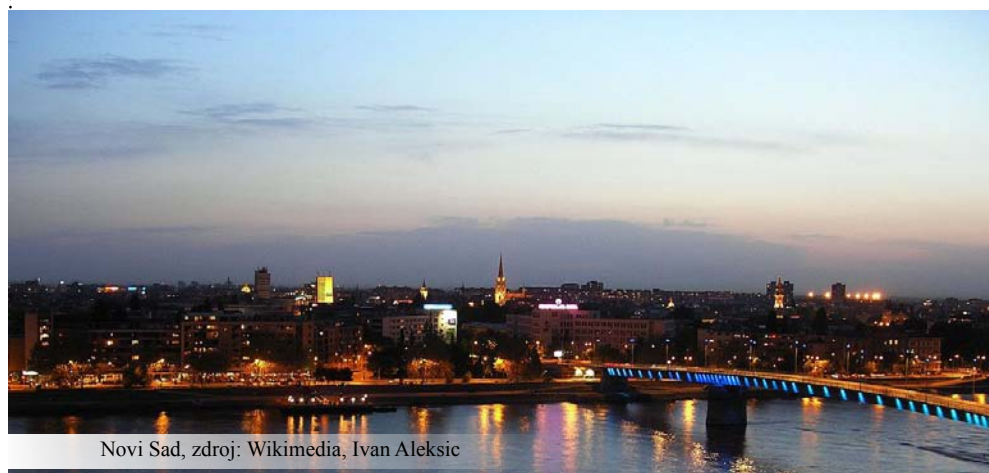
Hana Kalusová a Tomáš Blumenstein, hana.kalusova@mensa.cz, 777 004 678

Rádi bychom Vás pozvali na další mensovní zahraniční exkurzi. Tentokrát zamíříme do Srbska a po cestě zpět navštívíme Budapešť. Odjezd je plánován na středu 24. 10. ve večerních hodinách, příjezd v neděli 28. 10. v podvečer.

Plánujeme navštívit středověké město – Smedevskou tvrz, římské město – Viminacium a také současná města Bělehrad a Novi Sad. Bělehradem nás provede Milan Fürst, srbsko-český mensan,

vystoupáme i na pevnost Kalamegdan a zájemci se mohou zúčastnit setkání s bělehradskou místní skupinou Mensy a také večerního sezení České besedy (krajanů žijících v Bělehradě). V sobotu ráno se potom přesuneme do kraje Vojvodina, kde nás přivítá Fruška Gora (národní park se starobylými kláštery) a již zmiňované město Novi Sad. Neděli strávíme prohlídkou Budapešti, hlavního města Maďarska, a domů se vrátíme ve večerních hodinách.

Přihlášku a podrobnější informace najdete na webu Mensy zde: http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=3790.



Novi Sad, zdroj: Wikimedia, Ivan Aleksic

Víkend SIGů, 10.–11. 11.

Zdenka Pániková a Tomáš Blumenstein, zdenka@mensa.cz, 737 154 078

Od soboty 10. listopadu do neděle 11. listopadu 2012 se na Mensa gymnáziu (Praha, Španielova 1111) uskuteční víkend SIGů. SIGy (zájmové skupiny) sdružují členy z celé republiky na základě společných zájmů. Mnohdy fungují pouze po e-mailech, tento víkend je jedinečná příležitost, aby se aktivní členové mnoha SIGů mohli setkat osobně.

Prostory gymnázia nám budou k dispozici celou sobotu a neděli včetně možnosti noclehu (spacák a karimatku s sebou). Samotná sezení konkrétních SIGů si již budou vyhlášovat koordinátoři jednotlivých SIGů.

Pro účastníky přihlášené do 3. 11. bude zajištěna sobotní večeře i nedělní snídaně a svačina. Aktuální informace a přihláška: http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4142.

Privátní bazén 6 x 4 m + sauna v centru Prahy, teplota vody 30 °C, romantika ve dvou, kondiční plavání v protiproudu, relaxace v příjemném prostředí s minibarem, soukromé párty, společenské a firemní akce, hlídání dětí. Zajistíme nebo pronajmeme i k vlastním podnikání: cvičení rodičů s dětmi, aqua aerobic, aqua zumba, masáže atd. Tel. +420 725 540 662, www.bazenasaua.cz, 760 Kč/hod., množstevní slevy, pro členy Mensy 25 %.

Konference Mensa pro rozvoj nadání, 9. 11.

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz, 603 726 030
Hana Kalusová, hana.kalusova@mensa.cz, 777 004 678
Dana Havlová, dana.havlova@mensa.cz, 607 886 874

Mensa České republiky Vás srdečně zve na podzimní konferenci zaměřenou na vzdělávání dětí, identifikaci a rozvoj nadání u dětí a Mensou zakládáné kluby nadaných dětí, která se uskuteční v pátek 9. 11. 2012 v Národním domě v Prostějově, Vojáčkovo náměstí 1.

Přijďte si poslechnout velké množství odborníků i praktiků v oblasti rozvoje nadání. Současně se setkáte s učiteli z celé republiky, kteří pro Vás mohou být zajímavou inspirací, stejně jako Vy můžete motivovat je.

Program konference je zaměřen na pedagogy ze základních i mateřských škol, ale také na rodiče. Po úvodním slově zahájíme přednáškou na téma rozvoje nadaných dětí, poté se seznámíme s procesem identifikace a diagnostiky nadání. Další část bude zaměřena na výuku nadaných dětí a strategii rozvoje nadání v ZŠ. Dopolodní blok uzavřeme informacemi o programech a aktivitách Mensy ČR směrem k nadaným dětem.

Po obědě bude program rozdělen do dvou bloků. Ten první je určen vedoucím klubů nadaných dětí, kde se především seznámí s novým webem deti.mensa.cz a vyslechnou praktické rady, dopokručení, nápady a náměty z ostatních klubů. Druhý blok bude mít na programu seznámení s NTC metodou a praktickou přednáškou o rozjezdu třídy pro nadané děti.

New Years Eve in Berlin, Germany, 28. 12. – 1. 1.

Lina Wolf, silvester@mensa.de

Now it's official, New Year's Eve 2012/2013 will take place in Berlin. We will start December 28, 2012 in the evening with a Stammtisch, then we will have a full program. Booking will be open until 26th December. Early bird registration fee is just 8 €. You can cancel your registration or single booked events free of charge until 15th October.

We have planned many cool events for you: Altes Museum, Bodemuseum, Currywurst Museum, The 100 g chocolate event, Ice Scating, Talks, Stammtisch-Hopping. The party on New Year's Eve costs 45 € and will include food, drinks and games. We have Feuerzangenbowle, Spanferkel, bowling, a room with games. You find more information at: <http://silvester.mensa.de/english/>.



Silvestrovské oslavy v Německu, zdroj: www.wikipedia.cz



Klub nadaných dětí Znojmo, zdroj: mensa.cz

Program je zcela zdarma. Účastníci si hradí pouze občerstvení (oběd, káva a voda) ve výši 130 Kč. Všem vedoucím klubů nadaných dětí Mensy ČR hradí tento příspěvek Mensa.

Aktuální informace a přihláška: http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4115.

Přihlašte se, prosím, co nejdříve, kapacita je omezená.

Tradiční bowling MS Hradec Králové

Věra Heřmanová, vera.heranova@centrum.cz

Zveme Vás na tradiční bowling, který se uskuteční v úterý 20. listopadu 2012 od 19 hodin v restauraci Bowling BAR 69 (nedaleko Aldisu) v Hradci Králové. Internetová adresa akce je http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=4131.



Předvánoční lyžování, 8.–15. 12.

Vencko Aleš, vencko@seznam.cz

V první polovině prosince se na dvou místech Italských Alp bude konat již pravidelná akce předvánoční lyžování. Věříme, že sucho a vedra již byla pro letošek vyčerpána a čeká nás krásná zima.

První akce, skutečně za hubičku, se bude konat v Orobijských Alpách, v údolí Brembana, kde se nacházejí dva lyžařské areály, Foppolo a San Simone, s celkovým počtem 32 sjezdovek všech obtížností o celkové délce 31 km a se 17 lanovkami a vleky.

Ubytování máme za ceny od 1 700 Kč na týden a osobu (za tuto cenu je ubytování v jednoduché garsonce pro 4 osoby, s koupelnou/WC a kuchyňským koutem), za příplatek lze zvolit apartmán s více místnostmi, resp. být ubytováni v menším počtu osob. Ubytování je 300 metrů od lanovky. Skipas na 6 dní, platný v obou skiareálech, máme za symbolickou cenu 1 050 Kč na osobu. Pro děti narozené po 30. 11. 2004 máme zajištěny skipasy

zdarma. Akce se bude konat bez organizovaného programu.

Druhá akce se tradičně koná ve Val di Fiemme, v Dolomitech. Zde se nachází několik lyžařských areálů o celkovém počtu 93 sjezdovek všech obtížností o celkové délce 115 km a 46 lanovek a vleků.

Ubytování máme za ceny od 2 500 Kč na týden a osobu (za tuto cenu je ubytování v apartmánu pro 7 osob o 3 místnostech a 2 koupelnách/WC a kuchyňským koutem s myčkou nádobí), za příplatek lze zvolit apartmán pro menší počet osob. V budově je zdarma k dispozici vířivka až pro 8 osob, sauna, multifunkční sprcha, malý relaxační koutek s lehátky, 3 posilovací stroje. Skipas na 6 dní platný v celém Val di Fiemme máme za cenu 3 150 Kč na osobu. Děti narozené po 1. 12. 1996 a před 2. 12. 2004 mají na skipasy 700 Kč slevu. Pro děti narozené po 1. 12. 2004 máme zajištěny skipasy zdarma. Za příplatek lze objednat skipasy na 7 dní nebo skipasy platné v celých Dolomitech (Dolomiti Superski, více než 1 000 km sjezdovek).

Uvedené ceny platí do 25. září. Přesto však doporučujeme z důvodu omezené kapacity přihlásit se co nejdříve. Přihláška je k vyplnění na http://www.mensa.cz/volny-cas/detail-akce?id_a=3480.



SIG Lyžování – Aprica, zdroj: mensa.cz

Ambiciózní restart projektu

Kariérní podpora

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz, <http://www.linkedin.com/pub/tomas-kubes/2/825/183>; Josef Sysel, josef@syslovi.cz; Olga Kulíková, olga.kulikova@centrum.cz



Po delší době mlčení, které bylo způsobeno tím, že dobrovolníkům, na jejichž bedrech doposud projekt Kariérní podpora stál a kteří ve svém volném čase, dobrovolně a zdarma pomáhali ostatním mensanům hledat práci (velké díky patří především Čestmíru Kalusovi a Aleně

Oudové), došly síly, resp. volný čas, jsme se rozhodli projekt restartovat v novém.

Poučení dosavadními zkušenostmi bychom se chtěli zaměřit na udržitelnost projektu – hledáme proto aktivity, které budou „samofungující“, tj. po vytvoření a zavedení budou fungovat samostatně bez nutnosti pravidelné investice velkého množství práce ze strany koordinátora, nebo aktivity, které bude možné v budoucnu přeměnit na komerčně udržitelnou činnost (tento záměr se bohužel v prvním pokusu nevydařil, protože spolupráce s agenturou Manpower selhala). Plánujeme projekt rozvíjet následujícími směry:

Průzkum

V současné době mnozí personalisté netuší, co si pod členstvím v Mense uvedeném ve Vašem CV představit, nebo jej mají spojeno s řadou předsudků. Chtěli bychom podrobně zjistit, jak jsou vnímáni členové Mensy, respektive vysoce nadaní lidé v pozici uchazečů o zaměstnání, jak se personalisté k nadání staví, jak jej sami zjišťují a jak takové lidi vyhledávají. Průzkum by měl proběhnout mezi zadavateli inzerce na jobs.cz na podzim 2012. Tento průzkum by měl upřesnit konkrétní náplň pro další cíle. Pro více informací kontaktujte Josefa Sysla nebo Tomáše Kubeše.

Propagace a osvěta

Rozjedeme informační „kampaň“ s cílem představit nadané lidi a členy Mensy jako perspektivní a atraktivní uchazeče o zaměstnání. V počáteční fázi se zaměříme na sebrání existujících informací a jejich utřídění na webu (portálu) s pracovním názvem „Mensan hledá práci“ s následujícím obsahem:

- Stručné shrnutí informací o IQ a Mense; pojednání o výhodách a přínosech talentovaných zaměstnanců.
- Prezentace „success stories“, pozitivních referencí na mensany – zaměstnance od jejich nadřízených a kolegů.
- Prezentace vybraných členů Mensy hledajících práci (samozřejmě s jejich vědomím a souhlasem).
- Propagace profesních profilů mensanů (pravděpodobně skrze existující profesní síť).
- Prezentace plánované studie mezi českými personalisty.

Pro více informací kontaktujte Josefa Sysla nebo Tomáše Kubeše.

Doporučování a networking

Rozběhneme systém, ve kterém se mensané nebudou bát upozornit ostatní na zajímavá místa ve své firmě a případně spolუმensany do své firmy přímo doporučit, organizačně podpoříme navazování profesních kontaktů; nakonec jste to právě vy sami, kdo může mít nejlepší informaci o tom, kde se lidé jako vy uplatní. Konkrétně téma rozebírá Martin Lupa na konci článku „Jak je to se zaměstnavatelskými mensanů a mensanek?“, jemu, prosím, pište v případě zájmu.

Doplňkovou činností je plánované zavedení vývěsky volných pozic a profilů kandidátů do intranetu (první verzi rozpracovala Hana Kotinová) a propojení profilu na profesní síti s intranetem (odkazem).

Kariérní poradna

Čerstvá mensanka Olga Kulíková – konzultant v oboru HR s 20 lety praxe (z toho 6 let na vedoucí pozici v pracovní agentuře a 6 let pro různé pracovní portály) plánuje založení vlastní pracovní agentury, která by se mohla specializovat právě na nadané lidi. V rámci průzkumu trhu nabízí členům Mensy zdarma poradenství zaměřené na hledání

pracovního uplatnění. Další informace naleznete v článku Olgy Kulíkové „Služby pro členy Mensy zaměřené na nalezení zaměstnání“.

S podobnou vizí vznikla původní verze projektu Kariérní podpora, avšak ukázalo se, že poradenství je příliš náročné pro dlouhodobé provozování čistě dobrovolnický. V tomto případě proto očekáváme, že pokud bude dostatečný zájem ze strany mensanů i firem, vznikne regulérní pra-

covní agentura spolupracující s Mensou a financovaná z provizí firem, kterým získá chytré zaměstnance.

Další

Vdechli jsme nový život do mensovní skupiny (group) na profesní síti LinkedIn. Prosím, zapojte se a asociujte svůj profil s Mensou.



Mensovní nadace pro vzdělání a výzkum (<http://merf.mensa.cz/>) vznikla především proto, aby poskytovala podporu výzkumným institucím a jednotlivcům, kteří chtějí studovat inteligenci a nadání nebo rozvíjet intelektuální dispozice své nebo svého okolí ku prospěchu společnosti.

Služby pro členy Mensy zaměřené na nalezení zaměstnání

Olga Kulíková, olga.kulikova@centrum.cz, <http://www.linkedin.com/in/olgakulikova>

Ráda bych zájemcům z řad členů nabídla konzultace prostřednictvím e-mailu a telefonu. Na základě vyplněného osobního listu v sekci Kariéra intranetu Mensy a přiloženého CV Vám ráda zašlu doporučení, jak můžete životopis doplnit nebo upravit, a doporučení týkající se vlastního procesu vyhledávání pracovních nabídek – kde hledat, jak hledat, na co se zaměřit, jak si nastavit agenta, jak si zveřejnit svůj profil v různých databázích, jak si budovat síť profesních kontaktů atd. Jednou protislužbou, kterou očekávám, je tzv. „pay by tweet“ – tj. zmínka o mnou poskytnuté pomoci na některých sociálních sítích a v časopise Mensa.

Proč nahrát svůj životopis na intranet Mensy?

- Nabízím individuální přístup – nenabízím nikomu žádnou brožuru nebo odkaz na článek, vždy začínám od konkrétního CV a konzultace s Vámi a Vašich dosavadních zkušeností – kde jste hledal, koho oslovoval, co se osvědčilo, kde jste si nebyl jistý.
- Na základě konzultace mohu navrhnout další postup – úpravy CV, doporučení, kde hledat nabídky, kde se zaregistrovat, jak nastavit vyhledávací agenty nebo jak vytvořit profil na LinkedIn.
- V některých případech mohu pro kandidáty přímo vyhledávat pracovní nabídky a pomoci sestavit motivační dopis na konkrétní pozici.

- Jindy vyhledávám firmy, pro které by chtěl daný uchazeč pracovat, přestože právě nemají otevřenou žádnou pozici.

Další rozvoj

Do budoucna plánuji, že začnu aktivně vyhledávat volné pracovní pozice a do společností, které je inzerují, začnu rozesílat odpovídající CV mensanů s doporučením. Pokud tato CV danou firmu zaujmou, dohodnu se s firmou na přijatelné finanční odměně, kterou by zaplatila v případě nástupu daného uchazeče, a následně domluví schůzku uchazeče v dané společnosti. Všechny nabídky i firmy jsou s uchazečem konzultovány předem, takže ví, kam je jeho CV zasíláno. CV jsou zasílána bez identifikačních údajů (jméno, příjmení, kontakty, poslední zaměstnavatel). Přitom paralelně budujeme síť firem, které mají primárně zájem o kandidáty z řad mensanů (opět se jedná o dlouhodobý postupný proces).

Tuto službu zatím nenabízím, protože vyžaduje licenci od MPSV. O tu bychom požádali, pokud by mezi mensany i firmami byl dostatečný zájem, který by ospravedlnil potřebné výdaje. Z odměny za doporučené pracovníky by byla hrazena především moje práce, avšak část bych chtěla rozdělit ještě k dalším účelům, například:

- Odměna členům za doporučení firem s vhodnými volnými místy.
- Stálý reklamní prostor v časopise, který bychom nabídli firmám, které budou mít zájem primárně o mensany – firmy by pak tuto inzerci měly zdarma.

Jak je to se zaměstnavatelskými mensanů a mensanek?

Martin Lupa, martin.lupa@cz.mbank.eu,
http://cz.linkedin.com/pub/martin-lupa/3/894/a73

Rád bych reagoval na zajímavý článek Jany Štefánkové nazvaný „Jsou společnosti v ČR vůbec ochotny zaměstnávat mensany nebo mensanky?“, který vyšel v srpnovém vydání našeho časopisu na straně 21 a který vyvolal mnoho ohlasů, především v diskusi na Facebooku.

Dle tohoto článku např. „zaměstnavatelé nemají zájem o kreativní a inteligentní zaměstnance, kteří trochu nejsou normální“ (rozuměj jsou v Mense), „člověk se nesmí ukázat jako v něčem schopnější svého nadřízeného“ a „je nutno psát do CV tak polovinu znalostí a schopností, aby vůbec měl šanci, a přesto je překvalifikován“.

Na danou problematiku se pokusím nejprve podívat z pohledu zaměstnance mensana a následně z pohledu manažera, který momentálně obsazuje 2 pozice produktových specialistů na standardní zaměstnanecký poměr a několik studentských pozic na bezplatnou odbornou stáž a díky tomu kouká do životopisů téměř denně.

Já osobně jsem členství v Mense uváděl v životopise v době, kdy jsem ještě studoval na VŠ, hledal jsem si své první dlouhodobější zaměstnání a neměl jsem do životopisu moc co uvést. Po pěti letech praxe ve společnosti Procter & Gamble, během kterých jsem si prošel 4 pozice, jsem informaci o členství vypustil, protože jsem to pro případné zaměstnavatele již nepovažoval za tak důležité a ani dnes neočekávám, že by mi členství v Mense mělo zajistit nějaké privilegium.

Na druhé straně z pohledu manažera/zaměstnavatele bych členství v Mense při výběrovém řízení rozhodně vnímal jako plus, a to, jak jsem již nastínil, hlavně u absolventských a juniorských pozic. Pojdme se podívat, co například hledám v životopisech já.

- V prvé řadě to jsou dosavadní pracovní zkušenosti či odborná praxe.
- Za druhé si velmi cením, pokud kandidát kromě dosavadního zaměstnání či během studia aktivně pracoval v některé neziskové organizaci, kam řadím i Mensu, či je jinak aktivní mimo práci či školu.
- Za třetí jsou pro mne zajímavé studijní či pracovní pobyty v zahraničí, které ukazují na odvalu uchazeče a jeho zdravé sebevědomí.

Jak jsem již zmínil, jsou pro mne zajímaví kandidáti, kteří toho zvládají více, tzn. např. kromě již výše

zmíněných aktivit studují souběžně dvě vysoké školy, dělají při škole (závodně) nějaký sport, účastní se různých mimoškolních soutěží, kurzů atd. Jinými slovy ti, kteří toho umí a zvládají více než já. Případá mi jednodušší obklopotovat se schopnými a chytrými, resp. „kreativními a inteligentními“ lidmi, od kterých se mohu něco naučit. Na druhou stranu potřebuji týmové hráče, kteří umějí komunikovat a pracovat v kolektivu. Sociální/emoční inteligence je pro mne podstatně důležitější než samotné IQ. Ze svých osobních zkušeností ale vím, že většina mensanů a mensanek má velmi dobře vyvinutou i emoční inteligenci. Snažím se rovněž hledat uchazeče, kteří mají předpoklady pro manažerskou práci a kteří by mě mohli do budoucna nahradit. Zde je zase zajímavé, pokud uchazeči vedou různé kroužky, pracují v létě na dětském táboře, doučují spolužáky atd.

Podtrženo a sečteno, nejsem si sice vědom, že by některé společnosti byly ochotny a priori zaměstnávat mensany a mensanky, ale rozhodně existují manažeri, kteří členství v Mense považují za výhodu.

Pokud jde o zmiňovanou překvalifikovanost, je to komplexnější problém. Mne samého by moc nenaplnovala práce, která by nebyla dostatečně náročná, pro kterou bych byl překvalifikován a která by díky tomu nebyla asi ani finančně velmi zajímavá. V takovémto případě by asi méně kvalifikovaný „nemensan“, pro kterého by byl daný příjem zajímavý, odváděl kvalitnější práci než já, takže je nutné vždy zvážit konkrétní situaci. Něco jiného je například situace, kde žena (ale třeba i muž) dobrovolně a cíleně přijme méně kvalifikovanou a placenou práci, aby se mohla věnovat více rodině. Pak většinou danou pozici zastává výborně, byť může být překvalifikována.

V každém případě by bylo přínosné spojit dohromady lidi (jako já), kteří hledají schopné zaměstnance, a lidi, kteří práci hledají, případně firmy, které poptávají nějaké činnosti, s živnostníky a firmami, které je nabízejí. Rád bych proto založil skupinu, kde by se všichni mohli potkávat, na diskuse bychom mohli zvat jak odborníky z oblasti personalistiky, tak zástupce firem, a díky tomu začali budovat pověst mensanů a mensanek jako výborných zaměstnanců, spolupracovníků a poskytovatelů více či méně odborných služeb.

Dejte mi prosím vědět, kdo by měl o danou činnost zájem a kdo hledá, případně plánuje hledat nové spolupracovníky a zaměstnance. Přejí všem mnoho pracovních i mimopracovních úspěchů.

Současný stav trhu práce

Josef Sysel, josef@syslovi.cz,
http://cz.linkedin.com/in/josef-sysel

Trh práce se v roce 2012 pomalu začíná dostávat do předkrizového období roku 2009. Můžeme si všimnout několika změn. Nezaměstnanost je nicméně stále vyšší než v době před krizí. Zaměstnavatelé proto více vybírají z možných kandidátů na jednotlivé pozice. Při jejich výběru jsou rozhodující následující faktory: mzda a kvalifikace kandidáta. V předkrizovém období firma vybrala každého, kdo alespoň zčásti vyhovoval na danou pozici a nebyl extrémně drahý. Nyní hledají přesný profil, a proto se nevyplácí reagovat na pozice, kterým neodpovídáte na 100 %. U mzdových požadavků je vidět pokles maximální nabízené mzdy, například specialista, který v roce 2009 mohl poptávat mzdu 80 000 Kč, bude nyní efektivně shánět mzdu pohybující se do 65 000 Kč. Obecně proto platí, že dobře placení zaměstnanci si svá místa drží za každou cenu. Na pracovním trhu se nejčastěji objevují uchazeči s nerelevantní praxí a vysokými mzdovými požadavky.

Neustále je poptávka po všech IT oborech, auditorech, obchodnících a technických pozicích. Tyto mají i budoucnost a je dobře se zaměřit na studium relevantní pro tyto obory. Nadále nelze očekávat žádné výrazné změny, již druhým rokem po sobě je pokles nezaměstnanosti minimální (0,3 % oproti předchozímu roku) a je patrný velký tlak na zvyšování efektivity s cílem převést většínu aktivit do technologických řešení, která ušetří lidskou sílu.



Zdroj: static.itnews.sk



FERIA BOHEMIA

Chcete dobýt nové trhy?
Vydejte se s námi na španělské veletrhy!

www.spanelske-veletrhy.cz
feriabohemia@feriabohemia.com



Provoz internetových služeb pro Mensu ČR a její členy

zajišťuje společnost
PoweredBy, spol. s r. o.

Informujte se na e-mailu
info@poweredby.cz,
jak můžeme pomoci i Vám.
Tel.: +420 775 25 96 33

Přílišná přemýšlivost může vést k přílišnému pití

Z originálu „Too Much Thinking, Too Much Drinking?“, Alex Shrap, Mensa International Journal, březen 2011 s využitím článku „Wine and IQ...“, MIJ, říjen 2011 přeložila Hana Erbošová

Vědci tvrdí, že existuje souvislost mezi vysokou inteligencí v dětství a nadměrnou konzumací alkoholu. Britská zdravotní rada a americký časopis „Veřejné zdraví“ dávají do souvislosti IQ a alkoholismus a naznačují, že u nadaných dětí existuje zvýšené riziko nadměrného požívání alkoholu.

Vydání časopisu „Veřejné zdraví“ z října 2008 uvádí, že „lepší duševní schopnosti v dětství souvisely s problémy s alkoholem a zvýšeným požíváním alkoholu v dospělosti.“ Ačkoliv ještě proběhla další výzkumy, zmíněný článek by neměl ujit pozornosti těch, kteří pracují s nadanými dětmi.

Výsledky výzkumu

G. David Batty, Ian J. Deary, Ingrid Schoon, Carol Emslie, Kate Hunt a Catharine R. Gale využili britský výzkum 8 170 desetiletých britských dětí narozených v roce 1970 ke sledování konzumace alkoholu. Tyto děti se narodily v roce 1970, ve věku 10 let podstoupily testování IQ a účastnily se i následného výzkumu v letech 2004 a 2008. Výsledky výzkumu byly zveřejněny pod názvem „Duševní schopnosti v dětství, konzumace alkoholu a problémy s alkoholem v dospělosti: Britská studie dětí narozených v roce 1970“ a autoři v ní vysvětlují, jak objevili statistické souvislosti mezi hodnotou IQ v dětství a zvýšenou konzumací alkoholu. Každých 15 bodů navíc v hodnotě IQ s sebou neslo v průměru 1,27násobně vyšší nadměrné užívání alkoholu, a to s větší pravděpodobností u žen než u mužů.

Včera a dnes

Děti, které se zúčastnily uvedeného výzkumu, se však lišily od dnešních nadaných žáků. Velmi pravděpodobně měly mnohem méně informací o prevenci užívání drog a ani programy pro nadané žáky nebyly tak rozšířené jako dnes. Ovšem velký počet lidí, kteří se zúčastnili výzkumu, shodný patnáctibodový referenční rozdíl u obou pohlaví a reakce na výsledky studie naznačují, že rodiče a učitelé, kteří pracují s nadanými dětmi, by měli být připra-

veni čelit některým závažným otázkám, až tyto děti dospějí.

Možné vlivy

Zmíněný výzkum zohledňoval socioekonomické vlivy, takže rozdíly výsledků v závislosti na pohlaví jsou o to zřetelnější. U žen existovala mnohem vyšší pravděpodobnost vzniku problémů s alkoholem než u mužů. Je možné, že lidé s vyšším IQ vykonávají povolání, která jsou více stresující, a že stres často vede k pití alkoholu. Také je možné, že lidé s vyšším IQ mají zaměstnání, která jsou více spojena s tzv. společenským pitím, a takové pití se může vymknout kontrole. Studie zaznamenala, že „podíl žen, které měly potíže s pitím, byl vyšší mezi ženami, které vykonávaly vysoce odborné a řídicí činnosti.“

Od přemýšlení k alkoholismu?

V roce 2003 se časopis „Středoškolské vzdělávání“ zabýval „depresivní poruchou u velmi nadaných dospívajících“, přičemž dospěl k závěru, že „velmi nadané dospívající děti trpí depresemi, avšak jsou schopny zakrýt i jejich nejvýraznější projevy“. Dalším významným faktorem, který mohl vést k problémům s pitím, mohly tedy být neléčené deprese, protože alkohol je často používán jako svépomocný léčebný prostředek anebo prostředek k úniku před problémy všeobecně. Pokud si studenti dokážou vytvořit osobní postoje podporující sebedůvěru, může jim to pomoci zaměřit se na pozitivní stránky a vyhnout se pastí deprese.

Závěr

Mnohé školy pořádají přednášky zaměřené na zdravotní rizika spojená s užíváním drog a alkoholu. Pokud jsou učitelé nadaných žáků přesvědčeni, že jejich studenti získané informace vhodně využijí, mohlo by být pro učitele prospěšné, kdyby se zaměřili na možné příčiny, které vedou k nadměrné



Zdroj: Wikimedia Commons, Mick Stephenson

konzumaci alkoholu. Nadaní žáci a jejich rodiče by měli dostat informace o projevech a příznacích deprese, o způsobech zvládání stresu a o vhodném výběru povolání. Nikoliv všechna zjištění, na nichž byl založen článek v časopise „Veřejné zdraví“, jsou nepříznivá. Dr. G. David Batty, vědecký pracovník Univerzity Glasgow, který spolupracoval na většině výzkumů, je autorem dalších studií o vztahu mezi IQ a zdravím. V září 2004 byl

jedním z odborníků, kteří napsali článek pro britský „Lékařský časopis“, v němž se objevil závěr, že lidé s vyšším IQ žijí déle než ostatní, a to zřejmě díky své schopnosti lépe se rozhodovat v záležitostech týkajících se vlastního zdraví.

Poznámka překladatele

V zájmu objektivity je nutno zmínit, že existují rovněž studie, které naopak naznačují pozitivní vliv mírné (!) konzumace alkoholických nápojů, především vína, na duševní výkonnost.

Kupříkladu japonský výzkumný projekt, který zahrnoval 2 000 účastníků ve věku od 40 do 79 let, mezi nimiž byli zastoupeni konzumenti alkoholu

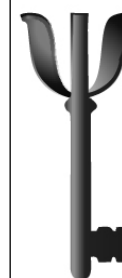
i abstinenti. Všichni účastníci měli vysokoškolské vzdělání a průměrný roční příjem kolem 50 000 liber. Výsledky ukázaly, že muži, kteří pili méně než 540 ml vína nebo saké (rýžového vína) denně, získali v testech IQ o 3,3 bodu lepší výsledek než muži, kteří nepili vůbec. U žen činil rozdíl ve výsledku 2,5 bodu ve prospěch konzumentek vína. Sami autoři se však zdráhali připsat tento výsledek výlučně k dobru konzumaci alkoholu a poukazovali na možné další souvislosti (např. vyšší konzumace syrových ryb, obvyklá u pijáků saké, může mít rovněž pozitivní vliv na poznávací funkce a význam mohly mít i lepší sociální podmínky respondentů). Studie ovšem neprokázala žádný pozitivní vliv konzumace destilátů (gin, whisky) na hodnoty IQ.

Druhý výzkum proběhl v Dánsku a věnoval se hledání souvislosti mezi požíváním alkoholu, inteligencí, osobností a výskytem klinických příznaků. Výzkumu se zúčastnilo 693 Dánů (363 mužů a 330 žen) narozených mezi lety 1959 až 1961 v Kodaňské univerzitní nemocnici. Typický mužský účastník výzkumu pil víno 4x týdně, pivo 25x týdně a víno i pivo 18x týdně. Typická ženská účastnice pila víno 6x týdně, pivo 11x týdně a víno i pivo 10x týdně. U mužů i žen se objevovala souvislost mezi pitím vína a vyšším IQ. Naopak pití piva bylo u mužů spojeno s nižším IQ. Výzkumníci také ovšem zjistili u všech účastníků spojitost mezi vyšším společenským postavením, vyšším vzděláním a pitím vína.

Žádná ze zmíněných studií neskončila jednoznačně průkazným výsledkem, rozhodně však obě potvrdily starou moudrost, která praví: „Všeho s mírou“.



Rozvody – děti – výživné – úprava styku vypořádání majetku – dědictví smlouvy kupní i nájemní
Praha 1, Bolzanova 1615/1, 110 00
224 267 36, info@akkovarova.cz
www.akkovarova.cz
Působnost na území celé ČR!



Vázení mensané, hledáte odpověď na nějakou psychologickou otázku?

Rádi by jste se o sobě dozvěděli víc?

Chcete, nebo potřebujete zabývat se sebezpoznaním a seberozvojem hlouběji?

Dovoďte mi nabídnou Vám psychologické poradenství, diagnostiku a psychoterapii. Více informací na webu PsychSluzby.cz
Mgr. Vladimír Marček

Jak se změní III. pilíř?

Vladimír Kutálek, vladimir.kutalek@abedfinance.cz, SIG Penize

Pokud už máte penzijní připojištění (PP), možná přemýšlíte, jestli a jak/kdy přejít na nové podmínky – dobrovolné penzijní spoření (DPS). Pokud ho nemáte, možná přemýšlíte, jestli do konce listopadu založit původní PP a využít staré podmínky.

Jaký je rozdíl mezi DPS a PP?

Jaké jsou hlavní rozdíly mezi dnes uzavřeným PP a v lednu uzavřeným DPS? Některé prvky jsou společné: nové výše státních příspěvků a daňových odpočtů, oddělený majetek účastníků od majetku penzijní společnosti, nižší náklady správy dané zákonem. PP již nelze převést k jinému penzijnímu fondu, lze jej jen přerušit a založit smlouvu novou. Od ledna již druhou paralelní smlouvu založit nepůjde. DPS umožňuje zvolit investiční strategii výměnou za negarantování nezáporného výnosu a neumožní výsluhovou penzi (vybrání 50 % všech peněz po 15 letech). Zákon sice nebude garantovat nezáporný výnos, ale to neznamená, že ho nebude moci garantovat zvolená investiční strategie, pokud ji penzijní fondy nabídnou.

Novela přidala tzv. předdůchody

Co jsou předdůchody? Předdůchody jsou klasické již schválené penze s těmito výhodami:

- Sociální a zdravotní pojištění za nevýdělečné a málo výdělečné osoby platí či doplácí stát, tj. se stávají státními pojištěnci.
- Tato doba pobírání předdůchodu se na žádost pojištěnce nemusí započítat do výpočtu penze I. pilíře, zahrne se do tzv. vyloučené doby. Ve většině případů by totiž snížila výši penze.
- Předdůchody umožňují paralelní výdělečnou činnost, což je zvláště vhodné pro OSVČ.

Občan si je může zvolit při splnění těchto podmínek:

- Splátka koupené penze se musí vyplácet měsíčně, ve výši min. 30 % aktuální průměrné mzdy, a to v neklesající výši.
- Výplata bude rozvržena tak, aby skončila nejdříve dosažením věku příjemce potřebného pro vznik nároku na starobní důchod podle zákona o důchodovém pojištění.

Původní zákon umožňoval výplatu penzí včetně jednorázového vyrovnání v 60 letech. Současná novela toto mění a rozlišuje. Předdůchody i „obyčejné“ penze mají podmínku, že nárok na ně vznikne až dosažením věku účastníka, který je o pět let nižší než věk potřebný pro vznik nároku na starobní důchod podle zákona o důchodovém pojištění, tzv. důchodový věk [MPSV]. Jednorázové vyrovnání je k dispozici až/již v důchodovém věku [MPSV, MF].

Zavádí se diskriminační pravidlo dle věku, které panuje v I. pilíři [1] – tj. ve smlouvě nebude jednoduchý údaj 60 let, ale pravděpodobně odkaz na zákon, který se téměř kdykoliv opět může změnit.

V současné době odcházejí do starobního důchodu např. ženy ročníku 1955 s 5 a více dětmi (57 let 4 měsíce): přechodem na DPS si tedy budou moci vybrat jednorázové vyrovnání hned v lednu 2013 ve věku 57 let. Muži ročníku 1954 (62 let 6 měsíců) odcházejí do důchodu za 5 let, tj. v lednu 2013 si budou moci vybrat DPS ve formě pravidelné penze. Tito účastníci si novelou polepší.

DPS bylo ovšem cíleno především na mladé: berme tedy příklad, že muž ročníku 1995, čerstvě plnoletý, si založí DPS. Důchodový věk je pro něj 70 let. Jednorázově vybrat své dobrovolně uložené peníze si bude moci v 70 letech, tj. v roce 2065. V 65 letech si bude moci vybrat pravidelně vyplácený předdůchod a do svých 70 let bude státní pojištěnec, nebo si bude moci vybrat „obyčejnou“ penzi.

Co znamená toto další prodloužení doby, za kterou se ke svým penězům dostane tento mladý jinoc? 60 let se dnes žijící muži ročníku 1995 dožijí s 78% pravděpodobností (ČSÚ UT1995M [2] Lx[3]), věku 65 let s 68%, věku 70 s 56%. Tedy o 20 procentních bodů pravděpodobněji si peníze z DPS neužije on, ale jeho dědicové – ti ovšem, pokud účastník nesplnil podmínky pro výplatu penze či jednorázového vyrovnání, nezískají státní podporu. Vyplatí se mu za takových podmínek vstup do III. pilíře?

Zda, jak a kdy přejít na DPS?

Otázka je složitější, existuje několik cest, kdy a jak přejít z PP na DPS.

- Můžete hned v lednu přejít na DPS.
- Můžete počkat na nárok na výsluhovou penzi, vybrat půlku, a pak teprve přejít na DPS.

- Můžete počkat na nárok na starobní penzi a pak si založit novou DPS.
- Můžete přerušit PP a založit nové PP. Nárok na starobní penzi získáte i na přerušeném PP.

Dále existuje několik komplikovanějších možností; nelze však s jistotou říci, zda budou umožněny, jejich výklad není jednoznačný a zatím vycházejí finančně nevýhodně:

- Přerušit staré PP a založit nové DPS, na které budete 5 let spořit, poté je prohodit a počkat na výsluhovou penzi.
 - Pak je opět prohodit, tj. aktivní bude DPS. Nárok na starobní penzi ze starého PP přijde s věkem sám.
 - Sloučit je do jednoho DPS.

K tomu má každý klient vlastní „parametry“: kdy se narodil, kdy si založil penzijní připojištění, kolik vkládá, jestli má smlouvu do 50, či 60 let. A z toho plynoucí další parametry – kdy má nárok na výsluhovou penzi (PP), kdy na starobní penzi (PP), kdy odchází do důchodu (DPS), výše státní podpory atd.

Kromě toho klient ovlivňuje rozhodnutí i svým chováním. Jak agresivně bude investovat v DPS? Bude zkonzervativňovat/zpomalovat na konci (tj. měnit poměr akcií a dluhopisů v portfoliu)? Bude investovat peníze z výsluhové a starobní penze? Ano? Jak agresivně? Bude odolný vůči stažení investic v nevhodný okamžik? (Výnos akciových fondů mezi lety 1988–2008 byl 8,4 % p. a. – strategie nakup a drž, ale průměrná výkonnost investorů do akciových fondů byla 1,8 % p. a. – emotivní nákupy a prodeje). Nebo, nedej bože, nezabaví mu výsluhovou/starobní penzi exekutor? Nebo je naopak dokáže využít např. v podnikání?

Když už toto vše čistě teoreticky odhadneme, jaká bude inflace? Jaký bude výnos DPS? S jakým výnosem PP počítat? Jaký bude výnos investování výsluhové a starobní penze? Navíc počítat s nominálním výnosem? Nebo po odečtení inflace?

Nezapomínejme také na politické zásahy do systémů. Bohužel stále platí zdanění všech výnosů na konci, tj. i několik set tisíc korun daně (základ daně několik milionů). Pokud to porovnáme s in-

vestováním do čistých akciových fondů, tak může platit, že pro ročníky 1977 a mladší mohou vyjít lépe staré smlouvy s výsluhovou penzí a starobní penzí v 50/60 letech než DPS s výrazně vyšším výnosem, ovšem až v 67+ letech.

Parametry klientů jsou dány a jsou relativně známé. Inflace a výnosy akcií se určují složitěji.

Inflace je zhruba 2 % [CZSO]. Celosvětový dlouhodobý průměr je cca 3 %, tohoto údaje se budu držet. Z definice je inflace, laicky řečeno, navýšení ceny průměrného spotřebního koše. Ale každý člověk má jiný koš, závislý nejen na příjmu, ale i na věku a mnoha jeho dalších vlastnostech.

Jaký výnos budeme předpokládat?

Zkrátím to. Opět více otázek než odpovědí. Máme tu vliv státních příspěvků, např. pro příspěvek 1 000 Kč měsíčně vychází: tabulka 1.

S jakým celkovým výnosem počítat, který je ten správný? Všechny. Je lepší počítat s nominálním výnosem, nebo reálným výnosem, tj. výnos očištěný o inflaci, tzn. snížit řekněme o 3 % p. a.? Pokud chceme získat lepší představu, kolik si toho na konci za doživotní rentu koupíme, je lepší užít výnos reálný. Ale pokud chceme čísla porovnat s výnosem slamníku, termínovaných vkladů, výnosem nemovitosti, musíme použít výnos nominální.

Ale jak co nejlépe porovnat to, že u starých podmínek budu mít půlku naspořených peněz k dispozici 15 let po založení a všechny v 50/60 letech, zatímco u nových podmínek budu mít všechny peníze k dispozici až v důchodovém věku dle I. pilíře (tj. rozmezí 57 let až 70 let)? Peníze mohou utratit, mohou je zpět vložit na PP, může mi je sebrat exekutor (proč je pak ale vybírat jednorázově), můžu je investovat do sebe, vzdělání, podnikání, manželky, dětí, vnoučat, dovolené, akcií. Pokud je investuji do podnikání či akcií, ale i vzdělání, jaký odhaduji výnos?

Já osobně budu počítat s níže uvedenou tabulkou. Nominální hrubý dlouhodobý výnos akcií se uvádí až 11 % p. a. Ostatní údaje vzniknou odečtením inflace nebo odečtením poplatků nebo počítají s portfoliem přibržděvaným či směsí s dluhopisy. Bez podobné vlastní tabulky se můžete obtížně objektivně rozhodnout mezi PP a DPS.

Trvání DPS [let]	5	10	15	20	25	30	35	40
Efektivní úrok SI	6,1	2,6	1,5	0,9	0,7	0,5	0,4	0,3

Tabulka 1

	výnos DPS	akcií	II. pilíř	dluhopisy
nominální hrubý		11 %	8,5 %	5,2 %
nominální čistý	7,6 %	8,5 %	6,5 %	4,0 %
reálný hrubý		8 %	5,5 %	2,2 %
reálný čistý	4,6 %	5,5 %	3,5 %	1,0 %
% akcií	80 %	100 %	75 %	0 %

„Moje“ orientační tabulka výnosů

Krátkodobě je rizikové vlastnit akcie, ale dlouhodobě je riziko akcie nemít.

Jak se rozhodnout

Těžko. Nepřesnost odhadu výnosu, inflace a osobních potřeb je příliš velká, zesílená politickými riziky. Na straně DPS je vyšší riziko spojené s vyšším výnosem, ovšem pro mladší ročníky jsou peníze uzamčené do důchodového věku. Na straně PP jsou garantované, ale nízké výnosy s možností výsluhové penze.

Pro své klienty jsem vypracoval relativně složité číselné porovnání jednotlivých možností, které výrazně pomůže při rozhodování. Konečně rozhodnutí

možnost volby později.

Zdroje

- [1] <http://www.cssz.cz/cz/duchodove-pojisteni/davky/starobni-ducody.htm>
- [2] [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/umrti-nostni_tabulky_z_cr_od_roku_1920/\\$File/cr_ut_1920_2011.zip](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/umrti-nostni_tabulky_z_cr_od_roku_1920/$File/cr_ut_1920_2011.zip)
- [3] http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/umrti-nostni_tabulky_metodika
- [CZSO] http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/mira_inflace
- [MF] http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/mf_zamestnanci_mf_mediich_69825.html
- [MPSV] <http://www.mpsv.cz/cs/13226>

je však na klientovi a už není moc času, zvláště pokud je nutné přerušit stávající PP. Přemýšlení a následné rozhodnutí tedy neodkládejte. Minimálně si založte smlouvu PP do konce listopadu, byť na 100 Kč měsíčně bez státního příspěvku, ať máte

Schází Vám kapitál na financování dobrého podnikatelského záměru? Kupujete akcie či podíly ve firmách a potřebujete poradit při investování? Nevíte, jak co nejlépe prodat svůj podíl v akciové či jiné společnosti? Potřebujete znalecký posudek na ocenění akcií nebo jiných cenných papírů? Kontaktujte Ing. Aleše Hodinu, tel. 605 551 551. Bližší informace k financování projektů najdete na webové stránce finance.hodina.cz.



Pavel Hait

Pavel Hait, pavelhait@gmail.com

Jmenuji se Pavel Hait a pocházím z valašské vesničky Želechovice nad Dřevnicí. Záliba v matematice a ekonomii mě po střední škole vedla na Institut ekonomických studií na Karlově univerzitě, kde jsem

získal bakalářský titul v oboru teoretické ekonomie a magisterský titul v oboru financí a bankovníctví. Během studia jsem absolvoval stipendijní zahraniční pobyty v USA, Německu a Rakousku. Zajímavé pracovní zkušenosti jsem získal např. ve

Washingtonu D. C. ve společnosti pracující pro veřejný sektor či v Praze v nadnárodní konzultantské společnosti. Můj zájem dále prohloubit své znalosti a zároveň poznat prostředí elitní univerzity směřoval mé další kroky na Cambridge University, kde jsem absolvoval studijní program MPhil in Economics.

V současné době pracuji jako výzkumný asistent na společném projektu Cambridge University a Kent University zaštitěném britskou grantovou agenturou, jehož cílem je analýza dat z tereziánských katastrů. Volný čas trávím posezením s přáteli či sportem, mám rád místa bez pokrytí mobilními operátory. Dříve jsem jezdil jako vedoucí na letní stanové tábory, nicméně vinou častého pobytu mimo ČR jsem tuto aktivitu musel v posledních letech oželeť. Ze stejného důvodu jsem byl zatím naprosto pasivním členem Mensy, což se teď možná změní.

Přijímací proces na Cambridge University a možnosti financování studia

Pavel Hait, pavelhait@gmail.com

Tento článek rozebírá přijímací řízení na magisterský (v originále graduate) program MPhil in Economics na druhé nejstarší britské univerzitě a též informuje o možnostech financování. Druhá část článku, která vyjde v příštím čísle časopisu, popisuje dojmy ze samotného studia. Účelem obou textů je poskytnout vám, kolegům mensanům, základní informace, ať už zvažujete podobné studium, nebo jste pouze zvědaví.

Přijímací řízení do magisterských programů britských univerzit jsou ve většině případů podobná. Neprobíhají zde žádné osobní pohovory, o přijetí je rozhodnuto na základě dokumentů, které si od vás univerzita vyžádá. Součástí jakékoliv přihlášky na magisterský program na Cambridge University jsou obvykle tyto materiály:

- soupis známek za celou dobu vysokoškolského studia,
- jazyková zkouška – IELTS či TOEFL na určitý počet bodů,
- motivační dopis,
- doporučení od několika vysokoškolských pedagogů.

Požadavek na vysoké skóre z jazykové zkoušky rozhodně není nesplnitelný. Cambridge je navíc v tomto požadavku do určité míry benevolentní. Jazykový požadavek nemusí být splněn v době odeslání přihlášky, stačí, pokud doložíte jeho splnění na začátku studijního programu v případě, že jste přijati. Také můžete absolvovat letní kurz angličtiny organizovaný Cambridge University. Jeho úspěšným dokončením vám bude jazykový požadavek bude uznán jako splněný. Přihláška do daného studijního programu často vyžaduje další dokumenty/testy. V mém případě se jednalo o test GRE, což je celosvětově standardizovaná zkouška pro vysokoškolské rozdělení do tří částí – matematické, eseje a verbální. Pro přijetí do mého programu bylo třeba získat prakticky plný počet bodů z matematické části a nadprůměrný počet bodů z eseje části. Důležitým kritériem výběru uchazečů je dle mého názoru univerzita (univerzity), na které (kterých) uchazeč studuje nebo studoval. Pokud nějaký absolvent vašeho studijního oboru z vaší univerzity úspěšně zvládl studium na Cambridge, výrazně to zvýší vaše šance na přijetí. Nicméně rozhodně to má cenu zkusit, i když jste z vašeho oboru z vaší univerzity první!

Studium ročního magisterského programu ve Velké Británii není levnou záležitostí. Roční školné se pro občana EU pohybuje v rozpětí 6 000–15 000 liber, pro studenty mimo

EU je to pak řádově 16 000–25 000 liber. Zde je nutno podotknout, že v rámci Velké Británie nemá Cambridge University nijak nadstandardní poplatky. Pro porovnání nabízím tabulku, která uvádí výši školného u ekonomicky zaměřených magisterských programů na nejlépe hodnocených britských univerzitách pro studenty z Evropské unie.



King's College Chapel, Cambridge, zdroj: Wikimedia Commons, Andrew Dunn

Ranking *	Název univerzity	Název oboru
1	Cambridge University	MPhil Economics
2	London School of Economics	Msc Economics
3	Oxford University	Msc Economics for Development
6	St. Andrews	Msc Economics
**6	Warwick University	Msc Economics
8	University College London	Msc Economics
10	Bath	Msc Economics

* dle Complete Student Guide by Independent

** pozici sdílí se St. Andrews

Některé univerzity z Top 10 nejsou v žebříčku uvedeny, neboť žádný magisterský program ekonomie nenabízí. Ze seznamu jsou vynechány univerzitní „Business Schools“, jejichž programy jsou zaměřené na jiné typy studentů.

Z tabulky je patrné, že Cambridge není nijak výrazně dražší než alternativní programy z hůře hodnocených univerzit. Navíc relativní cena programu v současné době velmi klesla kvůli několikanásobnému navýšení poplatků za bakalářské studium, které stálo do letošního roku maximálně 3 375 liber ročně, tj. několikanásobně méně než magisterské studium. Nicméně od letošního roku se hranice maximálního bakalářského školného posunula na 9 000 liber ročně (a žádané univerzity se zachovaly tržně, tedy okamžitě zdražily na tuto úroveň), čímž se velmi přiblížila ceně školného za magisterské programy.

Pokud se vám výše školného zdá hodně vysoká, ještě to neznámá, že se na některou z top britských univerzit nemůžete přihlásit. Co se týká financování studia, českým studentům se v posledních několika letech začalo blýskat na lepší časy. Objevilo se několik nových nadačních fondů zacílených na podporu vysokoškolského studia českých studentů na prestižních univerzitách. Od roku 2008 poskytuje nadační příspěvky **The Kellner**

Family Foundation (více se dočtete v následujícím článku) formou projektu Univerzity. Od roku 2010 přispívá také **Nadace Zdeňka Bakaly** a od roku 2011 funguje za stejným účelem **Nadace Krskových**. Já jsem stipendistou poslední z uvedených nadací. Krsek Foundation má nyní ve výběrovém řízení zaveden inteligenční test, což by mělo uchažečům z řad Mensy přinést signifikantní konkurenční výhodu oproti ostatním kandidátům.

Kdybychom porovnali počet Čechů studujících na několika celosvětově nejlépe hodnocených školách a počet stipendií nabízených českými nadacemi, dospějeme k závěru, že stipendium rozhodně dostanou desítky procent z nich. Obecně platí, že čím lepší univerzita, tím větší šance pro získání finanční podpory. Řadu stipendií poskytují také přímo konkrétní univerzity.

Moje osobní rada zní: pokud se rozhodnete pro přihlášku na jednu z vysoce hodnocených univerzit, tak do toho jděte naplno! Jinými slovy, každé části přihlášky věnujte maximální úsilí, protože velmi kvalitně zpracované materiály jsou v případě škol jako Cambridge nikoliv postačující, ale naprosto nutnou podmínkou k přijetí. Rozhodně začněte s přípravou přihlášky co nejdříve, abyste vše v klidu stihli. V případě jakýchkoliv dotazů mě můžete kontaktovat.

Všechna čísla časopisu Mensa počínaje nultým z dubna 1990 naleznete na intranetu: <https://intranet.mensa.cz/>.

Šicí stroje, bohaté příslušenství, ověřené značky Janome, Brother, Lada, Singer, Pfaff a další: <http://www.nej-sici-stroje.cz/>.

Našli jste nějaký článek o Mense? Prosim, pošlete odkaz na adresu redakce@mensa.cz.

Zapomněli jste heslo do intranetu? Nastavte si nové na adrese https://intranet.mensa.cz/show.php?pg=lost_pwd.

Stipendia pro 50 studentů

Jitka Tkadlecová, tkadlecova@ppf.cz

Studovat na Oxfordu, Yale nebo na některé z dalších prestižních univerzit či vysokých škol? Pro mnohé generace nadaných studentů to byly v minulosti pouze nesplněné sny. Nadace The Kellner Family Foundation již čtvrtým rokem pomáhá studentům tyto sny uskutečňovat. V letošním akademickém roce získala stipendium z projektu Univerzity již padesátka mimořádně talentovaných mladých lidí, kteří projevili odhodlání i schopnosti uspět v silné vysokoškolské konkurenci v zahraničí i v České republice.

Nadace poskytuje podporu studentům bakalářských programů. Stipendisté se budou procházet kampusem a samozřejmě budou i tvrdě pracovat při plnění studentských povinností například na Yale University, Columbia University in the City of New York, University of Oxford, University of Cambridge a dalších. Výjimečně byly letos zařazeny i dvě studentky magisterského studia na pražské Vysoké škole finanční a správní. Jsou to studentky, které vyrůstaly v dětském domově a navazují na bakalářské studium na téže univerzitě, ale již nemají nárok na příspěvek od pražské městské části, která jim finančně pomáhala v předchozích letech.

O svých zkušenostech se studiem převážně na zahraničních univerzitách stipendisté píší do blogů na webu nadace. Mohou být i pro vás inspirací: www.kellnerfoundation.cz/univerzity, sekce Blogy studentů.

Více informací o tom, jak se do projektu Univerzity zapojit, najdete na <http://www.kellnerfoundation.cz/>.



The Kellner
Family
Foundation

Projekty Mensa gymnázia

Mgr. Marcela Fatrová, zástupkyně ředitelky Mensa gymnázia, o. p. s.

Dovolte mi stručně informovat o některých novinách, které souvisejí s Mensa gymnáziem, o. p. s. Dne 31. července skončil projekt **Učíme se interaktivně**, který Mensa gymnázium, o. p. s. realizovalo od 1. března 2010 do 31. července 2012 a na něj získala škola finanční podporu ve výši 4,2 mil. korun z Operačního programu Praha – Adaptabilita. Partnerem projektu bylo o. s. STUDNICE.

Hlavním cílem projektu bylo zlepšení podmínek pro využívání moderní výpočetní techniky pro žáky i učitele školy. Toho bylo dosaženo zavedením jednotného IT systému pro všeobecně vzdělávací předměty a vyšším využíváním techniky, e-learningu a digitalizovaných studijních podkladů ve výuce.

Předložený projekt měl také za cíl rozšířit využívání moderních výukových metod a informačních technologií ve vyučování na vyšší stupeň Mensa gymnázia, o. p. s. v Praze. Tím se stala výuka pro žáky poutavější a přitažlivější. Učitelům umožnil celý proces obohatit výuku multimediálními prvky (animace, audio/videonahrávky, grafy, tabulky, prezentace) a také zpětnovazebními segmenty (testy, elektronické studijní kurzy a úkoly apod.).

V rámci projektu byla na škole modernizována technika a vytvořeno jednotné informační prostředí, umožňující učitelům vytvářet a posléze uplatnit elektronické materiály ve výuce. Tyto materiály se staly doplňkem tištěných učebnic. Také proběhla inovace školního vzdělávacího plánu zahrnující implementaci veškerých elektronických prostředků a postupů.

Celkem bylo vytvořeno oproti původnímu plánu o 206 e-learningových materiálů více, a to 736, počet tvůrců se zvýšil z původně plánovaných 22 na 28, vzrostl i počet úspěšně podpořených studentů v rámci projektu. Elektronické kurzy a testy se

vytvářely z těchto předmětů: český jazyk, literatura, matematika, fyzika, dějepis, zeměpis, biologie, chemie, základy společenských věd, výtvarná výchova, hudební výchova, informační a výpočetní technika, španělský, francouzský, německý, ruský a anglický jazyk.

Od září 2011 do června 2012 byly vytvořené materiály pilotně ověřovány ve výuce. Na základě následných evaluačních dotazníků bylo zjištěno, že jak studenti, tak učitelé hodnotili celý projekt a výuku s novými elektronickými materiály velmi pozitivně.

Z Operačního programu Praha – Adaptabilita se nám ještě před ukončením předchozího projektu podařilo získat další grant na projekt s názvem **Modernizace a zvyšování atraktivity přírodovědných předmětů**, v jehož rámci bude na škole vybudována moderní učebna biologie a chemie, budou pořízeny nové pomůcky a přibudou do školy živé „exponáty“. V rámci tohoto projektu bude škola spolupracovat s Českou zemědělskou univerzitou a MČ Praha 17, neboť původní součástí projektu byla i naučná stezka po Řepích, která byla sice z projektu vyškrtána, ale na kterou slíbila p. starostka přispět a v určité omezené míře ji zrealizovat.

I v letošním školním roce se škola zapojila do **Logické olympiády**. Ale tentokrát nejen pasivně, ale i aktivně, a to tím, že zvýšila motivaci k zapojení se do soutěže žáků základních škol z domovské městské části a okolních lokalit – Praha 17, Praha 13, Praha 5 a Praha 6, kde byla velmi nízká účast žáků v předcházejících ročnících LO. Proto jsme vyhlásili pro žáky 1. stupně ZŠ těchto MČ pod soutěž s názvem Talent základek, ve které budou žáci soutěžit kromě jiného i v otázkách týkajících se konkrétní městské části a všeobecného přehledu. Talent základek se koná pod patronací starostů jednotlivých MČ. Finále se uskuteční na naší škole a bude v něm

soutěžit nejlepších 20 účastníků z nomináčního kola LO dané MČ. Tři nejlepší z každé MČ budou odměněni hodnotnými cenami, např. mobilními telefony aj.

Další aktuální informace vám přineseme v některém z dalších čísel časopisu Mensa.



MENSA
GYMNÁZIUM



Praha EU: Investujeme do Vaší budoucnosti,
Evropský sociální fond

Kam až paměť sahá ... aneb Rozhovor dvou mensanek o hieroglyfech, rétorice a nových metodách trénování paměti

Renata Landgráfová, renata.landgrafova@ff.cuni.cz; Martina Bártová, martina.bartovic@gmail.com, redakčně upraveno

Mgr. Renata Landgráfová, Ph.D.

je lektorkou rétoriky, mnemotechnik a efektivního učení společnosti Tullius. Je certifikovanou trenérkou paměti (ČSTPMJ). Absolvovala řadu kurzů rétoriky u českých i světových specialistů (Marie Dohalská, FF UK, Anna Strittmatter, Německo, Ric Oquita, USA). Je absolventkou doktorského studia egyptologie a obecné lingvistiky na FF UK a Universitát Basel, Švýcarsko a magisterského studia na FF UK (egyptologie a lingvistika-fonetika), University of Pennsylvania, USA (egyptologie), Harvard University, USA (lingvistika).

Kromě kurzů společnosti Tullius (www.tullius.cz) se věnuje výuce rétoriky a mnemotechnik na FF UK v Praze a v mezinárodním programu ERASMUS. Semináře rétoriky a mnemotechnik vedla též na Wissenschaftskolleg zu Berlin (Institute for Advanced Study) a na Freie Universität Berlin. Dále se věnuje aplikaci moderních metod ve výuce egyptologie na FF UK, kde je pravidelně hodnocena mezi nejlepšími pedagogy FF UK.

V soukromí se věnuje sportu: nejdéle taiji – s přestávkami 12 let, dříve také taekwondo a běhu na dlouhé tratě. V poslední době začala posilovat: „Cvičím asi půl roku, nyní třikrát týdně, sport a pohyb obecně mi pomáhají udržet si nadhled a někdy také zdravý rozum.“

Renata chová dvě kočky – nalezenice, její přítel potom psa: „Sama jsem si pejska vždy přála, ale s životním stylem, při kterém stále cestuji, by to bylo velmi složité, půlpes je proto úplně ideální řešení.“ Dále ráda peče a vaří a za nejlepší relaxaci považuje posezení s lahví dobrého vína nebo – ve dnech, kdy má „poustevnickou“ náladu – s tlustou knihou.

S Renatou se sice vídáme na trénincích a soustředění taiji, ale tam nebývá ani čas, ani prostor na to, abychom si popovídaly. Já jsem Egyptem fascinována už od malička, a tak jsem neodolala a pře-



mluvila jsem Renatu, aby se při posezení nad šálkem voňavého čaje v jedné nejmenované pražské čajovně nechala trochu vyzpovídat. V šatně jsem se totiž dozvěděla, že je nejen významnou českou egyptoložkou, ale že dokonce drží prvenství v rozluštění starých egyptských textů. A když jsem ještě zjistila, že je také členkou Mensy, byť neaktivní, neodolala jsem a položila pár zvědavých otázek.

Renato, prosím tě, jak je to tedy s tím tvým prvenstvím v luštění egyptských textů? Sama jsem překladatelka, takže mě tato oblast velmi zajímá... a samozřejmě moc gratuluji.

Celá tato záležitost je částečně mediální bublina. Kolegům archeologům se podařil unikátní nález neporušené a značně rozsáhlé skryše balzamovačů z pozdní doby (665–332 př. n. l.) u hrobky generála Menechibnekona. Takoveto skryše se nacházely u celé řady staroegyptských hrobek, neboť cokoliv, co se dotklo mumie či se účastnilo mumifikačního procesu, bylo nabitě magickou silou a nebylo možné se toho jen tak zbavit. Egyptané tak zbytky po mumifikaci pohřbívali spolu se zemřelým ve zvláštních depozitech. S kolegou Jiřím Janákem, specialistou na egyptské náboženství, jsme pak dostali za úkol vypotřádat se s texty, které se nacházely na přibližně desetině z asi dvou set nádob, jež depozit zaplňovaly. Postupně se nám podařilo texty rozluštit a po čase jsme přišli na to, že máme v rukou unikátní „návod na přípravu mumie“ – texty totiž neobsahovaly jen názvy látek využívaných při mumifikaci, ale také údaje, v jaký den mumifikačního procesu se dané substance měly použít. Nálež a naše interpretace vzbudily v egyptologickém světě velký zájem, později se jich „chytila“ i česká média, která však celý příběh trochu přikrášlila.

Jak ses vůbec k egyptologii dostala a co vlastně přesně děláš – mimo to, že překládáš staré texty?

K egyptologii jsem se dostala více méně náhodou. Bavily mě jazyky, takže jsem chtěla studovat lingvistiku. Ještě na gymnáziu mi profesor filozofie dal egyptskou gramatiku s tím, že když mě tak baví jazyky, písma a šifry, ať zkusím tohle. Přes léto jsem došla do 20. lekce a dokázala jsem číst jednodušší egyptské texty. Pak jsem si říkala, že bych tu egyptologii mohla zkusit, když už umím

egyptštinu. Postupně jsem začala shromažďovat informace – moc toho tehdy v Čechách dostupné nebylo – a Egypt se mi dostal pod kůži.

V posledních letech se hodně věnuji výuce. Interakce se studenty mne baví, myslím, že dobře vyvažuje čas, který strávím u pracovního stolu zíráním do egyptských textů ve třech různých písmech.

Předpokládám, že také často jezdíš do Egypta. Jak se tam cítíš?

Na rozdíl od kolegů archeologů, kteří jsou v Egyptě často i téměř polovinu každého roku, jezdím já jako filolog do Egypta jen občas a na kratší dobu – přibližně na dva týdny. Většinu své práce zvládnou s dobrými fotografiemi a další dokumentací v Praze, přesto je ale pro mne důležité, abych texty, které mám později přečíst, viděla v původním kontextu – člověk pak o nich přemýšlí úplně jinak.

Egypt mám ráda, hlavně příjemnou atmosféru noční Káhiry. Přiznávám ale, že se po těch dvou týdnech docela těším domů, přece jen bývá denní program v Egyptě poněkud jednotvárný a na výlety po noční Káhiře nezbývá vždy energie.

Vím o tobě, že hovoříš mnoha jazyky. Já nosím jako přívěsek na klíček repliku disku nalezeného u krétského města Festos, který nebyl nikdy přeložen; tak mě napadlo, jestli se třeba nepokusíš rozluštnout tento překladatelský oříšek...

Také jednu repliku tohoto disku mám, dokonce tak velkou, že by se dala i přečíst, kdybychom věděli jak. Rozluštit nějaké neznámé písmo by se mi líbilo, ale zrovna u disku z Festu závisíme na archeolozích. Tenhle jeden text na rozluštění písma prostě nestačí, obzvlášť když nevíme, v jakém jazyce je text na něm psán.

Egyptologie tvoří ale jen součást tvé práce, vím, že se věnuješ ještě jiným oborům, jako je rétorika a trénování paměti. Spojení rétoriky a dobré paměti velku chápu, ale jak ses začala zajímat o rétoriku jako takovou? Říkala jsi mi, že staré egyptské texty se dají pochopit, ale ne přečíst nahlas, protože přesnou výslovnost neznáme...

Mimo egyptologii jsem studovala i lingvistiku a fonetiku a v rámci teorie komunikace nás tehdy paní profesorka Dohalská učila naprosté základy rétoriky. Již tehdy mě fascinovalo, jak velkých změn jsme my studenti dosáhli za neuvěřitelně

krátkou dobu, a bylo mi líto, že se rétorika u nás na školách neučí. Od té doby jsem se o rétoriku začala vážněji zajímat. Nejdřív jsem jako studentka prošla řadou kurzů a postupně jsem došla k tomu, že když chci, aby se u nás rétorika učila, budu se do toho asi muset pustit sama. Mimo kurzy jsem si začala hledat informace, kde se dalo, a vytvářet vlastní metodiku. Neustále vyhledávám nové věci a snažím se ji zdokonalovat, takže mne to baví. Pár let navíc rétoriku spojuji s uměním paměti – mnemotechnikami vycházejícími z ars memoriae starých Řeků a Římanů.

K mnemotechnikám a trénování paměti jsem se dostala poněkud kuriózně – přes knížku Derrena Browna, jehož „čtení myšlenek“ mne vždy bavilo. Brown popisoval základní techniky vytváření paměťových paláců a já jsem se tehdy rozhodla přečíst si o umění paměti více. Naprosto mě fascinovala kniha Frances A. Yatesové „The Art of Memory“; uměním paměti jsem se proto začala zabývat podrobněji a sama s ním pracovat při přednášení, k zapamatování čísel a jmen i ve výuce egyptologie.

Od samého počátku pro mne šlo využívání paměťových technik ruku v ruce s jejich zkoumáním a poznáváním a od počátku mi přišly velmi přirozené. Začala jsem si všímat paralel mezi vytvářením paměťových obrazů (lat. imagines agentes) a principy, na nichž fungují egyptské hieroglyfy. Pomáhala mi snad znalost egyptských hieroglyfů v práci s paměťovými obrazy? Tehdy jsem se začala zabývat souvislostí mezi egyptskými hieroglyfy a antickým uměním paměti, jímž se ve své vědecké práci zabývám dodnes.

Rétorika jako uznávané antické umění určitě vyžadovala velmi dobrou paměť. Jak si ji Řekové a Římané trénovali?

Původní metoda na podporu paměti se jmenuje metoda loci, tedy metoda míst. Její tajemství spočívá v propojení dobře uspořádané struktury, s níž jsme předem v maximální míře obeznámeni (je předem naučená nebo je součástí naší každodenní reality), a živých, emoce vyvolávajících obrazů, které probudí pozornost lidského mozku a zaujmou jej. Strukturu, jakousi síť, na níž budeme klást paměťové obrazy, může představovat nějaký interiér (naš pokoj či byt), celá budova (rodinný dům, škola, u pokročilejších a složitějších systémů pak např. muzea a galerie) nebo cesta, po níž

pravidelně chodíme (z domova do školy či do práce, z domova na chatu). Na této vybrané struktuře si zvolíme místa s pevně daným pořadím (např. pokoj po směru hodinových ručiček: jídelní stůl – treznař – pohovka – okno – televize – květina – knihovna – obraz nebo cesta do práce: popelnice – poštovní schránka – supermarket – kadeřnictví – hospoda – autobusová zastávka). Počet míst by měl odpovídat počtu objektů, které na ně umístíme, tedy počtu pojmů (klíčových slov), která si budeme chtít zapamatovat. Pro přednášku (zkoušku) bude téměř vždy stačit 15–20 míst. Místa a jejich pořadí si musíme pečlivě vylát do paměti; na nich bude záležet, jak nám celá mnemotechnika bude sloužit – pokud ale správně zvolíme známou lokalitu a vybereme si na ní ta nejvýraznější místa, není to vůbec složité a bude stačit projít si daná místa několikrát v paměti (pokud máme problém rozlišit, co je místem a co nikoli, stačí si představit, že jsou zvolená místa oproti pozadí „přisvěcena“). V okamžiku, kdy máme takovouto strukturu, můžeme na ni začít dosazovat mentální obrazy, které stojí za pojmy, jež si chceme zapamatovat. Konkrétní pojmy nahradíme přímo jejich ikonickým obrazem („kočku“ bude reprezentovat mentální obraz kočky) a abstraktní pojmy nahradíme symboly (např. „lásku“ symbolizují srdcem, „stárší“ mužem o holi, „moudrost“ třeba Konfuciem nebo jiným mudrcem). Nejdůležitější na celém postupu je způsob, jímž tyto mentální obrazy na svou „sít“ umístíme. Antičtí řečníci zjistili, že lidský mozek si nejlépe zapamatuje to, co je neobvyklé, podivné a zvláštní a vzbuzuje v nás silné emoce. Řada nejnovějších psychologických experimentů tvrzení antických autorů potvrdila. Při umísťování „kočky“ na místo „poštovní schránka“ tedy v žádném případě nenechám kočku odpočívat stočenou do klubíčka na poštovní schránce – to je běžný, obyčejný obraz, který mozek nijak zvlášť neosloví a navíc bychom si jej mohli splést se scénou z každodenní reality. Kočka může například házet do schránky dopis (tento bizarní obraz mne pobaví) nebo na mne může otvorem na dopisy vyskočit (čehož se leknu). Scéna protkaná takto bi-

zarními obrazy má mimo velmi snadnou zapamatovatelnost navíc tu výhodu, že mne procházení mé paměťové cesty bude bavit – budu si tedy častěji opakovat a bez opakování si nic dlouhodobě zapamatovat nelze, ani s mnemotechnikami.

Dnes existuje celá řada mnemotechnických systémů, všechny však fungují na obdobných principech, které objevili staří Řekové a zdokonalili řečníci starověkého Říma.

A jak tedy souvisí egyptské hieroglyfy s antickým uměním paměti?

Po několika letech bádání v této oblasti se domnívám, že antické umění paměti bylo egyptskými hieroglyfy – nebo alespoň řeckou představou



Foto: Miroslav Ottmar

o egyptských hieroglyfech – přímo inspirováno. Ke vzniku antického umění paměti se váže legenda, podle níž u jeho zrodu stál básník Simonidés. Přenáší nás do řecké Thessálie v 5. století př. n. l. Jistý bohatý muž jménem Skopás zde tehdy pořádal hostinu. Mezi pozvanými byl i básník Simonidés, najatý, aby zapěl chválu na hostitele. Simonidés to učinil, ale ve své ódě vychválil i božská dvojčata Kastóra a Polydeuka (Castor a Pollux, oba byli syny Zea). Skopás se urazil, jelikož se v Simonidově básni musel o slávu dělit s božstvy, a když si k němu básník přišel pro sjednanou odměnu, dal mu jen polovinu s tím, že druhou mu

mají zaplatit oba bohové. Zanedlouho poté vešel do místnosti sluha a oznámil, že před branou stojí dva mladí muži a přejí si hovořit se Simonidem. Sotva Simonidés vyšel z budovy, země se zachvěla, stavba se zřítíla k zemi a pohřbila pod troskami hodovní síň se Skopem i všemi jeho hosty. Přežil jen Simonidés, jemuž se tak Dioskúrově odměnili za jeho chvalozpěv. Po odklizení trosek se zjistilo, že těla byla příliš poškozena, než aby je bylo možno identifikovat. Byl tedy povolán Simonidés jako jediný žijící přímý účastník celé události. Když se básník podíval na spoušť před sebou, uvědomil si, že si dosud pamatuje, kde který z hostů seděl, a podle umístění těl tak mohl jednotlivé osoby identifikovat a předat je rodinám k řádnému pohřbu. Tak se (údajně) zrodilo umění paměti.

Tato legenda sice vysvětluje, odkud se vzala paměťová místa, loci, o původu paměťových obrazů však mlčí. Řekové ani Římané neměli, na rozdíl od starých Egyptanů, „obrázkové“ písmo, jehož znaky by mohly okamžitě sloužit jako animované mentální obrazy. V době, kdy umění paměti vznikalo, však Řekové byli v úzkém kontaktu se starým Egyptem a egyptské hieroglyfy je fascinovaly. Egyptské chrámy pokryté skutečnými obrazy i „obrazy“ egyptského písma představovaly skutečné paláce paměti – a pro Řeky, kteří se domnívali, že jednotlivé egyptské hieroglyfy fungují na principu symbolů a že jednotlivé znaky hieroglyfického písma zastupují slova či dokonce celé věty, představovaly snadno dostupný zdroj inspirace k vytvoření principů mentálních paměťových obrazů. Přímým dokladem tohoto postupu je Horapollónova Hieroglyphika, která obsahuje řadu egyptských hieroglyfů vysvětlených na základě symbolických pravidel, která částečně vycházejí z egyptské kultury, částečně jsou však již čistě řecká.

To byla antika. Další historická období však již těmto naukám moc nepřála...

Ano, v antickém starověku bylo ars memoriae, umění paměti, nedílnou součástí řečnického umění a zůstalo jí až do 16. století, ale poté umění paměti upadlo v zapomnění společně s komplexní rétorikou.

Ve středověku a po část renesance však umění paměti představovalo základní součást všeobecné vzdělanosti a mnoho učenců je rozvíjelo a rozšiřovalo. K původní antické metodě loci přibyla celá řada dalších více či méně účinných paměťových

technik. Ty byly později převzaty hermetickou okultní tradicí, v níž se umění paměti změnilo v úsilí klasifikovat svět a rozpomenout se na univerzální vědění, které podle tehdejších okultních tradic mají lidé v hlavě od narození. Z těchto pokusů lidí, jako byl např. Ramon Llull, se zrodila diagramatika, jeden z mocných nástrojů moderního vědeckého myšlení.

Mnemotechnika, tedy čisté umění paměti, se z hlavního proudu vytratilo a přežívalo pouze v tradicích iluzionistů. Ještě na počátku minulého století byla fenomenální paměť jedním z vrcholných čísel takové magie.

S rozvojem zájmu o fungování lidského mozku, kognitivních věd a neurověd se vrátil i zájem o mnemotechniky. Pro vědu objevila umění paměti Frances A. Yatesová ve své knize The Art of Memory (1960), v níž prokázala mimo jiné obrovský význam umění paměti ve středověké a renesanční společnosti a význam umění paměti pro vznik moderního vědeckého myšlení. Následné experimenty prokázaly, že účinnost tradičních metod umění paměti spočívá v tom, že jsou založeny na stejných principech jako fungování lidského mozku.

Předpokládám, že se neomezujete jen na vědecké bádání v oblasti rétoriky a paměti, ale že jeho výsledky i uvádíte do praxe.

Na FF UK učím rétoriku již pátým rokem, a to v rámci mezinárodního programu Erasmus (v angličtině) i pro české studenty bakalářských programů (v češtině). Při výuce egyptologie jsem si uvědomila, že máme sice celou řadu nesmírně talentovaných a pilných studentů, ale základní a střední škola v nich postupem času vybudovaly negativní přístup a velmi špatné návyky: „zkoušku pravděpodobně nezvládnou“, „nemám na to“ (důsledek zkoušení metodou hledání chyb), „hlavně nemluvit“ a „hlavně se neptat“ (valná většina učitelů aktivní účast žáků v hodinách nepodporuje). Studenti – a platí to jak pro studenty české, tak pro studenty ze zbytku světa, snad s výjimkou elitních amerických a britských škol – slepě bifuji nesmírné množství dat, jimž často nerozumí a která většinou po zkoušce či „písemce“ zapomenou, nikdo je však neučí, jak strukturovat informace, jak postupovat při čtení knih a zpracovávání informací v nich obsažených a jak důležité informace, které jsem získal, předávat dál.

Profesoři často spíše předčítají než přednášejí a studenti tak nemají kde se správné přednášení (a obecně mluvení na veřejnosti) naučit. Jejich první reakce na základní pravidla strukturování projevu bývá většinou „ale to si o mně bude publikum myslet, že je považují za slabomyslné“. Když si však vše odzkoušejí na vlastní kůži a zjistí, že to funguje, získají značnou sebedůvěru a přednášejí v klidu a s radostí – je na nich vidět, že je předávání informací baví a že je těší, když mohou publiku předat něco svého.

A další využití?

Jednou z prvních organizací na světě, která se začala mnemotechnikami systematicky zabývat a uplatňovat je ke zlepšení kvality života seniorů, je Česká společnost pro trénování paměti, u níž právě do-

končuji třístupňový vzdělávací program pro trenéry paměti. Dnes se mnemotechniky opět začínají využívat ke zlepšení efektivity učení a manažerských dovedností. Já jsem na základě svých zkušeností s rétorikou a mnemotechnikami a znalostí o původním ars memoriae a jeho postupů vytvořila unikátní metodu, která s mnemotechnikami tímto způsobem pracuje a navíc je řadí zpět do rétoriky, kam patří. V České republice jsou kurzy, které nabízím v rámci společnosti Tullius, s. r. o., vůbec první svého druhu.

A jedna poslední otázka: Víte, že jste členkou Mensy, ale neaktivní. Řekněte mi proč? Pokud tedy chcete...

To už je dávno. Třeba se zase jednou „zaktivuji“.

Děkuji za rozhovor.

Intelligentní on-line hry stimulující znalosti a rozvoj dětí, po registraci zdarma: <http://deti.onesoft.cz/>.

Olomouc se baví bowlingem

Dušan Fürst, dufu@volny.cz

Odhad směru, síly, procvičování dynamiky, ráz pružných těles, měření, fyzickou kondici, společenskou konverzaci, potlačování vzteku, užívání radosti z vítězství a možná ještě něco jiného si procvičili v Olomouci dvě mensanky z Prostějova a jedna mensanka z Olomouce. Bylo to v pátek letošního 10. srpna. Čtyři z nich se pak přesunuli do Prostějova a v Kolibě si povykládali o sportu a mnoha dalších aktuálních tématech.



Foto: autor

Výlet do Kozlova aneb Putování za Maxem

Eva Vavřinová, eva.vavrinova@seznam.cz

A je to tu. Je sobota 4. 8. 2012 a výjimečně právě v sobotu probíhá schůzka MS Pardubice. Tentokrát je naplánována turistika, která je spojena s kulturou a adrenalinovými zážitky. Kam vlastně dnes míříme? Sraz je před nádražím v České Třebové. Je nás tu docela dost: Jana, Eva, Lukáš, Alena, Vláďa, Lenka a David. Vyrazíme – první zastávkou je park Javorka a v něm malý kopeček nad městem. Čím je zajímavý? Již to víme, Jana Hřebíčková sem chodila jako malá sáňkovat. Míříme směrem na Kozlov. V instrukcích bylo avizované jen malé převýšení, ale po více jak čtvrthodince trochu ostřejší chůze začínají mít první z nás potíže s dýcháním (určitě je to způsobeno čistotou vzduchu, a nikoli naší fyzickou kondicí). Konečně (po malém zdržení s místním vodníkem) dorážíme k naší první plánované zastávce – chalupě Maxe Švabinského. Zde se naši minivýpravy velmi ochotně ujmá mladý průvodce a odtajní nám její historii. Součástí prohlídky je i výstava Švabinského prací a poté již samostatně prohlédneme nedaleký Vejrychův statek.

Po malém odpočinku pokračujeme dále. Tentokrát nás čeká adrenalinový zážitek – Kozlovský kopec. Tedy spíše rozhledna stojící na jeho vrcholu. Samozřejmě adrenalin je to především pro ty z nás, kteří nemáme výšky příliš v lásce a příliš nevěříme

konstrukci rozhledny. Ale přežíváme všichni a 348 schodů (součet výstupu a sestupu) zvládneme s nadšením. Trochu nás podezřívám, že nadšení jsme byli z vidiny oběda v nedaleké restauraci – Chatě Maxe Švabinského (pozor, neplést s chalupou, tam byste si mohli nabídnout jídlo pouze z krmítka pro ptáčky). Dáváme si dobré jídlo a současně dostáváme ujištění, že od této chvíle to s námi půjde z kopce (oprava autora: od této chvíle už půjdeme pouze z kopce). Hned je nám veseleji. Čekají nás poslední dvě zastávky – první je pramen úžasně vody, který je pouhý kousek od kaple Panny Marie pomocné. Voda ze studánky je prý moc dobrá na oči (optička Alena nás v tom podporuje, i když moc dobře ví, jak je to s vodou doopravdy – ale znáte to, věř a víra tvá tě uzdraví). A už jsme u naší poslední zastávky – Na Horách – jsou to bývalé lázně s krásným tanečním sálem, ve kterém je momentálně restaurace. Zde pomalu začínáme sumarizovat naši akci. Víme, že tyto bývalé lázně jsou výletním místem, ale přeci jen když pod okny parkuje čtveřice mladých lidí své koně, je to pro nás překvapení. Už je však čas jít zpět na nádraží. Den opravdu rychle utíká a je se těšit na další pochody (hlavně když budou z kopce).



Kozlovský vodník, foto: Jana Hřebíčková

Zázračný pramen, foto: Jana Hřebíčková

Setkání evropských Mens ve Stockholmu

Tomáš Blumenstein, tblumen@mensa.cz

Letošní výroční setkání evropských Mens (EMAG) se Mense Švédsko vydařilo, počtem účastníků 500 se stalo dokonce největším v historii. České zastoupení na něm nebylo zanedbatelné – vypravila se tam tři auta a několik letadel. Jak z EMAGu samotného, tak z cesty tam i zpět jsme sesbírali reportáže, které vás snad pobaví, ale především, doufám, inspiroují k účasti na EMAGu 2013 (jak s oblibou říkám – mám to na příští EMAG blíž než do Prahy).

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

Dovolím si doplnit několik organizačních podrobností k EMAGu: hotel Clarion Sign byl rezervován cca rok dopředu; evropské setkání dohromady připravovalo na 15 hlavních dobrovolníků a dalších 30 pomáhalo s organizací přímo na místě. Již v létě 2011 čítal organizační tým asi 5 lidí a do zimy se rozšířil na 10. Švédská Mensa má v současnosti 4 100 členů a doslova „raketově roste“ (je jednou z nejdynamičtěji rostoucích malých Mens). Na setkání přijelo 500 účastníků z 28 zemí celého světa.

Věra Heřmanová, vera.hermanova@centrum.cz

EMAG ve Švédsku byl pro mě první zahraniční mensovni akcí. Rozhodně nelituji, že jsem se na sever Evropy vypravila. Krom pro mne zajímavé turistické destinace, do které jsem chtěla zavítat delší dobu, pozitivně hodnotím setkání nejen se zahraničními účastníky. Jsem ráda i za možnost blíže se seznámit s českými mensany. Jako Česku mě při rozhovorech potěšila slova chvály od zahraničních účastníků na organizaci pražského EMAGu. Protože jsem byla na EMAGu poprvé, nemůžu jeho organizaci porovnávat s předchozími ročníky. Ze svého pohledu nemohu švédským organizátorům vytknout zásadní organizační problém. Program byl předem dostatečně připravený. Přednášky a exkurze, kterých jsem se zúčastnila, se uskutečnily, začaly včas a proběhly bez komplikací. Co bych asi organizátorům vytkla, byla omezená kapacita nízkonákladového ubytování a absence něčeho typicky švédského (např. švédského pokrmu při závěrečném večeru). Nevím, jestli je hraní deskových her rozšířené jen na setkáních české Mensy,

každopádně si po evropské zkušenosti více vážím tohoto aspektu českých setkání.

Hana Kalusová, hana.kalusova@gmail.com

Na začátku srpna, kdy si snad úplně každý musel minimálně všimnout, že probíhá olympiáda v Londýně, jsme sice vyrazili směr sever, ale náš cíl byl trochu jiný – Norsko a Švédsko. Po absolvování dlouhé cesty autem jsme se vylodili v jižním Norsku. Cílem akce bylo především obdivovat fjordy, ale zvládli jsme i mnoho dalšího. Navštívili jsme velmi zajímavé muzeum ropy a těžarství a vyškřábali se po třech hodinách chůze na úžasnou vyhlídkovou plošinu zvanou Preikestolen. Obdivovat jsme mohli i několik vodopádů, vyběhnout si bosou nohou na sněh či se vykoupat v neskutečně průzračném jezeře (teplota vody cca +5 °C). Scenerie byly natolik uchvacující, že jsme při přesunu autem téměř více stáli a fotili, než jeli. I když fotografie nedokáže úplně dokonale zachytit krásu tamější přírody, mám teď nastavenou jednu fotku právě z Norska jako tapetu na mobilu a vypadá to ... no, jako namalované.

Čas se nachýlil a my jsme vyrazili do Švédska na EMAG 2012. Ve Stockholmu se naše cesty rozdělily a každý absolvoval program dle své volby z programu EMAGu nebo turistický. Já jsem stihla projít Stockholm křížem krážem včetně exkurzí na radnici, do hradu a do parlamentu. Neutekl mi ani zábavní park, ani Tom Tits Experiment – budova plná názorných experimentů, které si užívají nejen děti, ale i dospělí; velmi doporučuji! Stále mi zní



Část české skupiny, foto: archiv Lenky Šnajdrůvé



IKEA, foto: Lenka Šnajdrová

v hlavě reklama na olympiádu: „Here in London we have everything,“ ale i přes naprosté odříznutí od sdělovacích prostředků během naší cesty mám tak nějak pocit, že: „EMAG Tour 2012 – we have everything!“

Tomáš Nováček, tomas.novacek@mensa.cz

Hned jak jsem se po vstupu do Mensy dozvěděl o EMAGu, věděl jsem, že to je akce, na které nemám chybět.

Jednou z nejčastějších otázek, kterou mi tam lidé pokládali, bylo: „Proč jsi vstoupil do Mensy?“ Moje odpověď byla prostá: „Miluji ten pocit, když se s někým bavím a pomyslím si: ‚Páni, to je fakt chytrý člověk...‘, a v Mense mám tenhle pocit s každým. A když je tu možnost jej mít i s lidmi z celé Evropy (plus pár lidmi ze zbytku světa), proč toho nevyužít?“



Elite hotel, foto: Lenka Šnajdrová

I přesto jsem do hotelu, kde se akce konala, chodil s lehkým strachem, jak mě přijmou ostatní z Mensy, ale taky vlastně ostatní z celého světa, takže jsem si cedulku se svým jménem nasazoval až ve vstupních dveřích, abych se neodlišoval od Stockholmských davů. O tom taky byla velká část přednášek – umět přiznat, že jsme chytří, ale nejenom ostatním, ale sami sobě.

Tématem přednášek byl i další velký problém nás, mensanů – jak se chovat ve světě sociálních vztahů, se kterým máme (a nejenom my) problém. Někteří to poda-

li jako prostou přednášku, což občas bylo trochu nudné, ale jiní to pojali zábavnou formou, takže i o smích posluchačů bylo postaráno.

Proto bych rád doporučil další EMAG každému, kdo chce poznat něco a někoho nového a užít si při tom spoustu zábavy. Příští rok to nebude ani tak daleko – Bratislava je, co by Rubikovou kostkou dohodil.

Lucie Svitáková, lucinka.svitakova@centrum.cz

Krásné město, zajímavé exkurze, poutavé přednášky, interaktivní workshopy a především skvělí lidé se žlutými visačkami všude kolem vás. Tak to byl EMAG 2012 ve Stockholmu. Mnozí by mohli být odrazeni vysokými cenami, které Švédsko požaduje, Mensa Sverige (Švédsko) ale naštěstí těm „nizkorozpočtovým“ poskytla cenově přijatelné ubytování v tanečním studiu, kde jsme mohli i po večerech diskutovat s ostatními mensany z různých zemí. Hlavní místo pro jakékoli debatování byl pak čtyřhvězdičkový hotel Clarion Sign, ústředí celého meetingu. V tomto místě probíhaly veškeré akce kromě exkurzí. Odehrála se zde tedy již pro EMAG tradiční Icebreaker Party a po třech dnech i Gala Dinner, kde se sešli téměř všichni účastníci setkání. Na ostatní akce se již mnozí roztrousili dle vlastního zájmu. Jako malou ochutnávku mohu uvést některé přednášky či workshopy, kterých jsem se osobně zúčastnila: Brain Challenge, Bloodstain pattern analysis and crime scene reconstruction, Impro theater for beginners, Emoflex, Communication for nerds atd. Témata

tedy byla dosti různorodá. Společně s mensany se také člověk mohl vydat na prohlídku starého města, buď po normálních ulicích, z paluby lodi nebo z vyšších budov, na jejichž střeších je pro turisty netrpící závratěmi také též zřízena vyhlídková terasa. Byla možnost jít se podívat – kam jinam než do IKEA, kdo chtěl, mohl se zúčastnit lekce pádlování na kajaku nebo soutěžit s ostatními v zábavním parku Gröna Lund. Za zmínku také určitě stojí poslední stránka brožury, kde se nacházely tři vouchery na zdarma pokrm do McDonaldu. Ti, kteří fastfoodovými řetězci opovrhují, se svých poukazů vzdali ve prospěch druhých, z čehož vznikla „junk food tour“ obsahující olbřímí množství karbohydrátů apod. Ovšem nápad pořadatelů na takovéto kupony byl pěkný a byl přijat s nadšením. Abychom si však přihlíželi polivčičku, tak oproti EMAGu v Praze před dvěma lety byl program setkání o dost chudší a některé organizátorské věci možná ještě potřebovaly trochu dopilovat. Nicméně EMAG 2012 byl určitě skvělá akce, která stála za účast.

Lenka Šnajdrová, lenka.snajdrova@mensa.cz

Letos na jaře jsem se nechala zlákat na svou první zahraniční mensovní akci – EMAG 2012. Akronym z anglického názvu „European Mensas Annual Gathering“ celkem trefně vystihuje, co je účelem celé akce: každoroční setkání členů evropských Mens. Na rozdíl od mnoha ostatních členů české výpravy bohužel nemám osobní zkušenost s předchozími EMAGy a nemohu vám tedy nabídnout kritické srovnání; přesto bych se však chtěla pokusit shrnout své bezprostřední dojmy a zážitky z této nevšední společenské události.

Ve Skandinávii jsem nikdy předtím nebyla a severské země jsem dosud znala jen z vyprávění známých, kteří nešetřili chválou. Švédská preciznost se projevila již dlouho před samotným EMAGem: na webové stránce <http://emag.mensa.se/> se v průběhu celého roku postupně objevovaly jak důležité organizační informace, tak upoutávky na chystané exkurze i přednášky. Milou pozorností ze strany organizátorů byl „EMAG 2012 Mommy Letter“ – e-mail rozeslaný všem registrovaným účastníkům necelé tři týdny před zahájením EMAGu, který obsahoval všechny nezbytné informace pro lidi, kteří Švédsko vůbec neznají a kteří nikdy předtím



Horská dráha, foto: Lenka Šnajdrová

nebyli na EMAGu (a věřte, bylo nás tam takových hodně).

Pětidenní EMAG 2012 se konal začátkem srpna ve Stockholmu a centrem všeho dění byl čtyřhvězdičkový Clarion Hotel Sign, ve kterém byla ubytována movitější část evropských mensanů. My Východoevropané jsme se spokojili s hotely o jednu či více kategorií horšími, někteří dokonce dali přednost kempování a romantickému nocování ve stanu. Clarion byl však místem setkávání pro všechny účastníky EMAGu, konal se zde úvodní seznamovací večer i závěrečný galavečer. Při registraci jsme všichni dostali visačku prozrazující naše jméno a zemi původu, což se ukázalo jako velmi prozíravý nápad, neboť není v silách průměrného mensana zapamatovat si během jediného večera desítky nových jmen a správně je přiřadit k novým tvářím. Podle informací organizátorů se EMAGu zúčastnilo zhruba 500 mensanů z 23 zemí – většinou evropských, ale přijeli i lidé z USA či z Mexika.

Program byl opravdu nabitý a většinou probíhalo několik akcí paralelně, proto jsme museli mnohokrát pečlivě zvažovat, zda dát přednost přednášce, exkurzi nebo ryze společenské akci. Zde se hodí připomenout, že veškerá oficiální komunikace se odehrávala v angličtině. Švédové s tímto jazykem zjevně nemají problém a anglicky mluví plynne již od dětství. Ať zajdete ve Švédsku do supermarketu nebo do stanice metra, všude se bez problémů domluvíte anglicky. Z pochopitelných důvodů se EMAGu neúčastní mensané, kteří angličtinu příliš neovládají; nad perfektní jazykovou vybaveností



Hudební doprovod na Gala dinner, foto: Tomáš Kubeš

Švédů, Norů a Finů mi však často zůstával rozum stát. Před odjezdem do Švédska jsem považovala svou znalost angličtiny za ucházející. Ve Stockholmu jsem přišla o iluze a domů jsem se vrátila s poněkud zahanbujícím pocitem a s předsevzetím, že na své mluvené angličtině musím ještě hodně zapracovat.

O kompletní reportáž pokrývající všechny události EMAGu se nemohu ani pokusit, neboť prostě nebylo možné stihnout vše. S lítostí jsem se musela vzdát některých jistě zajímavých přednášek, abych stihla paralelní exkurze či tematicky zaměřenou prohlídku města. Co mě tedy nejvíce zaujalo? Vyšla jsem se na komentovanou exkurzi do obchodního domu IKEA, kde nám bývalý zaměstnanec této nadnárodní společnosti objasnil některé chytré marketingové strategie pro prodej nábytku. Absolvovala jsem dvě komentované prohlídky historického centra Stockholmu: jednu „klasickou“, spojenou s péšim obcházením všech historicky významných budov, a druhou nazvanou „ABBA City Walk“, která byla tematicky zaměřená na nejslavnější švédskou hudební skupinu a zavedla nás na místa, která jsou nějakým způsobem spojována s Agnethou, Bennym, Björnem a Anni-Fridou. Nezapomenutelným zážitkem byla návštěva Vasa muzea, což je obrovský hangár ukrývající středověkou loď, která se potopila hned při své první plavbě v roce 1628. Navštívili jsme hřbitov Skogskyrkogården,

kteří je zapsán na seznamu světového dědictví UNESCO a zcela vyvrátil naše zažitá představy o tom, že hřbitovy jsou většinou ponurá místa s tísnivou atmosférou. A protože Stockholm se nachází na pobřeží Baltského moře, nemohla jsem si nechat ujít projížďku lodí – opět spojenou se zasvěceným výkladem místní průvodkyně, která nám zodpověděla i řadu zvídavých dotazů souvisejících se životem ve Švédsku.

EMAG 2012 byl z mého pohledu po všech stránkách vydařenou akcí. Švédští hostitelé byli nejen neuvěřitelně zdatní po organizační stránce, ale také velmi milí a vždy ochotní pomoci občas dezorientovaným zahraničním mensanům. Potenciální účastníci mohli odradit snad jen vyšší náklady na celou akci, neboť ve Švédsku je obecně draho – ale při troše improvizace se i výdaje daly stlačit na minimum. Do Stockholmu jsem odlétala s napjatým očekáváním a trochu v nejistotě, neboť jsem vůbec netušila, co mohu od tak velké mezinárodní akce očekávat. Veškeré obavy ze mě ale spadly hned během seznamovacího večera, kdy jsem se znovu přesvědčila o tom, že navzdory některým obecně panujícím předpoklům jsou mensané příjemní a společenská lidé, kteří rádi navazují nové kontakty a zajímají se třeba i o dění ve vaší zemi. Během závěrečného galavečera jsem se utvrdila v přesvědčení, že příští EMAG – který by se měl mimo chodem konat začátkem srpna 2013 v nedaleké Bratislavě – si rozhodně nenechám ujít. Přijedete také?



Synchronizované čištění zubů v tanečním studiu (oblíbená večerní kratochvíle), foto: Lucie Svitáková

O Mense, Legolandu a automobilech Saab

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

Zatímco skupina čítající tři dospělé a dvě menší děti se rozhodla na výroční setkání evropských Mens ve Stockholmu vydat oklikou přes norský Trondheim, skupina čtyř „zcela dospělých“ mensanů zvolila okliku přes dánský Legoland. Pro tuto skupinu, jejímž jsem byl členem, se s ohledem na první slabiku příjmení 75 % pasažérů vžil mezi ostatními účastníky název „Ku-auto“.

Sešli jsme se (po jistém bloudění přespolních) v neděli brzy ráno na Florenci a v klidu vyrazili směr Teplitz na nejdelší úsek cesty. Jakmile jsme překročili hranice Spolkové republiky Německo, ukázalo se, že někteří výrobci automobilů měli jiné představy o tom, co má jejich výrobek vydržet – v tom dobrém smyslu. Ku-auto byl totiž ohromný černý Saab CSE 2.0t vyrobený v roce 1994. Zatímco v jisté české automobilce jsme se na exkurzi dozvěděli, že u jejich „vynikajícího úsporného motoru“ HTP garantují životnost pouze 100 000 km, Saab sebejistě ukázal, že po osmnácti letech každodenního provozu a téměř půl milionu ujetých kilometrů nejenom že drží pohromadě, ale i jeho 190 koní má stále chuť hnát se s úchylným elánem vpřed – které auto vás po sešlápnutí plynu zatlačí do sedačky i ve 150 km/h? A tak když se dědové v kloboucích jedoucí na mši (podle tempa spíše na vlastní pohřeb) vydali tam, kam patří (tedy do pravého pruhu), a uvolnili dálnici k rozletu, všiml si člověk další zajímavosti – autu, které má maximální rychlost 210 km/h (ověřeno dle GPS), ocejovali tachometr právě do 210 km/h, takže na rozdíl od jiných aut s sebou řidič nevozí budík z poloviny popsaný rychlostmi, kterých by mohl dosáhnout leda při volném pádu. Cesta proto ubíhala celkem rychle.

První nocleh nás opravdu mile překvapil. Dánové pojali hostel poněkud jinak, než by člověk očekával, a za necelých pět set korun českých nabídli místnost s vlastním sociálním zařízením a volnou vstupenkou do wellness centra, kde ze sebe člověk v bazénu, páře i sauně smyl většinu následků dlouhé cesty.

Druhý den jsme se s chutí vrhli do jednoho z hlavních cílů výpravy – Legolandu. Běžný člověk by si mohl z doslechu myslet, že Legoland je park



Legoland, foto: Tomáš Kubeš

pro děti. Není to však úplně pravda, Legoland je zábavní park pro děti a mensany jakéhokoliv věku. Na rozdíl od většiny jiných parků totiž překypuje inspirací, kreativitou a promyšlenou hravostí. Každý se může zabavit tím, že zkoumá, co pro něj tvůrci připravili a schovali zajímavého (pravda, zatímco dětem by mohlo znovuobjevování asi vydržet několik let, dospělý vše prozkoumá během dne jednoho – ať už jde o pozorování živých žraloků proplouvajících legovou Atlantidou, hledání schovaných legráček v modelech světových monumentů nebo pohybující se výjevy z kulturních Star Wars). Zatímco ve většině parků jsou jízdy koncipované převážně adrenalinově, v Legolandu hodně jízdy zahrnuje objevný prvek, kdy člověk proplouvá krajinou (většinou tematicky odpovídající nějakému ze zaměření stavebnic) a tam sleduje výjevy ze života, ať už je to rytíř šermující na lustru uprostřed hradní hostiny (pochopitelně postavené z Lega), pasoucí se buvol, tančící tučňák nebo smějící se myš, a až na závěr přijde nějaký adrenalinový prvek ve formě sešupu, propadu a podobně. Krom objevných atrakcí velice zaujmou i vodní atrakce, například pirátská jízda, kde může člověk jedoucí v jedné lodi střilet ručně poháněnými vodními děly na osádky ostatních lodí a případně na „vojáky“ v pevnostech na břehu – nebyli by to však mensané, kdyby nezjistili, že vhodným přenesením váhy v lodi je možné dostřelit přes ochrannou zeď i na nevinné a nic netušící přihlížející a pěkně je pokropit.

Další den jsme pokračovali krátkou prohlídkou jistého obyčejného dánského města (s roztomilou akademii vysloužilých pian) a posléze jistě neobyčejné dánské Kodaně. Po mostě jsme přešli do jižního Švédska a po prohlídce Helsingboru rozbili

stany na malé schované plážičce s roztomilou červenou kadibudkou.

Dále naše kroky (nebo spíše stopy pneumatik) vedly do Trollhättan, sídla muzea automobilky Saab. Je škoda, že si automobilka nedokázala udržet svoji osobitost a přesvědčit zákazníky o tom, že nabízí tak nějak jiná auta (za trochu jinou cenu), a byla semleta koly masové produkce. Nyní můžeme pouze vzpomínat a obdivovat firmu, která do světa osobního automobilismu zavedla myšlenku, že turbo je „cool“. (Zájemce odkazují na veselé shrnutí, které připravil britský pořad Top Gear: <http://www.youtube.com/watch?v=d8PT91JWljQ>.)

Následně jsme pospíchali do Stockholmu, abychom (ne)stihli zahajovací „icebreaker“. Zde se ukázalo, že švédští organizátoři zcela nedomysleli, jak prolomit ledy mezi 500 lidmi – neodhadli, že pouhé nahnání mensanů do jedné místnosti a jeden drink na osobu nebudou stačit. Buďto bylo třeba více drinků, nebo více programu. Pro nás ostřílené veterány mezinárodních setkání to nebyl problém, my už se navzájem známe, ale chápu, že pro nováčky, zvláště ty nesmělé, to nebyla užitečná zkušenost. Alespoň jsme zjistili, kdo všechno přijel z Čech (celkem 12 dospělých).

Potom nás čekalo ubytování v domluveném tanečním studiu (noc na karimatce ve studiu byla levnější než stanování v campu). Studio ukázalo podstatně lepší potenciál pro seznamování než icebreaker, během první večere jsme se většinu nocležníků naučili oslovit jménem.

Další dny následoval program, který si každý mohl vybrat dle svého gusta. Já jsem si řekl, že jsem přijel na setkání mensovní, a proto jsem dával

zásadní přednost čemukoliv mensovnímu; někteří to však pojali jinak a vydali se na vlastní pěst prozkoumávat krásy Stockholmu.

Ve čtvrtek ráno jsem se vešel na netradiční prohlídku Ikey – obchod samozřejmě znám a ve Stockholmu vypadá stejně jako ve Stodůlkách nebo v Ženevě, jenže tuto prohlídku vedl mensan – člověk, který pro Ikeu pracoval a byl jedním z hlavních lidí, kteří řídili její expanzi do Japonska. Byla to opravdu zajímavá prohlídka. Pán poctivě a nadšeně (a přitom bez sebemenší povýšenosti nebo nadřazenosti) vysvětloval, proč obchod vypadá tak, jak vypadá, a jak se to všechno spojuje do jednoho mixu, který jemně motivuje zákazníky koupit i to, pro co do obchodu nepřišli.

Dále jsem pokračoval prohlídkou švédského parlamentu, opět pod vedením dvou mensanů-poslanců. Pro Švédy to muselo být super ukrutně zajímavé, protože se mohli ptát na zákulisní klepy. Nicméně já, ač světové dění sleduji, neznám švédskou politiku do takových detailů, abych vše ocenil, proto jsem se zájmem prohlížel budovu parlamentu a mezi řádky nasával, jak parlament funguje – třeba se v něm nikdy nestalo, aby na sebe poslanci pískali, uráželi se nebo dokonce ukazovali Kalouskovi, že je „jednička“.

Další den jsem se zájmem vyrazil na přednášku „Bludného Holanďana“ – nizozemského mensana, který ve vlastním experimentálním letadle obletěl celou Evropu. Ukazoval fotografie a vyprávěl jak o létání samém, tak legrácky o ztracených dveřích nebo nouzovém přistání v Albánii. Pro zajímavost, i do Švédska přiletěl ve vlastním letadle, a přitom s námi spal na karimatce v tanečním studiu.

Myslím si, že zrovna tyto akce ukázkově ilustrují, co vám může Mensa přinést – dává vám možnost poznat úžasné lidi, kteří proplovají životem svým vlastním způsobem a se kterými byste normálně svou životní dráhu asi nezkřížili. Zajímavé lidi, kteří vás mohou inspirovat a kteří se s vámi rádi podělí o spoustu úžasných myšlenek, pokud se jich nebojíte zeptat.

Mohl bych dále povídat o chození po střechách, betonové televizní věži, jízdě lodí, o lodi potopené (naštěstí jiné), šílené horské dráze v Göteborgu, koupání v moři nebo o trajektu se saunou a stanicích stockholmského metra,

ale myslím si, že to již do sytosti učinili jiní, a tak jen připojuji odkaz na dva záznamy veselých písní zpívaných na „poslední večeri EMAGu“ (gala-dinneru):

- I like your IQ: <http://youtu.be/xHc9chW156s>,
- EMAG: <http://youtu.be/75DvRQoVjw4>.



Mensané na rozpálené plechové střeše, foto: Tomáš Kubeš



Muzeum automobilky Saab, foto: Tomáš Kubeš

SIG Šach a 1. kbelský otevřený turnaj v rapid šachu

Martin Hrubčík, 775 590 149

V sobotu 4. 8. 2012 proběhl v novém Nizkoprahovém centru aktivit MČ Praha 19 historicky první kbelský rapid turnaj s handicapem. Jedná se o systém, kdy se před začátkem partie ubráním herního času silnějšímu hráči přímo úměrně kompenzuje rozdílná výkonnost soupeřů. Turnaj tím získává na atraktivitě, protože každý tak může porazit každého.

Do pražského šachového dění tak vstoupil nový klub SK Kbely a s tímto i SIG Šach Mensy ČR.

Turnaj s průměrným ELO 1818 bodů byl obsazen 31 hráči a proběhl ve velmi přátelské atmosféře. Vítězem se stal se 6 body Martin Formánek z DDM + TJ Mohelnice následovaný druhým Janem Dvořákem ze Sokola Pra-

ha-Kobylysy a třetím Zdeňkem Hábou (oba 5,5 bodu).

Aktivita SIG Šach v rámci šachového světa tím však zdaleka nekončí. S SK Kbely připravuje společné družstvo do nejbližšího ročníku pražského přeboru a již na 13. 10. 2012 opět do pražských Kbel směřuje organizaci prestižního šachového rapid turnaje.



Šachové partie, foto: Cedrik Haškovec



Západ slunce u Göteborgu, foto: Tomáš Kubeš

Betální cachtání na Prýglu

Slávek Křena, krena@mensa.cz

V pondělí 20. 8. 2012 bylo takové vedro, že při pravidelném setkání MS Brno v restauraci Plzeňský dvůr neměl prakticky nikdo chuť na pořádné jídlo, což obsluhujícího číšníka příliš nepotěšilo. Zato se u nemalého počtu účastníků projevovala značná chuť na koupání, kterou využila Lenka Šnajdrová a ještě v průběhu setkání vypsala na mensovních stránkách akci koupání na Brněnské přehradě, a to hned na úterý odpoledne.

V úterý se ale nad Brnem honily mraky, proto řada původně přihlášených koupání nakonec vzdala. Udělali chybu. Podmínky pro koupání byly výborné: 28 °C, polojasno a na Brněnskou přehradu nezvykle čistá voda – opatření prováděná státním podnikem Povodí Moravy jsou proti sinicím překvapivě účinná. Vím, že dobré zprávy jsou málo přitažlivé, proto se zde pokusím šokovat i otrlého čtenáře: polovina účastníků mensovní akce málem přišla o život, za což by matce přihlížející holčičky hrozilo vězení.

S Davidem Bohatým, kterému zrovna v srpnovém čísle časopisu vyšla (na straně 49) tematicky související básnička Loučení, jsme si šli zaplavat. Brněnskou přehradu však nevyužívají jenom plavci, ale také pravidelná lodní doprava. Pětadvacet metrů dlouhou loď dopravního podniku sice nelze dost dobře přehlédnout, jenže jsme zcela chybně odhadli její trasu. Takže když loď Stuttgart, která nese jméno jednoho z partnerských měst Brna, vyrazila z přístaviště Sokolské koupaliště k našemu zděšení přímo na nás, zbývalo nám sotva třicet sekund, abychom s tím něco uprostřed přehrady udělali. Nakonec ta půlmi-

nuta stačila k tomu, abychom odplavali pár metrů od tentokrát už dobře extrapolované trajektorie lodě a nemuseli se spoléhat na pozornost jejího kapitána.

Když jsme pak příhodu ličili Lence, položili jsme si otázku, kdo by byl za takovou nehodu zodpovědný. A aby si i Lenka užila trochu strachu, zkusili jsme ji přesvědčit, že by za naši smrt byla určitě odpovědná ona, protože akci oficiálně zorganizovala a měla tedy zajistit bezpečnost včetně řádného a prokazatelného školení všech účastníků akce. My s Davidem jsme přece dodrželi všechny její pokyny.

Jestli jsme Lence nahnali alespoň trochu strachu, nevím. Jisté však je, že čtvrtěční opakování koupání na Brněnské přehradě musel vypsát David. To se pak vydařilo ještě lépe, i díky zahájení na nuda pláži na Osadě (kam se odvážili pouze pánové), účasti dalších dvou členů místní skupiny (předsedu nebo členku považují za zvláštní případ člena) a uzavření celé akce v restauraci BeachPub Sokolák (kde se nám podařilo přesvědčit číšníka, že nesedíme na zahrádce, která je bez obsluhy, ale na terase).



Loď Stuttgart na Brněnské přehradě, zdroj: Wikimedia Commons, Harold

Minigolf v Ostravě

Čestmír Kalus, cestmir.kalus@mensa.cz, 775 237 845

Čtvrtou srpnovou středu se nás sešlo devět na akci prezentované odvážně jako turnaj v minigolfu. Vzhledem k tomu, že k miniaturnímu golfu se většinou dostaneme jen příležitostně, to byl více než turnaj spíše soubor jednotlivců s každou jednotlivou jamkou. Díky tomu, že na hřišti se pohybovali i dva místní rutiněři, kteří nám sem tam poradili, tak na některých jamkách jsme nakonec dosáhli i dobrých výsledků. Nutno podotknout, že tyto dva pánové si s sebou na rozdíl od nás, kterým se choulily v kyblíčku tři míčky, nosili kufíky, v nichž těch míčků bylo tak ke dvaceti. Nejlepších výsledků dosáhli oba Petro-

vé (Vantuch a Hawliczek), kteří celou dráhu absolvovali s 51 a 56 body. Příjemné dvě hodiny nám zpestřilo i hledání míčku, při kterém jsme okolí hřiště v podstatě zbavili trávy. Akci jsme následně zhodnotili v místním baru, kde jsme postupně vykoupili slané tyčinky. Děkujeme Hance za povedenou akci.



Foto: Tomáš Kubeš

Cyklovýlet Lukov

Zdenka Pániková, zdenka.panikova@gmail.com

Letošní cyklovýlet pojmul 24 účastníků, z čehož bylo 15 členů Mensy ČR, 2 členové Mensy SK, 5 nečlenů a 2 děti. Jedna účastnice byla omluvena pro nemoc a jeden účastník se nás lekl a nedostavil se vůbec. Na našich toulkách jsme zavítali i do rakouských končin a poznali další krásný kousek kraje. Děkuji všem zúčastněným za pospolitost a skvělou atmosféru a dovoluji si jménem všech zúčastněných poděkovat Mense ČR za finanční podporu akce.

Mária Svoreňová, svorenova@kozsr.sk

Tohtoročné letné stretnutie cyklistov a „pešiakov“ ako už tradične zorganizovala Zdenka Pániková v krásnom prostredí južnej Moravy, v okolí rieky Dyje. Už asi po piaty rok sme sa zúčastnili aj my s Marianom Zahradníkom, aby sme nielen využili príjemnú Zdenkinu nápaditosť pri výbere miesta konania a obetavosť pri organizovaní tejto akcie, ale aj spoločnosť ďalších Českých mensanov pri cyklistických aj peších túrach, ale aj pri večerných doskových hrách testujúcich náš dôvtip a vedomosti.

Pri večernom príchode do Lukova nás uvítala rozváňajúca cigánska, pripravená rodinou Nezvalových, ktorá bola akurát na ohnisku umiestnenom vo dvore penziónu u Čabalu s príjemným altánkovým posedením.

V stredu ráno sa naša „pešia sekcia“, počítajúca 7 ľudí, vybrala busom do Čížova a odtiaľ peši cez územie Národného parku Podyjí do rakúskeho Hardeggu. Hneď za Čížovom sme narazili na rezíduum bývalej železnej opony, ktorá vysokým plotom s ostrnatým drôtom, v ktorom pôvodne

bola pustená elektrina, oddeľovala naše socialistické Československo od zahŕňajúceho kapitalizmu na západe, v tomto prípade v Rakúsku. Na konci štvorkilometrovej cesty sme prekročili rieku Dyje a s tým aj štátnu hranicu medzi Českou republikou a Rakúskom a ocitli sme sa v malebnom mestečku Hardegg, ktorému dominuje hrad z 12. storočia. Je to čiastočne zrúcanina, ale majitelia obnovili kaplnku a priľahlé priestory, kde je inštalované múzeum venované Maximiliánovi Habsburskému, cisárovi Mexickému. Vtedajší pán



Vlastik po výstupu na vinici Šobes, foto: Jana Hřebíčková

Hardeggu bol priateľom Maximiliána a keď ho povstanci v Mexiku zastrelili, zabezpečil dopravu jeho ostatkov späť, do Rakúsko-Uhorska. Obnovený je aj rytiersky sál, zariadený je stredovekým nábytkom a vyzdobený dobovými maľbami, dokumentmi a najmä zbraňami. V spodnom poschodí sa nachádzajú priestory bývalej kuchyne a nálevne. Až pri ceste naspäť do Čížova, kde sme mali vynikajúci obed, som si uvedomila, že smerom tam sme išli takmer stále dole kopcom, ale keďže bol väčšinou mierny, nevšimla som si to, ale cestou späť sa stúpanie zdalo nekonečné a dalo mi riadne zabráť, bola som naozaj vďaka ostatným členom výpravy, že prispôbili rýchlosť kroku mojim limitom. Príroda v okolí Dyje je naozaj čarovná, rovnako ako samotná rieka a skaliská a hlboké, dá sa povedať panenské lesy, ktoré ju obklopujú. Jediným pozitívom skutočnosti, že minulý režim nedovolil nikomu priblížiť sa k hraniciam na niekoľko kilometrov je, že nám tým zachoval nedotknutú, nezastavanú a najmä nezdevastovanú prírodu v blízkosti hraníc, ktorú môžeme ešte aj dnes objavovať a obdivovať.



Na vyhlídce nad Vranovskou přehradou, foto: Jiřina Vlková



Pěší sekce cyklo, foto: Zdenka Pániková

Večer sme mali Zdenkinu špecialistu, hermelín naložený v sádle a v koreninách, zabalený v alobale a zohriaty/pečený na pahrbe, naozajná delikatesa. Pred aj po večeri sme opäť hrali – kto Svetový film, kto Aktivita, kto „poľnohospodárov“ (neviem presný názov, ale zúčastnení intenzívne farmárčili, pestovali, chovali dobytok, atď.), každý si prišiel na svoje a myslím, že všetkým bolo príjemne.

Väčšinu štvrtka sme opäť strávili v lesoch a tentoraz sme chodili po lesných cestách, čo je balzam pre naše betónom a asfaltom zdevastované kĺby. Vďaka malej „zajízďce“ naša nedobrovoľne oddelená trojčlenná skupinka prešla asi o 3 km naviac, ale vôbec neľutujem, v milej spoločnosti a v tieni hlbokých lesov počas horúceho letného dňa je to najlepšie strávený čas, aký si viem predstaviť. Cieľom našej vychádzky bol Nový hrádek, lovecký hrad z polovice 14. storočia, ktorý dobyli a zničili Švédovi počas 30-ročnej vojny (kam až sa dostali!). Prednú časť hradu šľachtický majiteľ palácovo upravil a využíval ako lovecký zámček. Za prvej Československej republiky tu bola zriadená turistická ubytovňa – de facto v jednej nie veľkej sále boli lôžka a o poschodie vyššie bola jedáleň – v hrade s 5 metrovými múrmi, bez vody a príslušenstva... ale romantika to bola určite.

V sobotu sme všetci navštívili Znojmo, jednak sme boli celkom unavení, jednak sa prihnal dážď, našťastie nie veľmi intenzívny, ale s malými prestávkami vytrval po celý deň. Ale hlavným dôvodom bolo samotné mesto so zaujímavými pamiatkami a s tradičnými burčiakovými oslavami v (ale skôr pri) starom kláštore Premonštrátov, ktorý však od polovi-

ce 18. storočia slúžil ako kasárna a je úplne zanebaný. Zato burčiak bol famózný, chutil všetkým. Ešte pred burčiakom sme navštívili podzemné chodby, vydlabané v žule v štyroch poschodiach až do hĺbky 26 m. Keď obyvatelia Znojma v 14. storočí začali s jeho budovaním, mali prehlbené pivnice slúžiť ako sklady hrozna, ovocia a vína. Počas vojen a nájazdov sa pôvodný účel zmenil a podzemné chodby, ktoré sa rozrástli až na 30 km slúžili ako úkryt, lebo ako nám povedala sprievodkyňa, múdri Znojmečania vedeli, že vojnu vyhrá ten, kto prežije!

Už teraz sa teším na cyklovýlet na budúci rok a na stretnutie s priateľmi s ktorými sa už dlho poznám alebo som sa práve zoznámila. Dúfam, že napriek určitým výhradám nebude zrušená „pešia sekcia“ a Zdenke želim veľa elánu a entuziazmu pri organizovaní ďalšej takejto úžasnej akcie!

Jana Hřebíčková, jana.hrebickova@mensa.cz

Kapacita tradičného cyklovýletu bola tentokrát naplnená ešte dříve, než bys řekl švec, proto byl účastníkům nabídnut výlet dvoufázový. První fáze výletu byla co do počtu účastníků víceméně komorní, a jelikož všichni přítomní se nakonec rozhodli zůstat i ve fázi druhé, probíhala první část týdne převážně v průzkumnickém duchu. Zkoumali jsme nejzajímavější cíle v okolí přitažlivé turisticky, labužnický i jinak. V jednom případě jsme si dokonce opatřili důkaz, že na tom kopci jsme už opravdu byli, aby snad někoho nenapadlo nás tam honit znovu.

Po příjezdu účastníků druhé fáze výletu jsme se rozdělili na dvě sekce cyklistické a jednu pěší a vyrazili obdivovat atraktivní krajinu národního parku Podyjí. A že bylo co obdivovat. Pěkná příroda se snažila konkurovat historické památce a úžasný výhled na vinice, který se nám otevřel po vystoupení nekonečného kopce, jehož sklon nám vzal dech už jenom při pohledu na něj. O tom, co nám udělal s dechem během výstupu, se raději nebudu zmiňovat.

Další den zaznamenala pěší sekce příliv nových členů, což nebylo způsobeno nespokojeností s cyklováním, ale vedrem, které ten den panovalo. Cesta k nepříteli vzdálenému Novému Hrádku totiž vedla příjemně stinnou lesní cestou. Na hradech jsme absolvovali netradiční, téměř dvouhodinovou, velmi poučnou prohlídku zaměřenou na botanické zvláštnosti místa. Dostali jsme šanci prohlédnout, osahat a očichat si množství bylin běžných i vzácných, léčivých i jedo-

vatých. Přiznám se, že se mi trochu ulevilo, když jsem si po návratu z prohlídky mohla umýt ruce. V podvečer jsme stihli ještě okruh okolo Vranova po Claryho stezce.

Poslední den byl věnován hromadné návštěvě Znojma, neboť zde probíhaly populární burčákové dny. Určitě chápete, že ochutnání tohoto oblíbeného nápoje jsme pojali jako povinnost. Kromě burčáku je ve Znojmě množství historických památek a jiných zajímavostí, které jsme hodlali navštívit. Utvořili jsme několik skupinek odlišujících se preferencemi míst, která budou navštívena, přičemž styčným bodem byla fronta na burčák. Fakt, že v téměř každém turisticky zajímavém objektu probíhá ochutnávka vína, nás až tolik nepřekvapil. Mezi největší lákadla jsme zařadili znojemské podzemí a velmi pozitivně jsme hodnotili všechny zdejší průvodce po historických památkách. Podívali jsme se i do rotundy svaté Kateřiny, kde se nesmí mluvit (pro některé z nás to bylo opravdu těžké), do Svatováclavské dvojkaple (tam jsme si mimo jiné zazpívali), vyšplhali jsme na radniční věž a během procházky po městě jsme obdivovali spoustu dalších místních památek. Bohužel jsme nestihli navštívit architektonicky velmi zajímavou cukrárnu, protože její provozní doba se bohužel kryla s dobou provozu všech ostatních památek, které svou atraktivitou předčily vidinu sladkého potěšení.

No a potom už zbývalo jenom naplánovat příští cyklovýlet, rozloučit se a těšit se na příští rok. Děkuji všem účastníkům za příjemně strávený čas a spoustu hezkých zážitků.

VIK&HaD (Vladimír Kutálek; Hana Druckmüllerová), vlk@mensa.cz

Skvělá atmosféra, výborná parta, skvělá organizace, flexibilní program navrhovaný samotnými



Na Novém Hrádku, foto: Jiřina Vlková



Renata po výstupu na vinici Šobes, foto: Jana Hřebíčková

účastníky, jeden pro pěší, dva různé náročné cyklovýlety, popř. individuální, kdo chtěl. Prostě další vydařená mensovní akce – cyklovýlet. Nějaké negativum? Jedno zásadní – den má jen 24 hodin.

Marta Heřmanová, martahe@atlas.cz

Softcyklistická sekce druhý den cyklovýletu vyrazila do 23 km vzdálených Jevišovic prohlédnout si exotickou krokodýlí farmu. Vzhledem k tomu, že současná legislativa neumožňuje krokodýly porážet a dále zpracovávat na maso a kůži, jak bylo původním záměrem provozovatele farmy, slouží živočišné obývací krokoterárium vybudované z bývalého plaveckého bazénu jen jako turistická atrakce. Krokodýli, lině naskládání přes sebe na dně bazénu, připomínali na první pohled spíše neživé makety než nebezpečné predátory. To je však, jak jsme dozvěděli z výkladu ochotné průvodkyně, jejich loveckou strategií umožňující jim kořist nečekaně stáhnout pod vodu, uložit ji pod kořeny a spořádat ji, teprve když je řádně naložená. Samotný chov krokodýlů pak není úplně jednoduchým způsobem, jak přijít k penězům. Do dvoumetrové délky, při které je nejvýhodnější ho porazit, krokodýl doroste přibližně v sedmi letech a z celého těla je využitelná pouze kůže na břiše a zhruba dvě kila masa. To se pak rozhodně nelze divit trochu vyšším cenám krokodýlích kabelek a pokrmů. Celkově jsme nakonec návštěvu terária zhodnotili jako zajímavé zpestření i v jiných směrech povedeného cyklovýletu, a to i přesto, že si naše skupinka prozatím nemohla v přilehlé restauraci dopřát krokodýlí steak.

Sportovní desetiboj a grilování v Prostějově

Lenka Šnajdrová, lenka.snajdrova@mensa.cz

Jednoho srpnového sobotního rána se v Prostějově sešlo či sjelo 37 sportovtých mensanů a jejich rodinných příslušníků, aby si zde vzájemně poměřili své síly při poměrně netradičním desetiboji a potom zhodnotili své výkony a přátelsky poklábosili u podvečerního grilování.

Už z názvu „sportovní desetiboj místních skupin“ bylo každému jasné, že výsledné umístění bude do značné míry záviset na fyzické kondici zástupců jednotlivých místních skupin (MS). Co do počtu sportovců byly nejsilnější zastoupeny MS Prostějov, MS Brno a MS Zlín (což je vzhledem k místu konání akce celkem logické), ale přijeli také mensané z MS Praha, MS Ústí nad Labem a MS Ostrava, kteří se nakonec dohodli na uzavření dočasné sportovní koalice.

V rámci prostějovského desetiboje byly vypsané následující disciplíny: hod kladivem, trojskok, přetahování lanem, „hospodské“ šipky, střelba ze vzduchovky, závod na in-line bruslích (cca 1 500 m), běžecký závod (cca 500 m), plážový volejbal, ping-pong a potápění v bazénu. Pokud vám již tento výčet připadne poněkud legrační, pak vám mohu zaručit, že přímo v místě dění byste se dobře bavili. Disciplínu „hod kladivem“ pojali organizátoři doslova a do písmene, takže stačilo z několika kladiv v garáži vybrat to nejvhodnější. (Kdo řekl, že sportovní náčiní se musí podobat tomu olympijskému?) Přetahování lanem se v několika případech zvrhlo ve „vlečení povaleného soupeřícího týmu po trávě“. Při střelbě ze vzduchovky střelecký tým zpočátku nechápavě prohlížel nabitou, avšak nestřílející zbraň – než někdo zjistil, že první rádobystřelec umístil diabolku o 180° obráceně. Většina disciplín však probíhala zcela hladce a za nadšeného povzbuzování obecenstva.



Plážový volejbal, foto: Pavel Terber

Zřejmě nejatraktivnějším sportem – ovšem pouze pro diváky – se stalo potápění v bazénu. Ačkoli organizátoři původně avizovali, že potápění se bude konat za odpoledního vedra v příjemně vyhřátém bazénu, kvůli nabitému programu jsme soutěž v této disciplíně zahájili až za soumraku (mimochoodem teplota vody v bazénu během celého dne nepřekročila 16 °C). Podobně jako u všech ostatních disciplín i u potápění nastupovali za každý tým dva „borci“ – tentokrát však bez výjimky jedno dítě a jeden dospělý. Na povel rozhodčího se oba potopili pod hladinu a úkolem bylo vydržet co nejdéle pod vodou bez nadechnutí. Jistě si dokážete představit, jak příjemné je splývat ve studené vodě bez pohnutí (neboť každý pohyb vám ubírá z těla drahocenný kyslík) a ještě u toho poslouchat pichlavé poznámky okolostojících – pokud si tedy necháte uši nad vodou, což se prostějovskému týmu nevyplatilo: jeho potápěčka se pod hladinou rozdechovala a musela se předčasně vynořit.

Desetiboj se konal v průběhu celého dne, proto druhá část oficiálního programu – grilování – probíhala již od časného odpoledne. Sportovci i jejich fanoušci ocenili výborně ochucené maso tří druhů, a kdo neměl chuť na maso, mohl si vybrat z několika druhů salátů a pomazánek.

Po sečtení výsledků z jednotlivých disciplín se ukázalo, že zvítězila domácí MS Prostějov následovaná MS Brno, koalicí MS (Praha, Ústí nad Labem a Ostrava) a MS Zlín. Jako u všech ostatních mensovních akcí však nebylo konečné pořadí důležité. Drtivá většina účastníků do Prostějova nepřišla kvůli sportovním výkonům, ale zejména kvůli setkání se svými přáteli a kvůli zábavě, která na akcích tohoto typu nikdy nechybí. Organizátorem této sportovní společenské akce byl Tomáš Blumenstein, jemuž patří můj velký dík za tento netradiční a velmi intenzivní zážitek.



Idyla po soutěži, archiv Pavel Terbera

Výtvarný SIG – červencové autorské čtení

Eva Erbošová, eva.erbošova@mensa.cz; Marek Řezanka, marek.rezanka@gmail.com, články nepošlel redakční úpravou

Vážení přátelé, přinášíme Vám krátkou reportáž z letošního červencového události, kdy 19. 7. proběhlo v rámci bohatého kulturního programu Fiesty Nové scény na Piazzetě Národního divadla autorské čtení Marka Řezanky. Autor přednesl několik svých básní ze sbírky *Zed' nářků pod jazykem*, kterou ilustrovala Eva Erbošová.

Dne 19. 7. bylo poměrně větrno a každou chvíli hrozilo, že bude pršet. Blížila se pátá hodina a na Piazzetu Národního

divadla přicházeli zvědavci, které přilákalo kovové lešení a jež upoutal program pouličních umělců. Jedním z nich jsem byl i já. Předčítal jsem básně ze sbírky *Zed' nářků pod jazykem*, jejímž ústředním motivem je zločin, jeho nevyhnutelnost i hledání, jak se mu vyhnout. Ve vázaném i volném verši se zabývá osudy pachatelů i obětí a vše směřuje k otázce, jakou má člověk vlastně volbu a co (ne)může ovlivnit. Sbírkou básní ilustrovala Eva Erbošová. V současné době hledáme nakladatele, který by ji byl ochoten vydat. ... děkuji Vám za poslech, mí milí a věrní posluchači, Marek Řezanka.



Titulní strana básnické sbírky *Zed' nářků pod jazykem*, Eva Erbošová

Více se dočtete na:

- www.novascena.cz/cs/reper-toar/742.html
- http://www.litweb.cz/articles.php?article_id=2994#.UAj0HQ8D7fk.facebook
- <http://www.mensa.cz/volny-cas/zajmove-skupiny/vytvarny-sig/>

Autoři básnické sbírky Vám přejí příjemnou chvilku poezie.

Na srpnovém setkání pražské místní skupiny oslavil Tomáš Kubeš třicetiny. Přejeme všechno nejlepší!

Redakce



Návštěva vily Tugendhat

Charlotte Vilková, charlotte.vilkova@mensa.cz

V polovině srpna se sešlo 15 mensanů z různých koutů naší vlasti na prohlídku vily Tugendhat v Brně. Jedná se o vilu manželů Gretty a Fritze Tugendhatových vystavěnou v letech 1929–30.

Tato kulturní památka UNESCO je zpřístupněna pro veřejnost od března roku 2012 a nyní jsme si ji mohli prohlédnout i my. Obdivovali jsme mléčnou stěnu ve vstupní hale a nově zrekonstruovanou knihovnu dýhovanou makassarským ebenem. Součástí expozice je také jídelní stůl, na jehož místě byla před 20 lety podepsána tehdy úřadujícími premiéry Klausem a Mečiarem smlouva o rozdělení Československa. Komentovaná prohlídka byla rozdělena na obytnou a technickou část vily, která byla na svou dobu



Vila Tugendhat, foto: autorka

unikátní. Procházka zahradou byla příjemným zpestřením horkého letního odpoledne. Na závěr jsme „zakotvili“ v nedaleké kavárně Era. Všem nám zde chutnalo (doufám) a všem gurmánům ji mohu jen doporučit, poněvadž tu nehrozí polotovary nebo chemická ochucovadla. Všichni jsme si celé odpoledne moc užili a těšíme se na další podobnou akci.

Koupání na Brněnské přehradě

David Bohatý, drich@seznam.cz

Byl horký srpnový týden, zonena rumplovala o sto sedm a část členů brněnské Mensy se sešla v tomto týdnu třikrát: jednou na pravidelném setkání v Plzeňské restauraci, dvakrát na Brněnské přehradě. Někdo přijel na Prýgl na kole, jiný autem, další šalinou a lodí. Vasrůvka byla čistá, tváře usměvavé, vtip střídal vtip, dny byly pohodové, jak mají být. Je pravda, že když jsme se pohybovali někde uprostřed přehrady, tak náš relax trošičku narušil parník

valící se na nás, ale přepnutím rychlosti ze želvy na zajíce jsme se dostali mimo nebezpečí. No prostě jsme to museli pořádně vosolit. On mensan je dobrý plavec, ale nevydrží. Ještě chvíli poté jsme řešili otázku, co by se bývalo dělo, kdyby nám místní Titanic rozhodil sandál a zda by byl následně pořadatel akce popotahován za její nezabezpečení. Dny byly špicové. Aby ne, když se sejdou lidé, kteří se rádi vidí a dokážou si společné chvíle užít. Takže na příští akci brněnské Mensy se opět těším, ať bude kdekoli. Jak učí jedno české přísloví: „Nehrad se plotem, hrad se přáteli.“

Internetový obchod BioMamma.cz nabízí především potřeby pro miminka a malé děti – prateľné pleny, ergonomická nosítka, biooblečení, pro starší děti např. rostoucí židle a jiné české výrobky, pro všechny pak ekologickou drogerii atd. Pořádáme i bezplatné prezentační akce (případně poradenství po emailu – s většinou sortimentu máme osobní zkušenost). Anna Bräunerová Velátová

Rádi byste se podívali na českou krajinu z ptáčích perspektiv? Nabízím členům možnost zúčastnit se letu v čtyřmístné Cessně 172 pouze za úhradu podílu nákladů na provoz letadla; bližší informace a individuální domluva na adrese daniel@airfamily.se.

Buď svůj, buď noblesní. Být noblesní je občas namáhavé, protože to vyžaduje aktivní jednání. Ale stojí to za to. Hledáš-li návod, jak být noblesní, podívej se na www.noblesne.cz. Ronald Němec

„Mluvíte“ jazykem PHP?

```

87 function display_entry($db_row, $list_item_name = "Kritérium")
88 {
89     //global $redefine_album_where;
90     //global $redefine_where;
91     global $user_id;
92
93     $image_id = (int) $db_row['picture_id'];
94
95     print_line("<div id='picture-" . $image_id . ">");
96
97     //link only public vs images double safety
98     $link1 = (($pic_record['public']==AC_PUBLIC) OR ($user_id !=
99     NULL))?"<a href='".IMAGE_PATH."pic_id=$image_id">";";
100     $link2 = ($link1 != "")?"</a>";";
101
102     print_line("<$link1![Thumbnail for image $image_id](".SERVER_PATH."m_fot_show_picture.php?pic_id=$image_id&type=
104     thumbnail)

```

Pojďte nám pomoci rozvíjet mensovní intranet!

Hledáme programátory, kteří by měli zájem rozšiřovat a zdokonalovat služby mensovního intranetu.

Vytvoření konkrétních modulů by bylo finančně odměněno.

V případě zájmu se, prosím, obraťte na intranet@mensa.cz

Cizinka

Petra Kamlachová

Hledím do zrcadla,
však vidím cizí tvář,
slza z tváře spadla,
zhasla slunce zář.

Sama sobě jsem cizinkou,
už nepoznávám sebe,
šťastná jsem byla před chvílkou,
však nyní potemnělo nebe.

Byla jsem jiná, než jaká jsem teď,
můj obraz je mi cizí,
však chvíli do očí mi hled
a poznáš srdce ryzí.

Co stalo se s dívkou,
jež kdysi tu stála?
Nedala se zastrašit výtkou
a stále se vesele smála.

Zmizela v propasti uplynulých let,
nahradila ji zasmušilá žena,
nyní má divný, ztrhaný vzhled,
taková je za moudrost cena.

Má bloudit světem a pomáhat jiným,
když sama si pomoci nemůže,
země je pro ni místem stinným,
jen bolest vrývá se do kůže.

Od nikoho nesmí čekat lásku
a rudé růže křehká krása,
jež snímá lidem z očí pásku,
jí svými trny srdce drásá.

Já jsem ta žena, co podobá se právě
stínu mé vlastní osoby,
změnila jsem se náhle, hravě,
však proč mi nikdo nepoví.

Proč stala jsem se tak jinou,
proč bez lásky mám žít?
Léta dále plynou,
smím jen o naději snít.

Nezměň se na bič, ani na rohožku

Marek Řezanka

Kdyby se psalo nové desatero,
klíčovým bodem bude: neponížíš,
nevezmeš úctu, neukuješ mříži
Bezrucí vodu z dlaní nenaberou

Nebudeš srážet, nesebereš úctu,
příkoří bližních tebe nepovýší,
nezachtěj stavět z ustrašených skrýší,
kterých máš v týdnu víc než do půl tuctu

Varuj se, abys dětem před očima
vyválel otce s matkou v pohrdání,
důstojnost serval z čarokresby dlaní,
dítě chce lásku – krutost neobjímá

Ani svou myslí, natož vlastním tělem
žádného z bližních nijak neznásilíš,
nebudeš tvrdit, že jen lidé silní
mají svá práva, zrůdní spasitelé

Nešťěstím druhu sebe neukojíš,
chceš-li ho proklet, potom sám se zmítáš
v pekelném stroji, věc je zapeklitá
a každá pravda tvář má provždy dvojí

Nestaň se loutkou, nedej sebou orat,
zášť s mocnou zvůli víru neporobí,
nechtěj se plazit, netyč z lidské zloby,
nestloukej klece, nestav protektorát

Nezdupej talent těm, co právě na něm
závisí život, když ho neotupí,
nesnaž se vesmír, jeho hvězdokupy
rozložit na prach; nerýpej se v ráně

Nevraždi lidem sny, co taví do cest,
závist a křivda tehdy nezabolí,
když se dvě osy vzdaly paraboly,
nechtěj krást víru, jež má sílu dovést

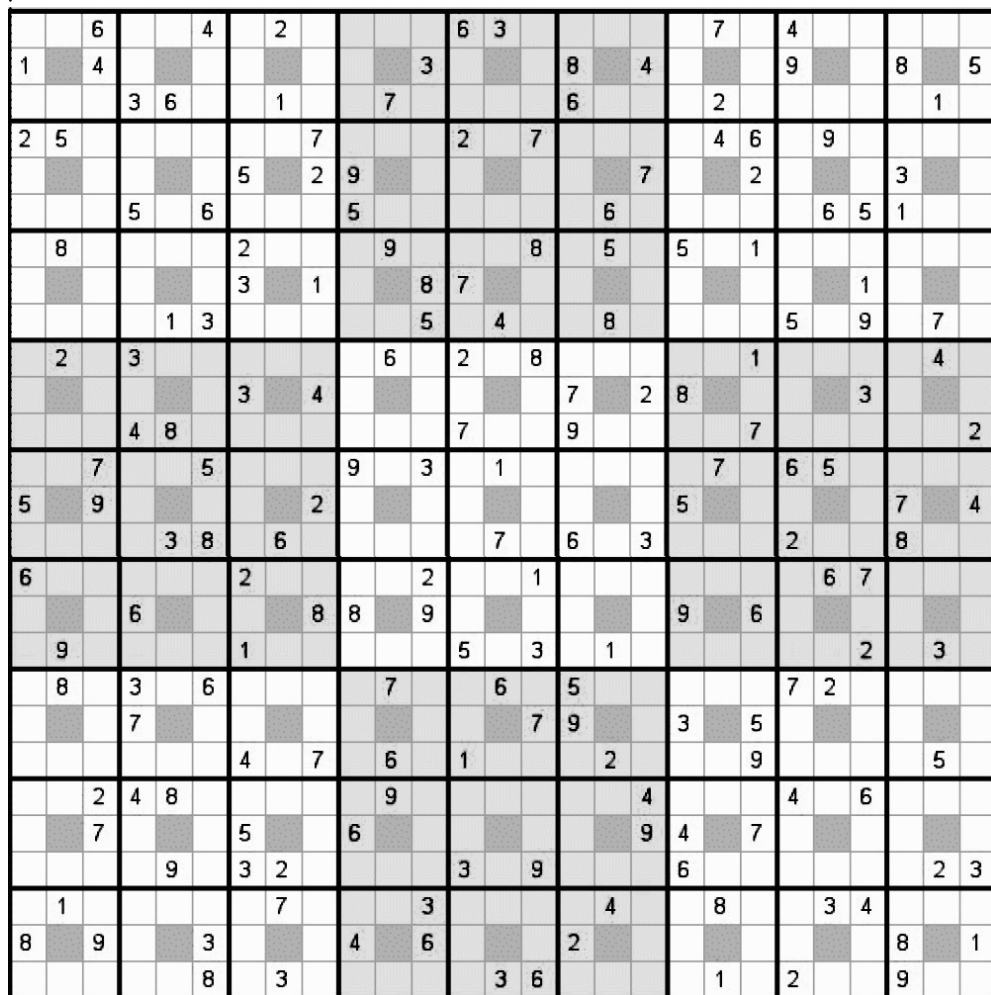
Nezměň se na bič, ani na rohožku,
žárlit je lidské, když se nepřehání,
nenech se spoutat nebezpečnou zbraní,
kterou je dogma, skryté pod pokožku

Kdyby se psalo nové desatero,
zástupy marných nikdo nespočítá,
výrazy prázdna, mrtvá prosperita,
zmačkaný papír, odložené pero

Dekasudoku

Z originálu Ostereisudoku, topIQ (Mensa Rakousko), Nr. 361, str. 50 přeložila Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

V tomto 3 x 3 = 9 sudoku se ukrývá ještě jedno desáté sudoku. Kde se nachází? To musíte zjistit sami. V diagramu je však lehce naznačeno...



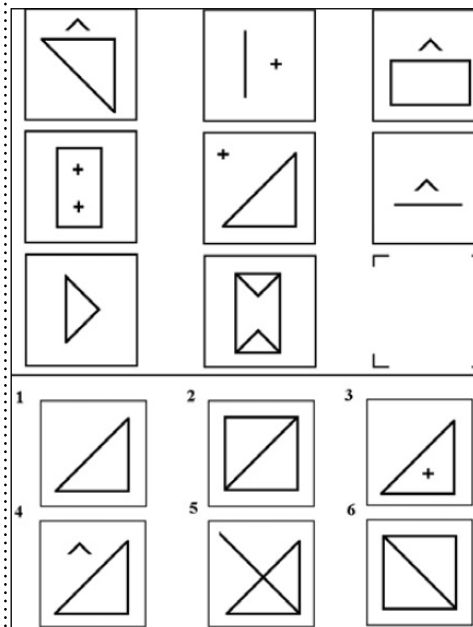
Vladimír Kutálek – předseda SIG Peníze, dlouholetý finanční poradce a nyní i hlavní správce webu www.vlkuer.cz věnovaný problematice úvěrů. Rád Vám poskytnu své služby v oblasti úvěrů, investic, pojištění, prostě celého finančního plánu.

Neznamená to pro Vás žádné náklady ani závazky a sám se rozhodnete, zda Vám mohu pomoci. Doporučuji zavolat nebo napsat ihned. Jen tak budu mít volný čas na to, abych Vám pomohl. 777 993 490, vladimir.kutalek@abcdfinance.cz.

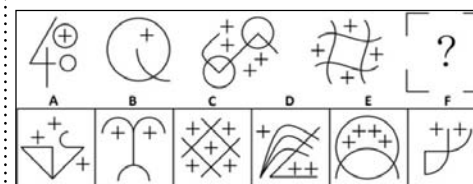
Test

Z Mensanytt (Mensa Norsko), Nr. 1/10, str. 31-32 přeložila Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

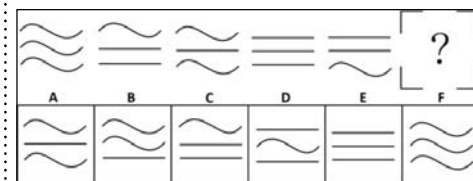
TEST 2



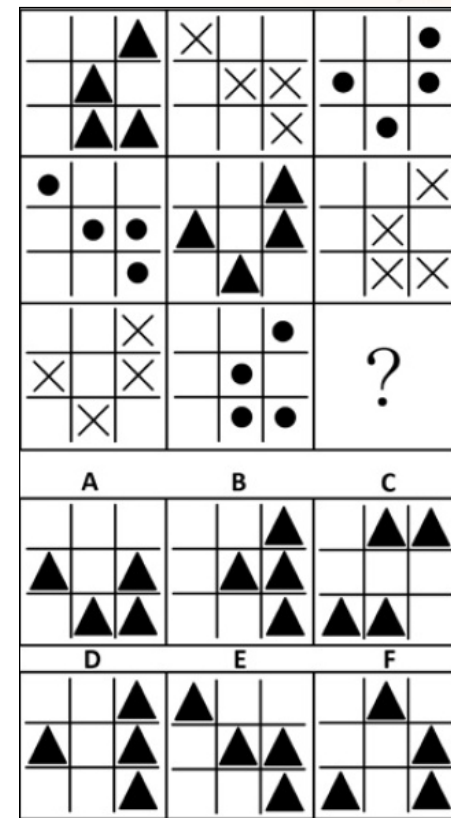
TEST 3



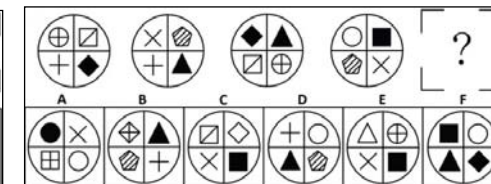
TEST 5



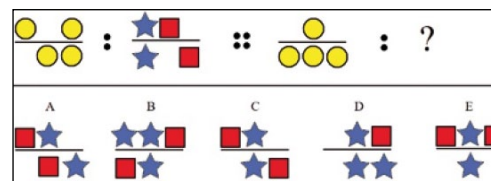
TEST 1



TEST 4



TEST 6

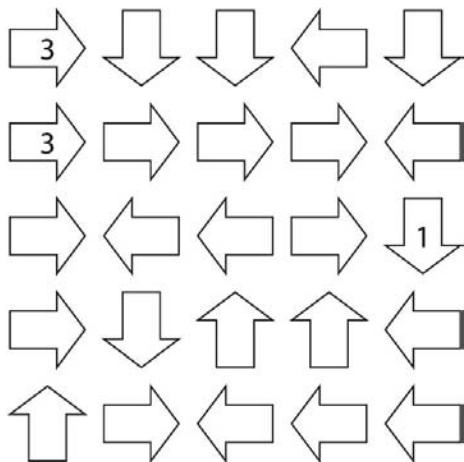


Šipky

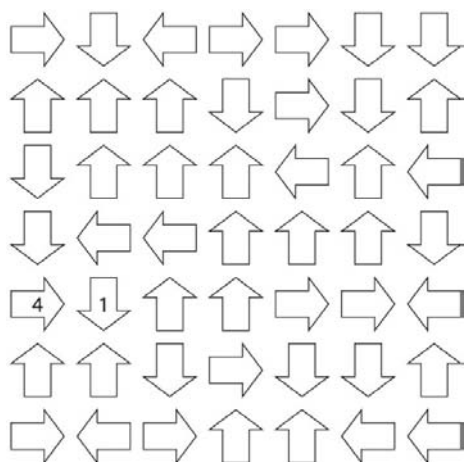
Z originálu Nummernpfeile, MinD-Magazin (Mensa Německo), duben 2012, str. 59 přeložila Lucie Svitáková, lucie.svitakova@mensa.cz

Zapište do každé šipky jednu cifru, a to tak, aby každé zapsané číslo udávalo počet rozdílných cifer, na které tato šipka ukazuje. U šipek, které míří do více stran, jsou za tento počet považovány cifry ve všech uvedených směrech.

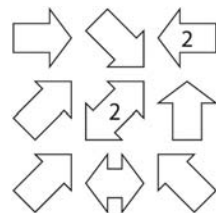
ZADÁNÍ 1



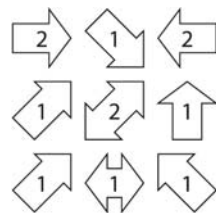
ZADÁNÍ 3



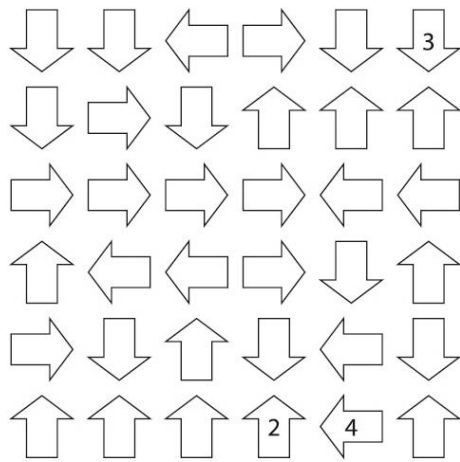
ZADÁNÍ



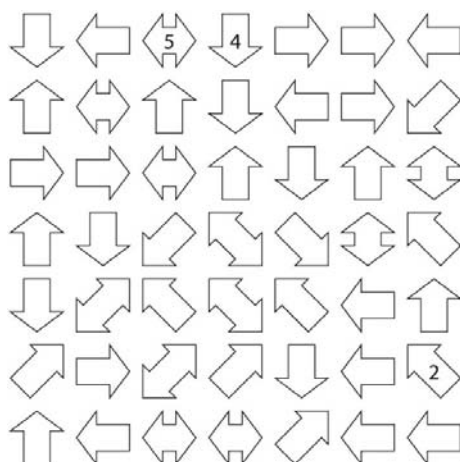
ŘEŠENÍ



ZADÁNÍ 2



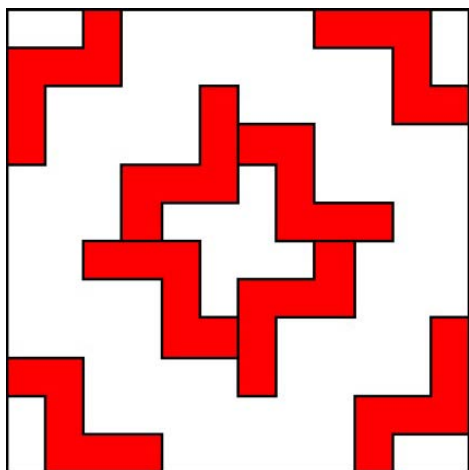
ZADÁNÍ 4



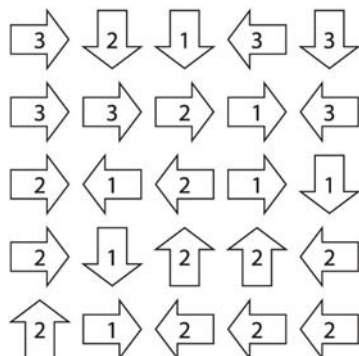
Někteří čtenáři budou sledovat tuto dvojstranu opravdu dlouho ...

Za 1 500 Kč si všimnou i Vašeho sdělení.

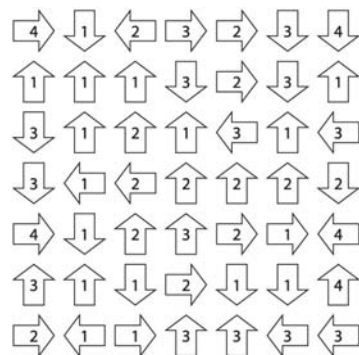
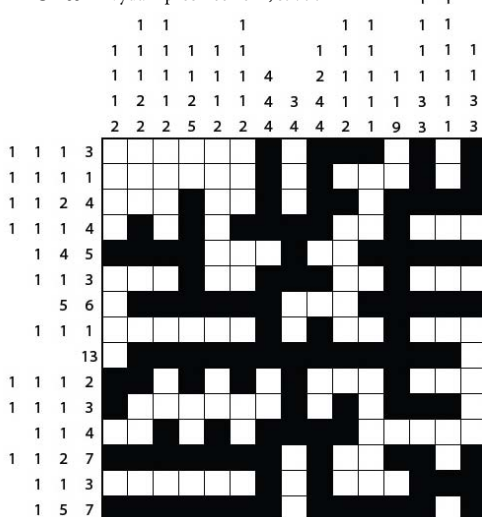
TOMÁŠ KUBEŠ TOMAS.KUBES@MENSA.CZ

Balanc z vydání Nr. 361, str. 52**Šipky** z vydání červen 2012, str. 56

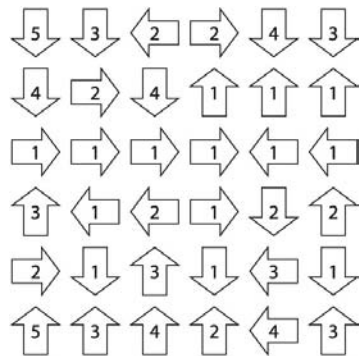
ŘEŠENÍ 1



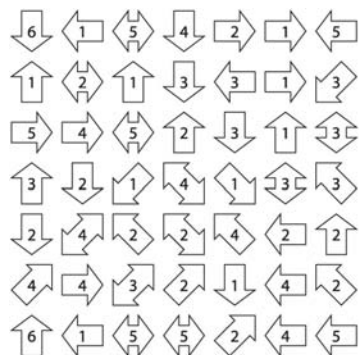
ŘEŠENÍ 3

**Korál** z vydání prosinec 2011, str. 56

ŘEŠENÍ 2



ŘEŠENÍ 4

**Dekasudoku** z vydání Nr. 362, str. 55

Desáté sudoku se samozřejmě ukrývá vždy uprostřed nejmenšího čtverce 3 x 3 a je tak rozložené po celém diagramu.

5	7	6	1	9	4	8	2	3	8	4	2	6	3	9	5	7	1	9	7	5	4	1	8	6	3	2
1	3	4	7	8	2	9	6	5	6	5	3	1	7	2	8	9	4	6	1	3	9	2	7	8	4	5
8	9	2	3	6	5	7	1	4	1	7	9	8	5	4	6	2	3	8	2	4	6	5	3	9	1	7
2	5	8	9	3	1	6	4	7	3	8	4	2	6	7	9	1	5	3	4	6	1	9	2	7	5	8
6	1	3	8	4	7	5	9	2	9	2	6	5	8	1	4	3	7	1	5	2	8	7	4	3	6	9
9	4	7	5	2	6	1	3	8	5	1	7	4	9	3	2	6	8	7	8	9	3	6	5	1	2	4
3	8	1	4	7	9	2	5	6	4	9	1	3	2	8	7	5	6	5	9	1	7	4	6	2	8	3
4	2	9	6	5	8	3	7	1	2	6	8	7	1	5	3	4	9	4	3	7	2	8	1	5	9	6
7	6	5	2	1	3	4	8	9	7	3	5	9	4	6	1	8	2	2	6	8	5	3	9	4	7	1
9	2	4	3	5	7	6	8	1	7	6	1	2	9	8	5	3	4	6	5	1	8	2	9	3	4	7
8	7	5	1	6	9	3	2	4	4	9	5	1	3	6	7	8	2	8	4	2	7	1	3	6	5	9
1	3	6	4	8	2	9	7	5	3	2	8	7	5	4	9	6	1	3	9	7	5	4	6	1	8	2
3	6	7	2	4	5	8	1	9	9	8	3	6	1	5	2	4	7	2	7	4	6	5	8	9	1	3
5	8	9	7	1	6	4	3	2	2	7	6	3	4	9	1	5	8	5	6	8	3	9	1	7	2	4
4	1	2	9	3	8	5	6	7	1	5	4	8	7	2	6	9	3	1	3	9	2	7	4	8	6	5
6	5	1	8	7	4	2	9	3	5	3	2	9	8	1	4	7	6	4	2	3	1	6	7	5	9	8
2	4	3	6	9	1	7	5	8	8	1	9	4	6	7	3	2	5	9	8	6	4	3	5	2	7	1
7	9	8	5	2	3	1	4	6	6	4	7	5	2	3	8	1	9	7	1	5	9	8	2	4	3	6
7	8	4	3	1	6	2	5	9	2	7	1	9	6	4	5	3	8	1	6	8	7	2	5	3	4	9
6	9	5	7	2	4	8	1	3	8	3	4	2	5	7	9	6	1	3	7	5	9	4	1	2	8	6
3	2	1	8	5	9	4	6	7	5	6	9	1	8	3	4	2	7	2	4	9	6	8	3	1	5	7
1	3	2	4	8	5	7	9	6	3	9	2	6	7	8	1	5	4	8	3	2	4	1	6	7	9	5
9	6	7	2	3	1	5	8	4	6	4	8	5	2	1	3	7	9	4	9	7	3	5	2	6	1	8
5	4	8	6	9	7	3	2	1	7	1	5	3	4	9	6	8	2	6	5	1	8	9	7	4	2	3
4	1	3	5	6	2	9	7	8	9	5	3	8	1	2	7	4	6	9	8	6	1	3	4	5	7	2
8	5	9	1	7	3	6	4	2	4	8	6	7	9	5	2	1	3	7	2	4	5	6	9	8	3	1
2	7	6	9	4	8	1	3	5	1	2	7	4	3	6	8	9	5	5	1	3	2	7	8	9	6	4

Zakódovaný součet

z vydání prosinec 2009, str. 4

14

Test

z vydání Nr. 1/10, str. 34

1) 2; 2) E; 3) B; 4) F; 5) B; 6) D

Přidejte se taky k projektům BOINC. Nainstalováním aplikace pro distribuované výpočty a umožněním využití části Vašeho výpočetního výkonu můžete pomáhat počítat různé mutace proteinů (ProteinPredictor), při vývoji léků na rakovinu a jiné nemoci spojené s DNA (Rosetta@Home) nebo analyzovat data z CERNu (LHC@Home), SETI (Seti@Home), LIGO a GEO 600 (Einstein@home). Více informací na: <http://boinc.berkeley.edu/>, <http://www.czechnationalteam.cz/>

Změna významu slova ekologie

Tomáš Kubeš, tomas.kubes@mensa.cz

Přechod na využívání břídlíkového plynu v energetice vedl k prudkému snížení emisí CO₂. USA by tak na rozdíl od řady ostatních zemí mohly v příštích letech splnit hlavní cíl takzvaného Kjótského protokolu o snižování skleníkových plynů, který přikazuje srazit emise pět procent pod úroveň roku 1990 [http://goo.gl/1UdsC].

Americké „zezelenání“ nikdo neplánoval ani neinicioval, ať už zákony nebo dotacemi (těžba břídlíkových plynů byla povolena především s ohledem na vlastní energetickou bezpečnost). „Zezelenání“ přišlo samo – najednou se zkrátka stalo levnější vyrábět elektřinu spalováním nově objeveného plynu místo využívání špinavého uhlí. V EU se břídlíkový plyn naopak netěší velké důvěře a několik států zcela zakázalo jeho těžbu metodou hydraulického štěpení – což je dosud jediný známý způsob, jak jej těžít ve velkém měřítku; ČR takový zákaz zvažuje.

Co dodat? Zatímco naše peněženky krváčí na větrných a solárních farmách a hrozí zhroutení energetické sítě, nedostatečně dimenzované na vzrůstající množství neplánovatelných zdrojů, většina Evropy má ke splnění cílů z Kjóta daleko (ČR je výjimkou díky tomu, že meta nastavená dle roku 1990 reflektuje produkci značně špinavých socialistických podniků, které ve velké míře přestaly existovat). Ekology dále prosazovaný odklon od jaderné energie ve většině Evropy naopak přímo vede ke zvýšení užívání fosilních paliv včetně uhlí v energetice.

Americká vláda nemá ekologii a životní prostředí v prioritách příliš vysoko. Nepovolovala těžbu břídlíkového plynu s cílem dosáhnout čistšího životního prostředí. Nicméně stalo se a USA se touto volbou dostanou levně a skokem tam, kam my již léta klopýtáme.

Produkce elektřiny spalováním plynu, čistšího, avšak stále fosilního paliva, sice není finálním řešením, ale je to krok s podstatným efektem, krok, který přináší hmatatelné výsledky – méně skleníkových plynů i čistší vzduch, aniž by zvyšoval cenu elektřiny; v USA ji naopak snižuje.

Je tedy poněkud diskutabilní, zda ekologický motivovaný zákaz těžby skutečně prospívá životnímu prostředí. V tomto případě mám pocit,

že toto ekologické chování škodí jak životnímu prostředí, tak našim peněženkám. Navrhuji proto, s přihlédnutím k této i předchozím zkušenostem, změnit definici a význam slova ekologie a slov s ním spojených, aby lépe reflektovaly reálný stav. S platností od 24. srpna 2012 vyhláši, že:

- ekologie = víra založená na filozofii komplikování života mlčící většine prostřednictvím nahodilých a nekonceptních zákazů, příkazů a daní vydávaných věřící menšinou bez jakéhokoliv hlubšího smyslu krom sebeuspokojování menšiny samotné
- ekologické chování = podvolení se výše popsané šikaně
- ekolog = příslušník věřící menšiny
- ekologický aktivista = militantně smýšlející zfanatizovaný ekolog (obzvláště nebezpečný)

Dodatek: Tento článek poprvé vyšel v internetovém deníku Neviditelný pes 24. 8. 2012. Od té doby prošla médií další „eko“ perlička – plánovaný odklon od využívání biopaliv první generace v Evropské unii (s plošným zastavením dotací a daňových zvýhodnění, bez nichž se tato biopaliva nevyplatí, do roku 2020). Jeden by řekl, že není třeba mensana ke zjištění, že spalovat to samé, co jíme, zvláště za předpokladu, že by k plnému uspokojení poptávky po palivech bylo třeba více orné půdy než v současné době obděláváme pro produkci potravin, není myšlenka s budoucností. Bohužel, museli jsme investovat do vývoje technologií pro výrobu biopaliv a motorů spalujících biopaliva, než prozření o neudržitelnosti koncepce dorazilo „nahoru“.

Nechci říkat, že o svoji planetu a svět kolem nás bychom se neměli starat. Chci však zdůraznit, že v současné době se pod slovo ekologie schovává tolik nátlakových skupin, že jeho původní význam „biologická věda, která se zabývá vztahem organismů a jejich prostředí a vztahem organismů navzájem“, se kterým přišel Ernst Haeckel v roce 1866, prakticky ztrácí smysl.

Redakce si dovoluje zopakovat část tiráže a znovu připomenout, že články zde obsažené jsou názory jednotlivých autorů, nikoliv názory Mensy ČR.

Dočetli jste časopis až sem? V redakci se těšíme na Vaše komentáře, názory a příspěvky.

REDAKCE ČASOPISU MENSA
REDAKCE@MENZA.CZ

Na přípravě říjnového čísla časopisu Mensa se podíleli

Martina Bártová, Tomáš Belloň, Tomáš Blumenstein, David Bohatý, Hana Druckmüllerová, Eva Erbošová, Hana Erbošová, Marcela Fatrová, Martin Flégr, Veronika Flídrová, Dušan Fürst, Pavel Hait, Cedrik Haškovec, Kateřina Havlíčková, Dana Havlová, Marta Heřmanová, Věra Heřmanová, Martin Hrubčík, Jana Hřebíčková, Čestmír Kalus, Hana Kalusová, Petra Kamlachová, Jan Kašpar, Hana Kotinová, Luděk Kovář, Slávek Křena, Tomáš Kubeš, Ivo Kučera, Olga Kulíková, Vladimír Kutálek, Renata Landgráfová, Martin Lupa, Michaela Neveselá, Zita Nindlová, Tomáš Nováček, Miroslav Ottmar, Zdenka Pániková, Zuzana Poláková, Marek Řezanka, Radovan Soušek, Lenka Stodůlková, Lucie Svitáková, Mária Svoreňová, Josef Sysel, Zuzana Šimková, Lenka Šnajdrová, Martin Švorc, Barbora Telferová, Pavel Terber, Jitka Tkadlecová, Eva Marie Tobiášová, Daniel Urbánek, Petr Vantuch, Eva Vavřinová, Jakub Večeřka, Aleš Vencko, Charlotte Vlková, Jiřina Vlková a Kateřina Zavadilová.

MS Olomouc	Provizorní předseda Dušan Fürst, 724 593 140, dufu@volny.cz
MS Ostrava	Hana Studenská, 737 903 740, ostrava@mensa.cz, http://ostrava.mensa.cz
MS Pardubice	Jana Hřebíčková, 465 532 851, pardubice@mensa.cz, http://pardubice.mensa.cz
MS Plzeň	Hana Heřmanová, 724 140 189, plzen@mensa.cz, http://plzen.mensa.cz
MS Praha	Jana Veličová, 731 882 361, praha@mensa.cz, http://praha.mensa.cz
MS Prostějov	Jaroslav Zavadil, 603 359 361, prostejov@mensa.cz, http://prostejov.mensa.cz
MS Ústí nad Labem	Iva Berčíková, 602 840 526, ustinadlabem@mensa.cz, http://usti.mensa.cz
MS Zlín	Lenka Stodůlková, 608 200 869, zlin@mensa.cz, http://zlin.mensa.cz

Mensa Business Contacts

Autopůjčovna a autodoprava	Jana Votrubcová, 603 559 649, info@frydotrans.cz, www.frydotrans.cz, Brno
Design kanceláří a interiérů	Pavel Oplt, 602 145 743, pavel.oplt@bene.com, Praha, www.bene.com
Deutsche Bank, Head of Sales Cash Management Corporates	Michal Přikryl, 606 620 919, michal.prikryl@db.com, Praha
Hudební produkce	Jiří Volf, 602 279 489, jiri.volf@csa.cz, Praha 3
Investice do firem, analýzy, restrukturalizace	Aleš Hodina, 605 551 551, mail@hodina.cz, Praha
Kalkul – účetní software, distribuce a poradenství	Petra Pelikánová, 722 285 011, petra.pelikanova@pelico.cz, Brno
Komplexní finanční poradenství	Vladimír Kutálek, 777 993 490, vladimir.kutalek@abcdfinance.cz, www.vlkuver.cz, Brno
Konzultace a vývoj databází	Pavel Celba, 602 179 587, pavel@celba.cz, Praha, Trutnov
Marketingové poradenství, grafický design, profesionální fotografické služby	Tomáš Barčík, 604 726 996, tomas.barcik@freshconsulting.cz, www.design-studio.cz, Praha
Programování internetových stránek a aplikací	Michal Kandr, 732 409 275, info@michalkandr.cz, Havlíčkův Brod, www.michalkandr.cz
Rekonstrukce interiérů, projekt management a stavební činnost	Petr Štěpán, 724 744 775, pstepan@mac-interiors.com, Praha, www.mac-interiors.com
Technistone, CFO, Finance manager	Lukáš Cyrankowski, 728 615 049, Praha, lukas.cyrankowski@centrum.cz
Vybavování interiérů školních zařízení	Michal Růžek, sushi2u.cz Michal Růžek, 607 710 931, michal.ruzek@mensa.cz, Denisa Onodyová, Školičky, s.r.o., 777 768 883, Praha 7, onodyova@skolicky.cz, www.skolicky.cz
Výuka angličtiny, průvodcovství	Jan Sýkora, 777 946 169, Praha 6 – Vokovice, spoonful_j@yahoo.com
Webhosting, registrace domén, poradenství	Mirek Jindřišek, PoweredBy, s.r.o., 775 259 633, Pardubice, info@poweredby.cz

Našli jste neplatný kontakt? Prosím, napište na redakce@mensa.cz

Chcete mít svůj kontakt uveden v rubrice Mensa Business Contacts? Napište na adresu redakce@mensa.cz

Zapojte se do konference oblíbeného SIGu nebo své místní skupiny na <https://intranet.mensa.cz/>.

Kontakty na všechny členy naleznete na <https://intranet.mensa.cz/> v sekci Členové.

Při přihlašování na <http://webmail.mensa.cz/> musíte uvádět jako login celý svůj e-mail (včetně domény mensa.cz), jinak se při odesílání pošty doplní do adresy odesílatele doména serveru (mi.rage.cz). Pokud se na takový e-mail bude snažit někdo odpovět, neuspěje.

Výsledky fotografické soutěže Convergence

V hlasování na intranetu jste z fotografií zajímavých staveb vybrali (a do mezinárodního kola soutěže postoupily) následující dva snímky:



Potain, Potain, Gaudí; Sagrada Familia Barcelona – Ivan Indráček



Guggenheimovo muzeum Bilbao 1 – Alena Kudláková

To nejlepší z Portálu do vašich uší



Irvin D. Yalom

Když Nietzsche plakal

Strhující drama o lásce, nenávisti a lidské vůli z Vídně 19. století. Filozof Friedrich Nietzsche přichází k Josefu Breuerovi, jednomu z otců psychoanalýzy, kvůli svým sebevražedným tendencím. Toto setkání zásadně změní život obou mužů... Román světově známého autora Irvina D. Yaloma čerpá z reálných historických faktů.

Nyní nově jako audiokniha. Čtou Igor Bareš a Dana Černá.

Audiokniha: 2 MP3, 399 Kč

Tištěná kniha: váz., 304 s., 389 Kč



Portál, s. r. o.

Knihkupectví Portál:

Jindřišská 30, Praha 1 • Klapkova 2, Praha 8 • Dominikánské nám. 8, Brno

E-shop Portál: obchod.portal.cz